

MÉSZÁROS
M. ZSUZSA

Öreglányok

MÉSZÁROS M. ZSUZSA
Öreglányok

MÉSZÁROS M. ZSUZSA

Öreglányok

HUNGAROVÖX KIADÓ
Budapest, 2014

A borítót Pereszlényi Helga tervezte

© Mészáros M. Zsuzsa, 2014

A Hungarovox Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

ISBN 978-615-5351-47-1

Hungarovox Bt.

1137 Budapest, Radnóti Miklós u. 11.

Telefon/fax: 06-1-340-0859, mobil: 06-20-585-8212

www.hungarovox.hu, e-mail: info@hungarovox.hu

Felelős kiadó: Kaiser László

A borító nyomdai kivitelezése:

atlantis

Nyomda: 3BT Műhelye

Műszaki vezető: Burány Tamás

Telefon: 420-9427

EGYÜTT

EMLÉKEK

Bözsike, Annuska és Mariska hetven felé járnak. Még fiatal korukban, a munkahelyükön szövődött barátságuk. Gyakran látogatták egymás családját, de amióta nem dolgoznak, nem találkoztak.

Véletlenül futottak össze a városban. Hosszú idő telt el, alig ismerték meg egymást a régi barátnők. Bözsike mindig karcsú volt, de az évek mintha lefaragtak volna testéről néhány kilót. Haja hófehér, olcsó fekete keretes szemüvegét régen megszokta. Fiatalságából csupán jószívűsége maradt – keserű, pesszimista asszony lett.

Annuskát talán észre se vennék mások, olyan egyszerű, hétköznapi jelenség. Csupa szürkesség, még haja sem őszül annyira, mint Bözsikéé. Vékony keretes szemüvegét állandóan igazgatja. Még idegen számára.

Mariska maga az élet, sokat ad magára. Látszik rajta, hogy gyakran látogatja a kozmetikai szalonokat. Platinaszőke haj, rózsaszín kalap, molett testén a világos bőrkabát majd szétpattan. Dagadt, visszeres lábára modern, túsarkú cipőt erőltetett, bokaláncára külön is vigyázva, tipegve igyekezett megtartani egyensúlyát. Körülötte tömény illatfelhő. Talán túlságosan is tömény...

Emlékeiket idézték fel. Bözsike vékony testét rázta a zokogás.

– Amióta szegény párom nem él, semmi örömöm nincs az életben. Jaj, olyan rövid az élet! Igaz, az unokáim már nagyok, kettő nemrég doktorált, de én már csak az emlékeknek élek. Minek vagyok én még ezen a világon?

Annuska vigasztalni próbálta.

– Ugyan, Bözsikém! Mindhárman egyedül maradtunk, de az élet megy tovább. Bele kell törődni a sorsunkba. Én mindig azt keresem, minek tudnék egyáltalán még örülni. Nem dicsekvésként mondom, de nagyon jó érzés, hogy a gyerekeim

vihették valamire. Csak ezt az átkozott szemüveget nem tudom megszokni, de hát nem látok nélküle. Jó neked, Mariskám, neked még nem kell hordanod!

– Igen – hunyorgott Mariska –, az ember nem hagyhatja el magát. Nekem azóta van időm mindenre, mióta drága jó Pistám meghalt. Tudjátok, mennyire szeretjük egymást. Segített is sokat, hiszen a lumbágóm miatt én nem dolgozhattam. Nála jobb ember nem született még a világon. Engem is megviselt a halála.

A szóáradatot Annuska szakította félbe.

– Most egyedül élsz, vagy a gyerekekkel?

– Nem zavarom én őket, van éppen elég gondjuk. Meg miért kelljen most alkalmazkodni mindenkinek egy új helyzethez? Drága jó Pistám halála után szanatóriumba kerültem, hogy jobban legyek. Persze ehhez is a főorvos lányom protekciója kellett. De látjátok, nekem sikerült talpra állni.

– Nagyon szépen helyrejöttél – irigykedett Bözsike.

– Hát igen. A szanatóriumban találkoztam egy régi udvarlómmal – kezdett a magyarázatba. – Nem győztük kérdezgetni, hogy emlékszel tán? Emlékszel még? Megvan mindene, szép nyugdíjat kap, de engem nem ez érdekel. Az a lényeg, hogy szeressen.

Bözsikének könnyes lett a szeme. Neki fáj minden szó, őt mélyen felkavarták az emlékek. Egy meghívással be is akarta fejezni a beszélgetést.

– Mi lenne, ha mához egy hétre nálunk találkoznánk? Ennyi év után végre kibeszélgethetnénk magunkat.

Annuska örömmel fogadta Bözsike invitálását, s megígérte, hogy pontos lesz. Mariska egy pillanatig gondolkodott, csak utána válaszolt vidám arccal:

– Addigra már hazajövök a Pistámtól.

– Pistától? – néztek rá furcsa tekintettel. – Ugye, a temetőbe mész ki ilyen gyakran? – kérdezte már sírva Bözsike.

- Nem. Elutazom.
- A fiadékhhoz?
- Nem. Pistához. A vőlegényemhez!

LÁTOGATÁS

Bözsike meghívásának hetekig nem tudtak eleget tenni: hol az egyikük utazott a gyerekekhez, hol a másik volt beteg, vagy a harmadik várt fontos vendégeket. De végül sikerült egyeztetni, megígérték egymásnak (vagy inkább maguknak?), hogy mindent bepótolnak.

Bözsike nagyon készült. Bár a sütést már régen feladta, most mégis elővette a szakácskönyvet. Jaj, de jó a habos sütemény... Ez, sajnos, már nem megy, hiába is igyekezne.

– Legalább egy pogácsát meg kellene próbálni – biztatta magát. De minden hiába, már nem sikerült az addig mindenki által dicsért sütemény. Szégyenszemre a közeli cukrászathoz ment, hogy vegyen meg a sós és az édes kínálni valókat.

– Mit is kellene még? A kávé mindketten szerették. Azt is készítek. Meg talán egy pohár bort is megiszunk. Mariska mindenképpen koccint majd velem. Bolti üdítőt nem veszek, jobb lesz a saját szörpöm. Ásványvíz!

Mivel nagyon izgatott volt, meg amúgy is elfelejtett már annyi mindent, felírta egy papírra, hogy mi után mivel kínálja majd a barátnőket, a papírt meg eltette egy olyan biztos helyre, hogy mindenképpen elővegye, de a többiek ne lássák. Mégsem kell tudniuk, hogy néha már feledékeny. És biztos, ami biztos: a kávéfőzőt a tűzhelyre készítette. Ott már csak meglátja...

Amikor csöngettek, mindent ellenőrzött: rend volt, a kis papír a helyén. Ebből baj már nem lehet, fő a jókedv!

A két barátnő nem cáfolt önmagára. Mariska még mindig szőke, bár talán kissé kevésbé vad szőke haján ott billegett a rózsaszín kalap, Annuska pedig a régi szemüvegét cserélte erősebbre. Hamar belemelegedtek az emlékek felidézésébe, na meg a pletykába. Mert ez nagyon fontos volt Mariska számára. Talán ez éllette. Bözsike és Annuska pedig figyelték minden szavát, mintha valami nagyon fontos dolgot mondana. Azért némi fenntartással fogadták a hallottakat.

Bözsike is nagyon figyelte a történeteket, amíg rá nem nézett a konyhaajtóra. Erről eszébe jutott a kis cetli, amire felírta a fontos teendőket. De sehol nem találta. Pedig igazán biztos helyre rakta... Nem baj, arra emlékezett, hogy az volt felírva, mivel kell megkínálni a vendégeket. Láta a konyhaajtót, így összeállt a kép.

– Innátok egy jó kávé? Azonnal elkészítem, igazi kávéból főzöm, nem olyan keverős.

Ezzel kiment a konyhába. Feltette a kávé, de nem mert bemenni a szobába, amíg le nem főtt. A végén még felgyűjtja a lakást! Szépen lassan elkészítette a csészéket, a cukrot és az édesítő tablettát Annuskának. Mire a kis kancsóba tejet töltött, már a friss kávé is gőzölgött.

Kávézás közben folytatták a traccspartit. Hiába, ha ilyen ritkán találkoznak, bőven van mit mesélniük egymásnak. Amikor a csészék kiürültek, Bözsike, ahogy kivitte, szokása szerint azonnal el is mosogatta és a helyére tette. És mintha semmi nem történt volna, beszélgettek tovább.

Kis idő múlva, jó házigazdához méltó módon megkérdezte barátnőit:

– Innátok egy kávé? Igazi kávéból főzöm. Csak egy perc, és hozom is – és ment a konyhába. Feltette a kávé, és nehogy elfelejtse, őrizte. Közben előkészítette a csészéket, a cukrot, a tejet...

A kávé feldobta a hangulatot. Sokkal jobban ment a beszélgetés, izgalmasabb dolgokat hoztak szóba. Bözsike rendes háziasszony volt. Ahogy kiürültek a csészek, azonnal vitte, elmosta, elrakta. Még kétszer került elő a kávé, a cukor, a tej...

Már esteledett, amikor Annuska és Mariska elköszönt. Bözsike a konyhába ment, hogy rendet tegyen a vendégség után. Ahogy körülnézett, észrevette a letakart tányérokat a süteménnyel. Az egyik alól kilógott egy cetli a listával.

– Nem lehet olyan nagy baj – vigasztalta magát. – Azért nem maradtak kínálatlanul. Csak tudnám, mikor fogyott el ennyi kávé?

Barátnői egy darabig együtt mentek, közben beszélgettek erről a vendégségről.

– Azért látod, milyen feledékeny már ez a Bözsike – mondta elgondolkodva Annuska. – Még egy kávéval se kínált meg bennünket.

Mariska csak ekkor hagyta abba mondókáját, az ő szóáradatát még mindig alig lehet megszakítani. De most csodálkozva nézett Annuskára.

– Már hogy lennék én feledékeny?

DICSEKVÉS

Alig telt egy hét, amikor Annuskánál csöngettek. Nem várt vendéget, így először kinézett megnézni, ugyan ki jöhet hozzá délután. A postás reggel jár...

Először a rózsaszín kalapot látta meg, utána a feszülő bőrkabátot.

– Rosszkor jött ez a Mariska – gondolta, de nem mutatta ki érzéseit, mikor beengedte barátnőjét.

Mariska szinte köszönés nélkül robbant a lakásba.

– Nem zavarlak? Nincs nálad senki? – hadarta, s lehuppant az első fotelba. Körülnézett, hátha talál valami árulkodó nyomot egy titokzatos vendégről, de nem látott semmit. Láthatóan csalódott, de a biztonság kedvéért suttogóra fogva kezdte fontos hírét.

– Tudod, csak neked akartam elmondani, azért is siettem. Tegnap volt nálam a fiam. Te is ismered, már igazgató. Ő szolt, hogy a jövő héttől lesz náluk valami kiárusítás, de olyan kevés a jó és olcsó cucc, hogy csak pult alól lehet majd kapni. Ő majd segít, szól a beosztottainak, csak mondjam meg neki, mikor megyünk. Azt mondja, olyan aranyos dolgok lesznek, hogy nem szabad elmulasztani.

Annuska hallgatott egy darabig, de nem bírta sokáig csipkelődés nélkül.

– Mikor lett a fiad igazgató? Úgy tudtam, boltvezető. Igaz, én már régen jártam a városban. Meg nincs is bennfentes ismerősöm.

Mariska újabb mondókába kezdett. Jó politikusnak bizonyult, mert ügyesen megkerülte a kérdést. Nem merte bevallani: ő bizony túlzott. De nem is nagyon akarta. Inkább a divatra terelte a szót.

Annuska talán el is bóbiskolt közben, mert egy újabb csengetésre riadt.

– Miért nem mondtad, hogy vársz valakit? Nem zavartalak volna – sértődött meg Mariska. Annuska szó nélkül hagyva a megjegyzést, az ablakhoz ment. Másik öreg barátnője, Bözsike érkezett váratlanul. Azt hitte, ennek Mariska is örül, de tévedett.

– Jaj, akkor inkább megyek! Nem tudom elviselni, hogy mindig a gyerekeivel van olyan nagyra. És majdnem mindig kiderül, hogy nem is igaz az egész.

Nehogy sértődés legyen hirtelen távozásából, pár percig azért még maradt. Amikor elkészönt, és a háziasszony is viszszaért az ajtóból, Bözsike felsóhajtott.

– Csakhogy végre elment! Nem tudom elviselni, hogy mindig a gyerekeivel van olyan nagyra. És majdnem mindig kiderül, hogy nem is igaz az egész. Nem akartam előtte szólni, mert csak neked akartam elmondani, amiért tulajdonképpen jöttem. Tegnap szólt az igazgató fiam, hogy a jövő héten lesz náluk kiárúsítás. Azt mondta, lesznek nekünk, öregeknek való dolgok is elég olcsón, de elég kevés. Ő majd segít, csak mondjam meg, mikor megyünk a városba. Félek, hamar elkapkodnak mindent, még úgy is, hogy csak pult alól kaphatók a jó és olcsó cuccok. Szerintem...

És csak mondta, mondta, mondta. Szinte ugyanazt, amiért Mariska is jött, s Annuska éppen olyan türelemmel hallgatta. Kicsit gonoszkodva beszéltek meg, mikor és hol fognak találkozni, hogy élve a protekcióval, a legjobb cuccok közül válogathassanak. Bözsike büszke volt, hogy barátnőjének ő szólhatott először a rendkívül kedvező alkalomról. Csak akkor lepődött meg igazán, amikor búcsúzaskor Annuska megkérdezte:

– Ugye, az nem baj, ha Mariska is velünk jön? Jobb lesz, ha többen segítenek. Az ő fia is igazgató.

UTCÁN

Amíg az árengedményes vásár tartott, Annuska, Bözsike és Mariska együtt járták a várost. Néhány napig nem csak elvisezték egymást, de örültek is annak, hogy így mindenre tudnak figyelni. Ha az egyik nem vesz észre valamit a kirakatban, figyelmezteti a másik vagy a harmadik. Semmiről nem akar-

tak lemaradni – bár csak Mariskának fordult meg a fejében nagyritkán a gondolat, hogy valamit vásárolni is kellene.

Már régen nézegették a mutatós portékákat, mikor Bözsike hirtelen elsápadt, s barátnőibe karolt. Alig tudta elsuttogni:

– Egy férfi követ bennünket. Biztosan ki akar rabolni, vagy meg akar támadni. Tudjátok, mire gondolok. Mit csináljunk? Nézzétek, most is megállt, úgy tesz, mintha rágyújtana.

– Ugyan már, ne butáskodj – nyugtatgatta Annuska. – Rajtunk kívül annyi ember van az utcán, miért éppen három öregasszonyt akarna bántani egy alig negyvenes férfi?

Mielőtt Bözsike elmondhatta volna véleményét, Mariska szólalt meg.

– Nincs igazatok. Ez a csinos fiú utánam jön, én tetszem neki. Ti nem is tudjátok, milyen sokan akarnak megismerkedni velem az utcán. Elvégre a nőkön nem fog az idő, csak egy kicsit tenni is kell érte.

Annuskában kellemetlen érzések támadtak. Hogy idejében gátat vessen a hosszú, hangos dicsekvésnek, vállalta a döntőbíró nem éppen hálás szerepét.

– Majd mindjárt kiderül, kinek van igaza. Ott a cipőbolt, megállunk a kirakata előtt. Csak most nem a cipőket nézegetjük, hanem a kirakatüveget. Az szépen visszatükrözi, hogy ki hogyan megy el mellettünk. Így majd láthatjuk, mi a szándéka ennek a fiatalembernek.

– De ha megtámad, nem tudunk védekezni – rémüldözött Bözsike.

– Ne aggódj, tőled semmit nem akar – húzta ki magát Mariska.

– Ne félj – nyugtatgatta Annuska reszkető barátnőjét. – Ha mégis neked volna igazad, akkor sincs nagy baj, majd kiabálunk segítségért.

Hárman háromféle érzéssel lépdeltek a cipőbolt kirakata felé. „Elmélyülten” nézegették a lábbeliket. Bözsike két kéz-

zel szorongatta fekete retiküljét, s remegve várta végzete beteljesülését. Mariska túsarkú cipőjén igyekezett egyensúlyozni, s nem győzte igazgatni frissen festett szőke haját, rózsaszín kalapját, feszülő bőrkabátját. Most nem törődött sajgó lábával sem. Annuska egyszerűen csak várt. Inkább a barátnőit figyelte, semmint az ismeretlennel törődött volna. Egy pillanatra mintha gúnyos mosoly futott volna át az arcán.

A férfi közeledett. A feszült várakozás alig néhány pillanattig tartott, de Bözsike és Mariska számára túl hosszúnak tűnt. A férfi mélyet szívott a cigarettájából, s úgy ment el a három asszony mögött, hogy rájuk se nézett.

Annuska bólintott: mehetnek tovább, a vita eldőlt. Bözsikéből hatalmas megkönnyebbült sóhaj szakadt fel. Szégyenlősen, inkább csak magának mondta:

– Igazad volt, Annus, ez az ember tényleg nem akart tőlünk semmit.

Mariska összetörve állt, mintha gyökeret eresztett volna, nem mozdult. Hirtelen éveket öregedett. Bözsike megjegyzését azonban már nem tűrhette. Sarkon fordult, de még oda-szúrta:

– Vegyétek tudomásul, hogy nincs igazatok! Ez a csinos fiú csak azért nem szólított meg, mert ti, vénasszonyok, itt voltatok.

SÜTÉS

Annuska nehezen tudta elviselni, hogy az újraéledt barátságnak ilyen könnyen vége lehet. Ha Bözsike nem ijedt volna meg, Mariska észre sem vette volna a férfit, aki mögöttük ment az utcán. De így a sértett hiúság miatt nagy lett a harag.

Össze akarta békíteni a régi barátnőket. Először Bözsikéhez ment. Nem volt szó arról, hogy az ő ijedtsége miatt nőtt

oly nagyra Mariska hiúsága. Annuska csak megemlítette: talán jó lenne, ha egyszer elmennének Mariskához.

– De tudom, hogy rám haragszik, hogy állíthatnék be hozzá? – sópáncodott Bözsike.

– Ne félj, majd én elrendezem – nyugtatta meg Annuska. – Majd együtt megyünk el hozzá, így nem lehet semmi baj, meglátod.

Mariskával nem volt ilyen könnyű beszélni. Hiúságában sértették meg, csak úgy lehetett vele szót érteni, ha éppen hiúságát legyezgették. Annuskának ez nem is okozott olyan nagy gondot, mint hitte.

Igaz, mogorván fogadta őt barátnője, s először hallani sem akart békülésről. Annuskának viszont kitűnő fegyvertára volt, könnyen levette őt a lábáról.

– Tudod, Mariska, Bözsi nem akart rosszat, bocsánatot is kérne. De emlékszel, olyan feledékeny, azt éppen ezért mégse mondhattam, hogy hozzá menjünk. Különben is, ő követ meg téged, neki illik eljönnie.

– Akkor menjünk hozzád – próbált kibújni Mariska a vendéglátás terhei alól, de Annuska elhárította.

– Szívesen látlak benneteket, de én már nagyon öregnek érzem magam. Nem tudok már sütni sem, pedig hogy szeret-tük a házi krémest! Te meg olyan fiatal maradtál, rajtad egyáltalán nem látszik, hogy velünk egyidős vagy.

– Mit panaszkodtok mindig az öregségetekre? Ha ti is tenétek valamit ellene, fiatalok maradhatnátok. Gyertek csak el, lesz itt olyan csodálatos krémes, hogy mind a tíz ujjatokat megnyaljátok utána. Majd én megmutatom, hogy kell azt csinálni!

Hamar megegyeztek a találkozás időpontjában. Annuska örült, hogy a vártnál könnyebben járt sikerrel.

Ellenben Mariska hamar megbánta könnyelmű ígéretét. Soha nem sütött, s bár kitűnő receptkönyvei voltak, mindig

cukrászdából vitte haza a süteményt. De mert fiatalságát bizonyítani akarta, elővette a recepteket.

Legtitkosabb fiókjából előkereste szemüvegét, hogy lásson is valamit, s nekikezdett a munkának. A tésztát nagy nehezen összegyúrta, de vékonyra nyújtani már alig bírta. Az elsőt megégette – elbóbiskolt a konyhaasztalnál. Másodszorra sikerült.

A krémmel is volt elég baja. Szemüvege mindig bepárásozott, valamit mindig kifelejtett, de a sokadik kísérletezés végre eredménnyel járt.

A szemüveg újra a fiók mélyére került. Mariska elegánsan felöltözött, kiválasztotta legfiatalosabb papucsát, egy rózsaszín pántos magas sarkút, és alaposan felékszerezve várta vendégeit.

A három barátnő úgy üdvözölte egymást, mintha egy héttel előbb semmi nem történt volna. Vidám csevegésbe kezdtek, majd rövidesen Mariska figyelmes háziasszonyként elnézést kért.

– Külön a ti kedvetekért csináltam egy kitűnő krémet – tipegett vissza a konyhából pár perc után, egyik kezében tálcán egyensúlyozva a remekművet. Minden figyelmét arra összpontosította, hogy a sütemény legszebb oldalát mutassa barátnőinek. Megszokta már, merre az ajtó, hol kell átlépni egy küszöböt, így könnyen közlekedett, ha nem is látott jól. De most lekötötte a figyelmét az öndicséret. A papucs sarka megakadt a szőnyeg rojtjában, és ő teljes súlyával a szoba közepére huppant. A krémes abban a pillanatban lecsúszott a tálcáról, és a sima parkettán szétterült.

Mariska nem mutatta keserűségét. Szó nélkül hozta a felmosórongyot, összetakarítani remekének maradványait. Barátnői vigasztalták, segítettek is neki a takarításban. A sok jó szó megtette a magáét, Mariska végre kis mosollyal a szája szögletében, büszkén megszólalt:

– Én megmondtam, hogy az én krémesem után megnyaljátok mind a tíz ujjatokat!

VÁSÁRLÁS

A véletlennek köszönhette a legközelebbi találkozást Annuska, Bözsike és Mariska. Az ünnepek körüli napokban az ABC-ben vásároltak. Hiába, ha a gyerekek jönnek, még öregségükről is megfélelkeznek, annyira igyekeznek kitenni magukért.

Amíg sorukra vártak a húsos pult előtt, Bözsike panaszkodni kezdett.

– Nem is tudom, mit vegyek. Nektek sincs több nyugdíjaitok, ismeritek a gondot. Minden fillért be kell osztani. Én még megelégszem a húsos csonttal, de nem adhatok a gyerekeknek ilyen olcsó, egyszerű ételt a nagy ünnepen.

– Azért mindig megoldjuk – szólt közbe Annuska. – Én egy csirkét veszek, abból annyi mindent lehet készíteni. Azt hiszem, megtöltöm. Így lesz a legkiadósabb.

Mariska talán nem is hallotta őket. Minden figyelmét lekötötte, hogy hófehér bundájára vigyázzon. Ha valaki véletlenül mégis hozzáért, felháborodásának rögtön hangot adott. Valami mégis eljutott a füléhez barátnői beszélgetéséből, így ő sem hagyta szó nélkül az árakat.

– Nem tudom, hogy képzelik már az árak emelését. Nézzétek csak meg a bélszín árát! A mi kis nyugdíjunktól hogy telne már erre?

– Hát igen – szólt Annuska –, még a karaj is milyen drága, pedig az volna a legjobb rántani. Csak ritkán engedem meg magamnak, hogy vegyek, de minek kuporgassak? Csak amíg élek, adhatok meg magamnak mindent.

Bözsike másképp látja a világot.

– Én inkább a gyerekeknek adok, amit tudok. Mire lehet nekem még szükségem? Van hol lakni, megélek valahogy. A gyerekeknek még szükségük lehet az én fillérkéimre.

Mariska felcsattant:

– De akkor is! Ki tud közülünk bélszínt venni? Pedig most jön Amerikából az unokahúgom, aki talán már azt se tudja, milyen a jó magyaros étel.

– Mi lenne, ha te is megtöltenél egy csirkét, vagy kirántánál néhány szelet húst? Vagy vegyél halat, azt biztosan szereti is, jó is, egészséges is – adta jó szívvvel a tanácsokat Annuska.

Mariska a pultot bámulta, nem válaszolt azonnal.

– Nézd, Annus! A csirke túl olcsó, még azt hiszik a vendégek, hogy csak nekik nem akarok úribb ételt az asztalra tenni. A rántott hús meg annyira megszokott, hogy azért fognak lenézni. A halat meg ki nem állhatom, olyan bűdös!

– De nagyon egészséges – bizonygatta már Bözsike is. – És egyáltalán nem bűdös, csak halszaga van.

Mariskát nem lehetett meggyőzni. Bármit tanácsoltak neki barátnői, azt nem fogadta el. Az egészséges életmódról is külvéleménye volt.

– Nekem azt mondta a háziorvosom, hogy a legegészségesebb a libamáj. Meg azt, hogy igyak minden nap egy pohár vörösbort, meg azt, hogy gyakrabban járjak hozzá ellenőrzésre. De hol a libamáj? Ha meg néha látok is, azt éppen úgy nem tudom megfizetni, mint a bélszínt. Nem is sejtitek, milyen sok a kiadásom ebből a kis nyugdíjból! Azt mégsem hagyhatom, hogy azt mondják, nekem is csak addig volt jó, amíg szegény Pistám élt.

Tovább már nem mondhatta, rájuk került a sor. Annuska szép nagy csirkét vett, de a biztonság kedvéért megtoldotta néhány halszelettel. Bözsike is eldöntötte, mivel várja vendégeit. Kért egy egész halat – jó lesz halászlének, meg rántani –

meg egy szép nagy darab dagadót. Ezt szeretik a gyerekek sütve. Még tölteni is lehet.

Azt gondolták, Mariska bizonytalankodni fog, talán még mindig nem döntötte el, mit tálaljon az ünnepi asztalra. Meglepődve hallották parancsszavait:

– Harminc deka darált húst!

Barátnői csodálkozását látva magyarázkodni kezdett. – Eből legalább két napig fogom enni a fasírozottat, de mégsem kérhettem még ennél is kevesebbet.

– Nem a vendégeknek akartál venni bélszint?

– Ugyan! Azt se tudom, mire való, hogy kell elkészíteni. Meg annyi emberre főzni sem lehet. Elviszem őket egy étterembe. Azt már csak nem engedi az unokahúgom férje, hogy nő létemre én fizessek...

– És hálából majd veszel nekik gesztenyét.

– Nem is rossz ötlet. Három forintért tíz gesztenyét. Hogy fognak örülni a gyerekek!

Barátnői csak néztek, de már nem szóltak: az bizony háromszáz lesz!

A SZÜLETÉSNAP

Valamikor egy pezsgős vacsora kijárt a születésnaposnak. Később már csak kis ünneplés lehetett, hiszen a pénztárcák egyre laposabbak, az árak pedig egyre magasabbak lettek. Mára nagyon spórolósak lettek a születésnapok.

Sokat számít, hogy Bözsike tud sütni. Lehet így akár emeletes torta is, miniatűr. A fogyókúrárt legalább egy napra elfelejtve még akár csokimáz is kerülhet a tetejére.

Arról szó sem lehet, hogy készen vegye Bözsike a tortalapot. Jobb, ha megsüti maga. De nincs otthon selyempapír. Megteszi talán a vastag liszteszacskó is a piskóta sütéséhez.

Hogy az elképzelhetetlenül gyűrött? Nem számít, legfeljebb kicsit hullámos lesz a tészta alja.

A sütőből kivéve már látszott, ez rossz ötlet volt. A vastag papír a piskótára ragadt, s mire nagy nehezen leszedte, már szinte kész is volt az emeletes torta: lépcsőzetesen alakult a kereknek szánt tortalap. Ráadásul annyira kicsi lett, hogy ilyen formában már nem illett az asztalra tenni a vendégek elé, így a közben befutott Mariskával gyorsan sütöttek egy újabbat.

Ahogy ez ilyenkor lenni szokott, amíg a piskóta a sütőben volt, a barátnők nekiláttak a kert rendezgetéséhez. Akkor eszméltek, amikor a konyha felől füstjeleket vettek észre. Tudták jól, ez annyit jelent: ebből a tortából már nem sok maradt.

A cukrászati remek szinte szénné égett. Valami mégis azt súgta a főszütőnek, hogy talán még így is megmenthető egy kisebb tortának. Először késsel, majd mindenféle kisebb-nagyobb kefével letisztogatták a kormos széleket. Milyen jó, hogy nem adták fel olyan könnyen! A kitartó munka eredményeképpen előtűnt a sárga piskóta a feketeség alól, a harmadára vékonyodva. A másik faragott műremekkel jó lesz emeletes tortának.

Úgy az igazi, ha legalább kétféle krémmel töltik meg a minitortát. A csokimáz adta az egész mű díszét. Ezt először tortabevonóból akarták elkészíteni, de az nem tetszett. Micso-da pazarlás! Csak úgy nem tetszett! Félretették. Ki nem dobhatták, jó lesz az még valamikor valamire. Egy ilyen jeles ünnepen mégsem lehetett egy ilyen tortát nem tökéletes mázzal leönteni, – még a végén nem takar rendesen – készítettek gyorsan egy újabbat, régi recept alapján.

A születésnap nem lehet igazán születésnap gyertyák nélkül. Erről bizony teljesen megfellebbeztek. Úgy vélték, amúgy is van mindig otthon gyertya, soha nem lehet tudni alapon.

Ahány, annyiféle. Nosza rajta, gyertyafaragásba kezdtek. A cél az lett volna, hogy egyforma szálak legyenek, de sehogy nem akart sikerülni. Mit volt mit tenni, egyetlen egyet szúrtak a torta közepébe, mondván: ilyenkor egy asszony már úgysem számolja az éveit.

Az igazi fénypontot az jelentette, amikor megérkezett a zenélő képeslap is. Az, amit évekkal azelőtt Bözsike küldött Annuskának. Annuska Mariskának. Mariska Juliskának. A Boldog születésnapot!

ANNUSKA GYÜMÖLCSJOGHURT

Annuska háborús gyerekként nőtt fel. Már nem volt éppen aprócska, érezte és tudta, mit jelent spórolni. Egy életre megtanulta, hogy ételt nem szabad kidobni, hogy a másnapos babaleves éppen olyan jó, mint frissen főzve. A nagy, házilag készült kenyeret is meg tudták enni még egyhetes korában is, legfeljebb pirítósnak elkészítve. Azokban az időkben nem volt kívánságlista, azt ettek, ami éppen volt. És hogy szerette az aludttejet újhagymával!

Ma egészen más az élet. Már azt ehett, amit éppen megkíván, és nincs arra sem rászorulva, hogy az öreg kenyeret majszolja, de még így sem ismeri a „kidobni az ételt” fogalmát. Ha lehet, annyit főz, amennyit egyszerre elfogyaszt, de ha mégis maradna, hát ott a fagyasztó. Egy-egy adagot nagyon jó elővenni, ha éppen nem ér rá a konyhában bíbelődni, vagy csak nincs kedve a tűzhely mellett állni. Van ott csemege is, hiszen az eperfagyi, jaj, de finom! Még akkor is, ha csak amolyan gyári jégkrém. Az évek során megszerette a gyümölcsjoghurtot is. Egészséges étel.

Az aludttejről viszont kénytelen volt leszokni, amikor bejött a zacskós tej. Azt nem lehetett megaltatni, de talált magának erre is megoldást: megkereste, honnan lehet tej-tejet venni, és ott hamarosan törzsvásárló is lett.

Előfordult mostanában is, hogy ebből is, abból is maradt egy kevés. Nem volt ez másképp az aludttejjel sem. A hűtőben meg ott ált az a néhány szem eper. Benne pedig dolgozott a spórolás.

– Ebből egész jó csemegét csinálhatnék – morfondírozott magában. – Elvégre a joghurt is egy aludttejféle, akkor miért ne lenne jó gyümölcsjoghurt helyett ezt összekeverni?

Összekeverte. Hát, nem volt az igazi, de jólesett. Csak később kezdett valami furcsát érezni. Azután nagyon rosszul lett. Estében még az arcát is összetörte.

Szerencséjére Mariska telefonon sokszor kereste, és mivel nem vette fel a kagylót, rosszat sejtve átment barátnőjéhez. Amint meglátta, azonnal orvost hívott. Annuska igazi kálváriája ott kezdődött.

Az első ügyeletos orvos természetesen azt kérdezte, mi történt tulajdonképpen, hogy esett el, és mitől ilyen kába?

– Talán elrontottam a gyomrom – válaszolta kissé megszegyenülve, hogy feltételezték róla a részegséget. Pedig még azt az egy pohár bort is talán kéthetente issza csak meg. – Csináltam magamnak egy takarékos gyümölcsjoghurtot. Epret az aludttejbe kevertem.

– Miiiiit? – nyögte ki nagy nehezen az ügyeletos.

– Egy epres aludttejet.

Mikor az orvos magához tért a meglepetésből, betegét továbbküldte. Röntgen, labor, és fejsérülés miatt ideggyógyászat. Minden egyes helyen megkérdezték, mi történt. És hogy mit evett. És ő mindenhol kénytelen volt elmondani legalább kétszer, hogy epres aludttejet vacsorázott. Mint spórolós gyümölcsjoghurtot.

Néhány héttel később, mikor nagymamájánál nyaralt, Panni arra riadt – hajnali 8-kor –, hogy valami zuhan. Nagyon nagyot zuhant. Éppen a szobája mellett. Nem ért rá szépen felébredni, ugrott, ahogy csak tudott.

A véce ajtaja sarkig tárva. Először Annuska bokáját látta meg, félig kicsúszva az egy egész négyzetméteres helyiség küszöbén.

– Semmi baj, csak elestem!

Csak! Az utolsó ilyen „csak” darabos kartörést, nem akármilyen műtétet jelentett.

– Hogyan? – De erre valahogy nem jött egyértelmű válasz.

– Megfordultam, és ennyi. Vagy meg akartam fordulni. Vagy nem is tudom. Arra emlékszem, hogy hányingerem volt... Nem kell, majd egyedül! Fel tudok állni!

Ühüm. Akkor se ment. Még a gyümölcsjoghurtkor igen, de utoljára nem. Panni segíteni akart, de túlméretezte az erejét.

– Jaj! Várj, majd inkább így... Vagy talán a másik oldal... Juj!

Végül azért sikerült kikecmeregnie szó szerint is szorult helyzetéből.

A felállás már nem volt ennyire egyszerű a hegyes, éles darabok miatt. Merthogy a vécedeszka tartócsavarja megmutatta igazi arcát: az alumínium meztelen valóságát, meztelen műanyag darabjaiban.

Annuska karja vérzett, a feje kékült, a válla dagadt. De mozgatni tudta minden porcikáját, nem is szenvedett törésnyire, hát Panni elment vásárolni.

– Amíg nem vagyok itthon, feküdj le, nézd a tévét, aludj, olvass, mit tudom én, de ne csinálj semmit. Főleg ne kezdj lekvárt főzni – lévén ennek ideje volt eme izgalmas napokban.

– Mit hozzak reggelire? A gyümölcsjoghurtot szeretted?

SPÓROLÓS HAJSZÁRÍTÓ

Időnként érik az ember másfajta balesetek is. Például, ha nagyon rendszeren, minden alkalommal az eredeti dobozába visszahelyezi a hajszárítót. Vagy inkább: amikor újra előveszi azt. Hiszen Gedeon bácsi, a női fodrász, igen drága bácsi. Annuskának, a nyugdíjasnak.

Mert van, ugye, profiknak való, meg van az ügyetleneké. Annuskánál, a nyugdíjasnál leginkább az utóbbi. Ez az olcsóbb. És ez is fűjja a levegőt. Még melegíti is. Sőt! Van rajta olyan ízé. Az a csőrike vagy mi. Amit úgy kell rátenni, nagyon praktikusán, ha éppen kell.

Éppen akkor nem kellett. Doboz elő, hajszárító dróttal együtt ki. Bedug, megszárit, letesz és vár. Annuska, a nyugdíjas. Türelmesen megvárja, hogy a műanyag burkolat is kihűljön, aztán lehet elpakolni nagyon rendszeren: doboz elő, hajszárító bele, drót összetekerve mellé, a maradék helyre pedig beszúrja csőrikét vagy mit.

De nincs csőrike! Hova lett? Annuska, a nyugdíjas, keresni kezd. Eleinte logikusan, a fürdőszobában. Aztán megy a konyhába, hátha ott tette le. Mégiscsak az ő birodalma, ugye. De ha már a birodalmában se találja, feladja a logikus keresést, és nézi, ahol csak el tudja képzelni. Párna alatt, ablakban, tévé tetején, rádió mellett. Semmi. Végigtapogatja a szőnyeg látható részeit. Semmi.

Nem olyan kis darab, hogy valamivel összefogva kidobhatja a szemétkébe... Hoppá! A szemét! És lelkiismeretesen szétszedi a félig üres (vagy inkább félig teli?) zacskó tartalmát. Semmi. Az utolsó remény: a fehérneműs fiók. Feltúrja, de semmi.

Szomorú sóhaj szakad fel belőle.

– Nincs más hátra... – a többit már ki se mondja. Igen, újat kell venni.

Újat? Venni? Ő? Amikor a régi még egészen jó? Végül is csak egy alkatrész veszett el. De el nem vesztetett, azóta még a szomszéd se járt nála, ő se ment sehova. Újra gondolkodni kezdett. Mert azt nagyon kellett. Egy háziasszony, főleg, ha nyugdíjas, nem adja fel ilyen könnyen. Különben is, mindent meg lehet csinálni. Ilyen külső toldalékot is.

Másnap reggel boltba ment. Vett egy joghurtot. Nem gyümölcsösöt, azt már soha az életben, még egy hajszárító kedvéért sem. Csak natúr. A hajszárítónak éppen megfelel. Mindjárt négyet is, hiszen így jóval kevesebbe kerül. Ennyi luxust megenged magának még ő is. A háziasszony, a nyugdíjas.

Otthon aztán lepattint egyet, nézegeti. Méricskéli, a joghurt hogy aránylik a hajszárítóhoz? Számol. Hogy kerek legyen a szám, még egy kis ragtapasz fog kelleni. A terv kész, már pontosan tudja, hogy fogja összelapítani az üres dobozt, hogy adja meg ragtapasszal a megfelelő szögállást, és miképpen oldja meg a balesetmentességet. Végre elégedett mosollyal, de annál hősiesebben kikanalazza a joghurtot.

Most, hogy már biztos abban, hogy ott bent is minden rendben, kimossa a dobozt, és precízen a hajszárító mellé helyezi a szobában az asztalra. (Naná, hogy a szobában! Csak ott fűt Annuska, a háziasszony, a nyugdíjas. A konyhában éppen elég meleget csinál a főzéssel.) De az asztal, mivel olyan gurulós fajta, elindul. Néhány centivel arrébb helyezi magát.

Annuska, a háziasszony, a nyugdíjas örömeiben felkiált:

– Megvan! – Aztán lelombozódik.

– Pedig milyen szépen kitaláltam, hogy fogom megcsinálni a hajszárítót!

BARÁTFÜLE MEG A HAJSZÁRÍTÓ

Hagyományörző háziasszonyként Annuska szigorúan ragaszkodik a heti menühöz. Hétfőn maradék, kedden főzelék. Szerdán tészta, csütörtök főzelék. Péntek tészta, szombat a változatosság kedvéért paprikás krumpli, vasárnap húsleves, rántott hús, krumpli (esetleg paprikás csirke nokedlival).

Általában gyári tésztát főz ki, akár túros a csusza, akár mákos a metélt, de most megkívánta a tésztalevest is. Az pedig nem jó akármiből, csak frissen gyúrt házi metélt főzővizéből, jó sok fokhagymával.

Nekiállt, lelkesen, úgy, ahogy régen is csinálta: érzésre összemérte az anyagokat. Vagyis: a tálba kiszórt valamennyi lisztet, leütött hozzá egy tojást, pici sót, meg valamennyi vizet. Alaposan összegyúrta, úgy, ahogy régen is szokta, és elkezdte sodorni. Csakhogy nem egészen úgy nyúlt az a tészta, ahogy kellett volna.

Mindegy, gondolta, befejezi a műveletet így, aztán majd megszikkad egy kicsit. Így is, úgy is kell egy kis száradás, hogy könnyen és szépen lehessen vágni. Lágyabb a tészta, hát majd tovább szárad.

Mindenre gondolva ügyesen a tészta alá tett egy igazi, 60 éves pamut konyharuhát, hogy szívja ki a fölösleges vizet a barátfüle tésztájából. Kis idő múlva ránézett, ugyan ért-e valamit az ötlete. Megnyugodott: ért. A konyharuha nyirkos lett. Csakhogy a vízvesztéséget a tésztán nem lehetett észrevenni.

Szegény Annuska vakarta a fejét. Megvette a közel ezerforintos szilvalekvárt, csak azért, hogy igazi, hagyományos barátfület ehessen. Ledarálta a diót. Valamit kell kezdeni ezzel a tésztával is.

Fejvakarás közben eszébe jutott a hajmosás, arról a hajszárító.

– Megvan! – lelkenedett magában.

Irány a fürdőszoba, ott a pipereszekrény, annak is a „fodrász” polca. A hajszárítót kidobozolta – precíz asszony, minden használat után visszaszereli az eredeti dobozába – és máris indult a konyhába. Egy kicsit megsimogatta a kerekre nyújtott tésztát. Talán abban reménykedett, hogy gondolatolvasóként megijedt a hajszárítótól? Vagy a maradék lisztet takarította le, ne szálljon szerte a konyhában? Ki tudja? A laza simogatás után határozott mozdulattal bekapcsolta a hajszárítót, és mesteri szikkasztást végzett az asztalon.

Amikor úgy látta, már megfelel az eredeti terveinek az asztalon heverő anyag, leállította a hajszárítót. Levágta itt, bevágta ott, a szélekből – jó bőven mért szélekből – lett a levesbe szánt metélt, a közepéből pedig a dúsan töltött barátfüle.

Tészta kifőzve, léből sok fokhagymával elkészült a leves. Közben pedig lassacskán kifőtt a dundus párnára hasonlító lekváros csoda is.

Talán még soha nem ette ilyen jóízűen a tésztalevest, és soha nem ízlett ennyire a sok dióval meghintett, szilvalekváros barátfüle. Még el se mosogatott, ment egyet lapítani, vagyis szunyókálni. Félálomban még mosolyogva gondolta magában:

– Azért csak jó valamire az öreg hajszárító is.

VASUTASNÉ NOSZTALGIÁJA

A nagy kirándulás szervezésekor néha utazni kellett. Nem volt az olyan fontos, meg a gyerek az interneten mindent el tud intézni, csak jó volt kicsit kimozdulni. Jó volt, hogy fontosnak érezhette magát Annuska. Vasutasözvegyként a vasutat választotta. Éppen a vonatra várt az állomáson, egyszerű személyvonatra, amikor két vasutas beszélgetéséből megütötte a fülét egy félmondat.

– Akkor dobom a váltót, mert csak úgy tudom húzni a jelzőt.

Még jó, hogy nem a szemaforot – gondolta magában, és egyszerre rátévedt a szeme a kiállított régi gőzmozdonyra. Lehet, hogy nem is tévedt? Az érzései vitték arra a tekintetét, hogy elgondolkodjon?

Valamikor tényleg dobták a váltót. A váltókezelők jártak a vágányok között, és a menetrendhez igazítva, szinte kotta alapján dobták a nehéz súlyokat és cserélték a jeleket. Mint KRESZ-táblák az autósokat, úgy segítették a különleges jelzések a mozdonyvezetőket.

– Ezek a jelzések ugyan megvannak-e még? – révedezett Annuska.

A jelzőket is húzták. Akkoriban, mikor még fiatalasszony volt, ezeket a valamiket még szemafornak hívták. Ha állt a jelző, mehetett a vonat, ha lecsapták, meg kellett állnia. A jelzőőr feladata volt a biztosítás. A sorompót a bakter húzta, Éppen énekelhették volna, akár kórusban is, hogy vigyázz, ha jön a vonat!

A fűtőház előtt álltak a szemaforok, a fűtőház mellett a kutak, meg a fordító. Hányszor megcsodálták az erejét! Azokat a hatalmas gépeket hogy megfordította! A mozdonyok ráálltak, és mint egy korong, szépen megfordult velük. Pontosan kellett irányítani, hogy a sín páron zökkenőmentesen tudjon legurulni a masina, éppen menetirányba állítva.

A kutak? Mint valami hatalmas gémeskút, állt a helyén mind. Olyan magasan, hogy elérjék a mozdonyok tetejét. Fel kellett érni, hiszen annak tartályait töltötték tele, hogy legyen elég gőz a következő állomásig. A kutaknál leszállt a fűtő, behúzta a csőrt a mozdonyba, aztán meghúzta a csapot, és már ömlött is a víz. Időnként a fűtőre is. Esetleg télen is lemosta róla a szénpor egy részét. Vagy inkább ráfagyasztotta?

Igen, akkor volt külön fűtő. Ahogy volt külön szerkocsi. Mindjárt a mozdony mögött, tele szénnel. Nem lehetett túl gyakran felvenni anyagot, innen kellett áthúzni, átlapátolni a mozdony széntárolójába a pótlást. Ő még látott szenet húzó, csupa szénpor fűtőt, mozdonyból kihajoló masinisztát, váltót dobó, jelzőt húzó, lámpással világító vasutast, sorompót tekerő baktert, benzinlámpával váltót melegítő krampácsolót. Ne ki még magyarázták a térköznél kitett zászlók jelentését. Hallotta éjszakánként a forgalmistát: „3962 Dani álljon a hatra!” Tudta, hogy Dani egy furcsa formájú tolatómozdony volt, és ez a név azóta is egy tömzsi valamit jelent számára. Ha gyerek kapja ezt a nevet, az is csak tömzsi lehet.

Megszállták a régi emlékek.

– Én bizony még utaztam igazi fapadoson, meg Gerőpulumannon – sóhajtott magában.

Micsoda kalandot, na meg micsoda kényelmet jelentett az a két lóca a marhavagonban! Telente a fűtést egy dobkályha jelentette. Időnként szén is volt mellette, máskor lapát sem. Az igazi fapados már korszerűbb volt. Amolyan „cseréplécekből összeállított, sárga-barna színű, nyolcszemélyes, háttámlás padok álltak, kettesével egymásnak háttal fordítva. Fölöttük pedig a csomagtartók. Fűtés persze nem volt, csak az első kocsi, a párnásban. Igazi, puha, plüsshuzatos, dupla áron. Általában üresen futott, luxusnak számított.

A fapados kocsikban fűtés helyett az alapos szellőztetést biztosították azzal, hogy az ablakokat egészen le lehetett húzni. És volt vászonroló, bőr lehúzó füllel, legombolható a fém ablakkerethez, a túl erős napfény ellen. És volt poggyászkocsi, ahová bárki feladhatta a csomagját, hogy ne kelljen átbukdácsolni rajtuk az amúgy is zsúfolt kocsikban. És volt postakocsi is, levélbedobóval. Az zöldre volt festve, a személykocsi meg feketére.

És volt az állomáson kisposta, meg hordár. A restiben lehetett enni resztelt májat, inni egy korsó sört, és esténként hallgathatták a cigányzenét. És volt rendőrség. Meg kapus, aki csak akkor engedte ki az utasokat a vágányokhoz, amikor már bent állt a vonat. Volt trafik, ahol a forintos csokit és a kétforintos savanyúcukorkát vettek a gyerekek. A rikkancs naponta kiabálta: Esti Hírlapot tessék! Itt az Esti Hírlap! Esti az Esti!

A mozdony minden érkezéskor és induláskor füttyült. Nem betegökor hangon dudált, hanem füttyült. És pöfékelt. Kormos füstöt eregetett. A gyerekek, na meg persze, a felnőttek is, minden vonatnak integettek. A fűtő szénporos testtel etette a kazánt. A bakter leengedte, vagy éppen felhúzta a sorompót. A masiniszta integetett, a forgalmista szalutált. A vasutasok olajos ruhában dobták a váltót, húzták a jelzőt. A szemaforrt.

Annuska mosolyogva nézte a régi egyenruhás fiatal vasutast, aki elképzelni se tudta, mi lelte az öregasszonyt.

Pedig Annuska csak emlékei előtt felhúzta a sorompót, hangulata váltóját vígra dobta, mikor a fordítóra ráállt, és bőséggel etette lelkét energiával. Ha megnyitja a csapot, a kútból ömlő víz zubogására emlékezteti, a teavíz forrásakor a vonatfüttyöt hallja.

Lelke szemaforja szabadra állt. 3962 Dani előre húzott.

TAVASZI NAGYTAKARÍTÁS

Húsvét előtt mindenki alapos nagytakarítást végez. Illik is az ünnepet ragyogó lakással várni, az asztalra finomságokat készíteni. Mindenki örömmel tesz eleget ennek a kötelességének. De Annuska szüleinek már komoly erőfeszítést jelentene, hát elmegy hozzájuk, segíteni. A télen már beázott a tető is, az ajtókról és ablakokról pereg a festék.

– Nem kell nekünk még segítség. Amíg fel tudom emelni a karomat, és lépni tudok csak egyet is, megcsinálok mindent! – mondogatták, ha szóba került ilyesmi.

A kisöregek életük kilencven esztendejével igyekeztek a legokosabban eltervezni most is a munkát. Az egyik nem lát, a másik alig hall, s mindkettőjüknek nehezen megy a járás, de elsétáltak a szomszéd utcába, megkérni az ismerőst, javítsa már meg a teljesen tönkrement tetőt. Még, ha ért hozzá, fesse ki a konyhát és az egyetlen szobát. Ha csak meszel, még jobb is, hiszen az úgy egészséges.

A szomszéd hamarosan meg is érkezett, és olyan új tetőt varázsolt a kicsi házra, amiről álmodni sem mertek. És mint afféle ezermester, kimeszelte a konyhát, a szobát, de még a kamrát is. A végén – ismerve a házigazdák anyagi helyzetét és azt a büszkeségét, hogy életük legszegényebb idejébe sem fogadtak el soha semmit ingyen –, benyújtotta a számlát: a munkához képest igencsak jelképes összegről, szinte anyagárban. A baj akkor kezdődött.

Ez a jelképes összeg a nyugdíjhoz képest túl soknak tűnt, s az öregek már nem ismerték a pénz értékét (inkább értéktelenségét). Úgy érezték, becsapták őket. Amikor Annuska megérkezett, hogy a munka utáni nagytakarítás terhére levegye a vállukról, volt is nagy panaszkodás.

A java még csak most következett. Mert előkerült a porszívó, ami „csak az áramot eszi, és nem lesz tiszta a szőnyeg”, meg hogy „a súrolókefét nem úgy kell tartani, már ezt se tudod?” Szóval, semmi nem volt jó.

A takarításhoz hozzá tartozik a limlom kidobása is. Így a kukába került rengeteg papírfecni és rongydarab is. Majd szépen lassan vissza is szállingóztak ezek.

– Ti nem tudtok spórolni! Pedig ezek milyen jók lesznek majd valamire. Mit gondoltok, lenne most nekünk ez a ház, ha

nem spórolunk egész életünkben? – mutatott büszkén a komfort nélküli egyszobás „palotájára”, a kakaslábnyi kis kerttel.

Amikor Annuska azt hitte, nem érheti őt több meglepetés, a kamrában egy szüette, lógó ajtajú szekrényből kikandikált egy szebb időket látott játékmackó. Már az is jócskán elmúlt fél évszázados, de a korához képest jól tartotta magát: csak a karja és a lába volt valami furcsa, kicsavart helyzetben. Ezt kidobni valóban szentségtörés lett volna.

Mire végzett a takarítással, várta a terített asztal. Annuska nem akart enni, de ha nem fogadja el az ételt, abból egy életre szóló sértődés lehet, így ha tetszik, ha nem, enni muszáj.

A hazautazás már a maradék erejét is elvette, otthon csak bezuhant az ágyba. Elaludni csak nehezen tudott.

– Nem irigylem az ifjúkort – gondolta. – Utánam is mennyi minden marad, amit fiatal korom óta összegyűjtöttem.

Mosolygott magában, amikor végiggondolta, milyen kicsit is lehet nagyra értékelni. Az emlékek pedig óriásira nőnek az évek alatt.

KINCSEK

Jó egy héttel később ismét szép, napos idő volt. Annuskának jókedvében az a fajta hangulata támadt, amikor egy asszony „kegyetlenül” kidobál minden hasznavehetetlen dolgot. Ilyenkor van szíve olyan holmiktól megválni, amiket jó ideje csak rakosgat egyik helyről a másikra csupán azért, mert valamilyen emlék fűzi hozzájuk.

A ruhásszekrénnel végzett is hamar, majd jöttek a polcok és a fiókok. Ott kezdődött a baj. A könyvnek látszó tárgyak könnyen kikerültek a „kivinni” feliratú dobozba, a könyvek pedig szépen sorakoztak a polcon továbbra is, leporolva, valamilyen rendszer szerint. Közben a kezébe akadt egy régi

iskolai évkönyv, még a háborús évekből, és kiesett belőle egy elsárgult fénykép. Amolyan családi relikviaként őrizgette. Bizony, abból a csapatból már szinte senki sem él. Az egyetlen, akiről híre van, nem tudta megőrizni ezeket az emlékeket, elsodorta tőle a történelem.

– Nála jobb helyen lenne, mint az én polcomon, az én könyveim között, de őt megtalálni nagyon nehéz, szinte lehetetlen – gondolta. – Más kezébe meg véletlenül sem adom. Elvégre az én kincsem – és szépen visszatette az évkönyvet a polcra. Elhatározta, immár sokadszor, hogy akár a föld alól is előkeríti az illetőt.

Az elszántsága új lendületet adott a további selejtezésre. Néhány apróbb tárgy dobozba költöztetése után hirtelen abamaradt mégis. A vitrinnél a lelke is megremegett, nem csak a keze. Egy különleges, rengetegdarabos étkészlet talán legértékeltenebb csontostányérját törölgette óvatosan. Manapság ilyen csak nagyon kevés helyen használnak, sokan még tán nem is hallottak róla. Így, magában semmi értéke nincs, a készlet is nagyon csonkán maradt meg, az is több helyen, szétszórva. De ez *annak* a bizonyos készletnek egy darabja. Jogos tulajdonosát illeti. Őt el is lehet érni, de ugyan értékelné-e, mint emléket az őseitől? Nem valószínű. Ez is maradt a polcon.

Már kevésbé lelkesen, de még mindig igyekezett selejtezni. Kikerültek tollak, jegyzetfüzetek, régi vázlattöredékek (a majdnem üres papír talán még használható lenne rövid feljegyzésekhez) és egyéb lomok. A végére maradt a sarokban eldugott kisasztal. Már régen csak virágtartónak használja. Rajta a cserepek között megbújt egy régi írókészlet is. Úgy, ahogy az régen kellett: tintatartóval, tollszárral, papírvágó késsel, és az akkoriban elengedhetetlen tapperral. Mára már ez is elfeledett kifejezés, de úgy hatvan-hetven évvel ezelőtt természetes volt az itatóspapír praktikussá tételét szolgáló

íves-gombos eszköz. Persze egy darabja sem műanyagból, csak fából és üvegből...

Tehetetlenül állt fölötte. Ki a csuda tudná ezt ma használni? Az itatóspapír már ismeretlen fogalom. Annuska ugyan el tudná képzelni egy szép íróasztalon, díszként, de kinél, jól? Nála ilyen hely nincs. Ezek a darabok neki régi kincsek, amiket ki nem dobna, mégis csak hasznavehetetlen porfogók egy eldugott helyen.

Dudorászva újra körülnézett.

– Kicsit szomorkás a hangulatom máma. Pedig olyan vidáman kezdődött. Furcsa...

A „kivinni” feliratú doboz szinte üres volt, a fiókok és a polcok még mindig zsúfoltak. Továbbra is ott sorakoztak a „kincsei”, a régi gyertyatartók, törött-ragasztott vázák és a hiányos, öreg kávékészlet megmaradt darabjai között. Egyre több holmit őrizget, hiszen „jó lesz az még valamire”, másokat meg azért, mert „illetéktelen” kezekbe nem adja.

– Kezdem gyűjtögetni az emlékeimet. Lehet, hogy öregszem? Lassan talán hihetnék a derekamnak, amikor arra figyelmeztet, hogy bizony, múlnak a gyermekévek... Jó, jó, a gyermekévek. De azt soha nem veszem tudomásul, hogy húszéves is elmúltam. Egyszer, kétszer, háromszor...

Csak a kincseimet gyűjtögetem.

BÖZSIKE

MULTIFUNKCIÓS

Annuska elugrott barátnőjét meglátogatni. Hiányzott a kettőssége, unalmasnak találta így az életet. Na meg kezdett is félni mindentől, otthon, egyedül. Legnagyobb meglepetésére barátnője a konyhaasztalon egy papír fölött görnyedt. Tolla végért rágta, úgy gondolkozott a megfelelő szövegen.

- Mit írsz ilyen nagyon – kérdezte.
- Apróhirdetést akarok feladni – érkezett a meglepő válasz.
- Társkeresőt. Kicsit egyéni megfogalmazásra gondoltam, de nem vagyok benne biztos. Valami olyat, hogy este fess a pesti nő. Csak kicsit modernebb változatot. Megnézed?

Annuska megnézte, aztán rábámult a barátnőjére. Ezt olvasta: „Multifunkciós anyóka, aki süt, főz, mosogat, takarít, varr és virágot gondoz, keresi párját szintén multifunkciós apóka személyében. Elsősorban bioenergiával működő, környezetbarát úr jelentkezését várom. Kalandor automaták kíméljenek!”

Bözsike belekezdett annak elmondásába, miért is jutott eszébe éppen így. Egyetlen szó miatt: multifunkciós. Mert a hirdetések egyre gyakoribb kifejezésévé vált ez a szó. Létezik multifunkciós csavarhúzó, ami ki- és betekeréshez egyaránt jó, kendő, ami sálnak, sőt hajpántnak is alkalmas. Van már multifunkciós állvány, melyre rakható befőtt, ágynemű vagy cipő, tévé, könyv vagy éppen borosüveg.

Erre az állványra találták ki a multifunkciós tárolódobozt, amelyben kitűnően megmaradnak a szögek, csavarok, a paprika, a sárgarépa, de csak ebben marad frissen a tű, a céna, vagy az olló.

Vagy a habverő. Eddig, ugye, volt a „drótos” és a „rugós”. Mostanra maradt a „rugós”, és lett a multifunkciós. Ez ugyanis használható habverésre, krém, öntet, mártás keverésére egyaránt. Arról nem is beszélve, hogy sokkal olcsóbb, mint egy szintén multifunkciós konyhai robot. Még áramot se fogyaszt, bioenergiával (zsíroskenyér, amelynek mértékegysége a szellet) működik.

Igazán multifunkciós a nejlonzacskó is. Ezt húzzuk a kezünkre, ha kiflit, zsömlét válogatunk, vagyis gumikesztyűként. Mindjárt ez után csomagolóanyag lesz, hiszen a kiválogatott péksüteményt ebbe tesszük, és így megyünk a

pénztárhoz. Aztán szatyorként használjuk hazafelé, majd tárolóként mindaddig, amíg a benne lévő szendvicsalapot meg nem esszük. Legvégül pedig a szemetet gyűjthetjük benne, esetleg mindjárt szétválogatva.

Multifunkciós még a körömkefe, a mosogatószivacs, a pohár, a váza, a gereblye, ásó, kapa, nagyharang, vagy éppen a kés. De multifunkciós az eddig egyszerűnek tartott csapvíz is. Lehet benne főzni, mosni, mosogatni, fürdeni, jó fel- és lemosáshoz, száraz időben párologtatáshoz, kert locsolásához, még akkor is, ha csak egy cseréplyi a termőföld. Elvileg, jogilag és névleg inni is. Gyakorlatban már erre kevésbé alkalmas.

A multifunkciós reklámok alapján Bözsike megírta, Annuska jóváhagyta a hirdetést:

„Multifunkciós anyóka, aki süt, főz, mosogat, takarít, varr, és virágot gondoz, keresi párját szintén multifunkciós apóka személyében. Elsősorban bioenergiával működő, környezetbarát úr jelentkezését várom. Kalandor automaták kíméljenek!”

BEZÁRT A BAZÁR

Bözsike csak annyit mondott mosolyogva: ilyenek ezek a gyerekek. Neki is volt története arról, amikor régebben Bercivel a városban sétált. Mesélni kezdett:

Ő maga se tudta, miért, egy kis kirakat előtt nagyot sóhajtott. Berci, bármennyire is kisgyerek, észrevette, és megkérdezte:

– Mi a baj? Miért sóhajtottál ekkorát?

Bözsike megállt, a kirakatra, meg a bejáratra nézett. Odavezette unokáját.

– Látod, a kirakatban most ruhák vannak. Régen, amikor én akkora voltam, mint te most, itt egy trafik volt.

– Olyan, mint most lesz, csak ez nemzeti dohánybolt?

– Nem olyan. Csak a neve hasonló. Gyere ide, a kirakat elé. Nézd úgy, mintha most is csoki, meg ólomkatona, meg újság lenne.

Bözsike tényleg úgy nézte a régi keretet, mint kislány korában. Bent akkor egy üveges pult futott a két fal mentén, jobbra meg ott volt az asztal. Tintát, mártogatós tollat lehetett kérni. Ceruzát meg vásárolni. Az asztalon volt egy kisebb, mindig recsegve szóló rádió is. Vagy az mégsem? És a plafonról lógott egy lámpa, egyetlen, gyenge égővel. Mindig sötét volt.

– Tudod, ez Baba néni trafikja volt. Őt mindenki ismerte, mindenki jöhetett hozzá vásárolni, és a gyerekeknek mindig adott valami érdekeset.

Lelkesen mesélt tovább, néha elmélázott, aztán megint belevágott. Az emlékek egymást sürgették.

Baba néni trafikja már tájékozódási pont volt a városban. Egy fogalom. Egy hely, ahol a legínségesebb időkben is lehetett újságot kapni, ahol nyugodtan kitölthette bárki a totószelvényét. Volt, aki babonásan csak itt vásárolt és töltött ki minden héten lottót, abban a reményben, hogy így nyerhet is. Baba néni volt a kabala. Vagy ahogy sokan emlegették: kabala Baba.

Ez a trafik abban is különbözött társaitól, hogy évtizedekig tartani tudott egy színvonalat. Az ide belépővel mindig mint vendéggel foglalkoztak. És bazár is volt, még hozzá a legjavából. Évtizedek óta minden gyerek megtalálta itt azt az apróságot, aminek a legjobban tudott örülni. Néhányuk lassan az unokáját sétáltathatná arra.

Baba néni trafikja mindent és mindenkit befogadott. Menedék volt az eső elől, és itt pihenhetett meg az asztal mellett üldögélve az, akinek a fájós lába már nehezen bírta volna a vasútállomásig a rövid utat. Lehetett itt randevúzni, és a gye-

rekek Baba néninek gyónhatták meg legutolsó csínytevésüket. Tőle lehetett tanácsot kérni, szinte bármilyen ügyben, és a gyerekek gyakran kaptak valami apró ajándékot. Volt idő, jó ötven éve, amikor csokivásárlásnál meg nem hirdetett vetélkedő folyt: kinek sikerül több műanyag állatfigurát, vagy egy egész hadsereget tankostól összegyűjteni.

A környéken nála jelentek meg először a díszgyertyák, és valaha itt lehetett különlegesen szép karácsonyfadíszeket vásárolni. Ha valakinek nem volt pénze ilyen csodákra, talált magának megfizethető árut is.

Baba néni trafikja kívülről csak egy sötét odú, de ha valaki oda benyitott, úgy érezte, mintha elvarázsolt kastélyban járna. Hol innen, hol onnan került elő olyan áru, amit a környéken hiába keresett az ember. A berendezés, vagy más adta meg a különleges hangulatot, már nem tudni, de itt megszűnt a rohanás, az idegeskedés, a gyűlölködés. Mintha egy más, kiegyensúlyozottabb világba került volna az ember.

De mindez csak volt. Elmúlt már a hosszú, forró nyár.

– Egyszer csak Baba néni kitette a táblát: Végkiárusítás! A bolt és a berendezés külön-külön is eladó – mesélte tovább Bözsike. – Pedig ez volt az élete, mindig azt szerette, ha sokan vannak körülötte. Ezért is volt a trafikja hol gyermekmegőrző, hol melegedő, vagy éppen kutyanapközi. Megszűnt egy fogalommal vált bolt, a Baba néni trafikja. Bezárt a bazár.

Berci csillogó szemmel hallgatta a számára oly különös történetet, a még különösebb trafikról, ahol ólomkatonák harcoltak, meg rádió szólt, meg könyvek voltak a polcokon.

– És most hol van Baba néni?

Bözsike arcán kesernyés mosoly jelent meg, kicsit elfátyolozva a régi emlékek által felkavart érzéseket.

– Baba néni is elköltözött egy más, egy szebb világba.

– És ott van most olyan igazi, régi trafikja?

– Igen, azt hiszem. Ott lehet még ólomkatonát kapni, meg forintos csokit, van még mártogatós toll, meg pezsgőpor. De csak ott. Neked nagyon messze van, én előbb eljutok oda. Majd benézek Baba néni trafikjába, és veszek neked valamit.

– Olyan ólomkatonát! Olyat még nem is láttam! Vegyél nekem a Baba néni trafikjában!

SZÖSZ A VACSORÁRÓL

Bözsike beteg volt. Nem vásárolni, de még főzni se tudott. Ilyenkor mit tesz egy régi barátnő? Megosztja vele a saját ebédjét.

Annuskánál aznap túrós csusza volt, tejföllel, szalonnapörccel, hogy jobban csússzon. A végére meg jó nagy pohár csapvíz.

A tészta éppen kifőtt, már előre oda volt készítve minden a tányérra, hogy csak néhány háznyit kell vinni, és már eheti is a beteg. Mosolyogva várta az önzetlen barátnő az ajtó nyitását.

Nehezen vergődött ki Bözsike. Aznap még fel se kelt az ágyból, kócos volt, gyűrött és savanyú. Talán másnapos is.

– Hoztam neked egy kis ebédet – kezdte Annuska. – Jó túrós csuszát. Te is szereted, fogyaszd egészséggel.

A beteg ránézett a tányérra, és csak ennyit kérdezett:

– Maradéék?

– Nem!

Annuska dühös volt, sértődött, megalázott. Letette az asztalra a jó szívvel hozott ebédet, és szinte köszönés nélkül ment el. Talán éppen ezért pakolta tele a saját tányérját olyan nagyon. Azóta, ha szóba kerül, mi is a kedvenc étele, mindig rávágja:

– Maradék!

ÖNÉRZETESEN

Mariska vidáman ment Bözsikéhez, de amint meglátta az ajtóban sápadt barátnőjét, nehezen dadogta ki:

- Mi történt? Nem szoktál te így nézni a semmibe.
- Az öreg. Tudod.
- Tudom. Mit? Elmondanád végre?

Bözsike belekezdett a történetbe. Ádámtól, Évától, meg a világ kezdetétől. Hogy nagypapácska, nagymamácska...

– Tudod, az öreg lassan a százéves lesz, és mindig szomorú, hiszen egyedül maradt hat évtizednyi házasság után. Sokáig gondban voltam: nem találtam igazán jó megoldást arra, hogyan is tegyük könnyebbé az életét. Magamhoz vettem volna szívesen, de a lakótelepen, a sokadik emeleten nem találta a helyét. Gyakran visszajárt, egy vasárnap aztán bejelentette, hogy végleg hazaköltözik.

– Idáig ismertem a történetet. De most mi a gondod?

– Mindjárt mondom azt is. Nem volt ám olyan egyszerű a dolog. Hiszen ha már messze került, nem utazhatott minden nap hozzám ebédelni. Arra igyekeztem rávenni az Öreget, fizessen be az Öregek Napközijébe, vagy a polgármesteri hivatal segítségével a vendéglőből vigye haza az ebédet. A napközit szívesebben ajánlottam, hiszen ott reggelit és vacsorát is adnának, de hiába beszéltem. Szerdán délután, mikor felhívott, szóba hozta ugyan a befizetést, de nagyon gyorsan hozzá is tette: már nincs több ember ellátására lehetőség, nem lehet jelentkezni. Belőlem a jóindulat szólt, amikor megkérdeztem, hogy ugyan biztos ez? Ne menjek én is utána? Ne kérdezzek rá? Így, százfelé okozhat meglepetést egy szülő a válaszával, de erre aztán tényleg nem számítottam.

– Miért, mit mondott?

– Nemcsak mit, de hogyan! Önérzetesen, mégis – rá nem jellemző módon – szinte magából kikelve kiabált, hogy óutá-

na ne érdeklődjön senki, különben sem koldus, hogy neki en-nivalót adjon bárki. Jó neki akár a főtt krumpli is. Arról meg szó nem lehet, hogy ilyen sok pénzt kiadjon egy ebédért. Nyikkanni se mertem. Ha nem, hát nem. Csütörtökön, dél körül szólalt meg a telefon. Elképzelni nem tudtam, mi lehet a baj. Az Öreg kérte, vegyek már neki egy ételhordót. Mert úgy mellesleg befizetett a vendéglőbe, a következő héten már on-nan viszi magának az ebédet.

– Akkor jó, megoldódott a probléma.

– Én is azt hittem! Örültem is, de mondtam neki, hogy sze-rintem jobb lett volna a napközi, ott mégis csak adnának reg-gelit meg vacsorát is. Tudod, mit válaszolt?

– Honnan tudnám, úgy kell kihúzni belőled minden szót. Mit válaszolt?

– Azt, hogy csak nem képzelem, hogy bemegy annyi öreg közé?

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

Bözsike – bár ezzel már nem dicsekszik – falusi lányként töl-tötte ifjúságát. Megtanult kapálni, tudta, mit mivel lehet együtt ültetni. Később megtanult gépírni, könyvelni, de soha nem tudta az egészségügyet. Orvoshoz gyakran járt a fejfájása miatt, és mivel nála okosabb a doktor, hát minden utasítását be is tartotta. Most viszont aggódva ült a konyhaasztal mellett, egy papírral a kezében.

Nem szokta ő elolvasni azt a fránya betegtájékoztatót, any-nyi mindent írnak benne, nem az ő eszéhez való az. De most kiesett a dobozból, hát kíváncsi természet lévén, mégis bön-gészni kezdte. Minél tovább olvasta, annál kevésbé értette, ellenben annál jobban megijedt. Az orvosság méregdrága volt, ki nem dobhatja. Meg a doktor is ezt javasolta. Mit tegyen?

Töprengve olvasta bekezdésről bekezdésre a tájékoztatót. Már az elején rémület ült ki az arcára, amikor azt olvasta, az ilyen gyógyszer az „X receptor agonistáknak nevezett csoportjába tartozik”. Csak nem azt írja, hogy haldoklik? Mert-hogy agonizálásról, vagy miről szól. Jó, hát a feje sokszor fáj ettől az úri nyavalyától, a migréntől, meg a dereka is szaggat, a lába meg hasogat, de ha egy kicsit is jó társaságba kerül, mindennek érzi magát, csak haldoklónak nem.

– Na, ugorjunk át – biztatta magát Bözsike, és folytatta a kutakodást némi érthető dolog után. Megtalálta az alcímet: „Miért kell szedni ezt a tablettát?”

– Miért, miért? Mert fáj a fejem, de nagyon! Meg azért, mert ezt írta az orvos. Itt meg valami auráról ír. Az meg mi a csuda? Nekem nincs semmi ilyenem, csak a fejfájásom, Most menjek vissza, hogy doki, elírta a receptet? Na, inkább ugorjunk. Majd holnap visszamegyek.

Tovább olvasva eljutott a „mikor nem szabad szedni” fejezetéhez.

– Húha! – bámult az eddiginél is értelmesebben. – Aszongya, hogy „ha túlérzékeny a készítmény összetevőivel szemben”. Hát, van olyan, amit nekem nem szabad szedni, de hogy mit jelent ebben az OY-LS23016, meg az FCF, vagy E110, az E-161, vagy az YS-2-12114-A, vagy az elefántpipa, azt végképp nem tudom. Mert csak elefántpipa lehet ez az összevisszaság, hogy eleptriptamin. Sajtóhiba. Mert figyelmetlenek! Nem, én aztán nem vagyok ideges!

Meg azt is írja, hogy magas vérnyomás esetén sem szedhető. De nekem néha nagyon magas a vérnyomásom, különösen, ha tévét nézek. Meg néha majd kiugrik a szívem, kalapál össze-vissza, itt meg az van, hogy nem szabad szedni szívritmuszavar esetén sem. És az hogy van, hogy „nem javasolt idős korban (65 év felett)”? Én most leszek 65. A születésnapomig bevehetem, de utána már ki kell dobni? Hát, öreg va-

gyok én már ma is! Ugorjunk, majd megkérdezem. Elvégre oda van írva a végére, hogy kérdezze meg kezelőorvosát.

Továbbhaladt az olvasással, és elért a „Mivel nem szabad szedni” fejezethez. Az orvosa tudja, milyen gyógyszereket szed, hiszen minden alkalommal viszi a dobozokat.

– De mi van, ha valamit ad az influenzámra? Meg miért nem szabad rádiózni? Meg mi az a di-akármí, az a valami hidro-izé? – töprengett tovább, de már jóval idegesebben, mint amikor kiesett a papír a gyógyszer dobozából. Még a szeme is felakadt, amikor olvasta: nem szabad szedni „bizonyos vírusfertőzések kezelésére szolgáló gyógyszerek, mint pl. a ritonavir, indinavir...” Meg a dihidroergotamin nevét... Inkább ugorjunk – mondta magának, és olvasott tovább. Al-cím: „Hogyan kell szedni a tablettát?”

– Én úgy szoktam – gondolkodott immár hangosan –, hogy amikor fáj a fejem, bekapok egy tablettát, iszom rá egy pohár vizet, aztán meg várom, hogy hasson. Ezt még én is értem. De miért nem szabad bevenni az aranykorban? Vagy ez az az arany, vagy mi, az, amit a fejfájás előtt érzek? De tulajdonképpen meddig van ez, és mikor kezdődik maga a fejfájás? Mert az nem úgy van, hogy hopp, az egyik elmúlik, és a másik érkezik.

Bözsike eddig csak ideges volt, meg zaklatott, hogy nem érti, mit is olvas, de igazán akkor ijedt meg, amikor a mellékhathatásokhoz ért.

– Na, most fájdult meg igazán a fejem. Okozhat fejfájást a fejfájásra adott gyógyszer! Mi van még? Meg mellkasi fájdalom vagy szorítás, szorító érzés a torokban, szívdobogás, szapora szív működés, meg lassú szív működés. Hát akkor hogy döntsem el, ez most csak mellékhathatás vagy infarktus? Meg hátfájdalom. Akkor most mitől fáj a hátam? Az orvosságtól vagy a nagytakarítástól? Meg hogy fáradtság, álmoságérzés.

Akkor most nem aludtam ki magam és sokat dolgoztam, vagy ezzel is szaladjak az orvoshoz?

Már káprázott a szeme, szikráztak az idegei, mikor a végére ért: „Ez a tájékoztató nem tartalmazza az összes rendelkezésre álló információt erről a gyógyszerről.”

– Na, én se tartom be az elején írtakat, hogyszongya: „őrizze meg ezt a betegtájékoztatót, hátha később újból el akarja majd olvasni.” Egyszer is elég volt. Inkább a fejfájás! Vagy a citrompótló.

A CITROMPÓTLÓ

Akkor történt, amikor Bözsike, Annuska és Mariska még együtt jártak kirándulni. Mindig vittek magukkal rántottás kenyeret, pogácsát, termoszban forró teát. Külön dobozba tették a cukrot, a szacharint, a citrompótlót, külön a fájdalomcsillapítót. Hiába, egyre többször fáj, fáj, fáj minden – hol itt, hol ott valamelyiküknek...

Bözsike már az út felénél nagyon szenvedett, de rendületlenül követte barátnőit. Nem panaszkodott egy árva szóval sem, de látszott rajta, nem sokáig bírja sírás nélkül.

Megálltak pihenni. Amúgy is rájuk fért már, gyalogoltak eleget az erdőszélen. Elővették az elemózsiás motyót, enni kezdtek. Bözsike az első falatok után előkereste a kis dobozát, és bevett egy tablettát. Röviddel később már boldogan mondogatta, hogy milyen jó ez a gyógyszer, már el is múlt a fejfájása.

A szendvics után úgy tervezték, egy jó kis teát is isznak. Csakhogy Mariska nem találta a citrompótlót. Pedig ő bekészítette.

– Megvan! – kiáltott fel Bözsike, felmutatva a kis dobozt. A doboz üres volt. Bözsike pirulva kérdezte:

– Lehet, hogy én a citrompótlót vettem be? – mondta döbbenetben. – Pedig szinte csodát művelt.

Arra bizony nem volt írva, hogy gyomorpanaszokat okozhat. Legfeljebb a tea maradt túl édes.

A NAGY TITOK

Előbb-utóbb azért csak elváltak egymástól a barátok, barátnők. Karácsony közeledtével egyre nagyobb izgalommal készültek a vendégek fogadására, nem jutott idő – sem erő – a társasági életre. Az unokák is többször voltak a nagymamáknál, ovi után először a sütitet kellett ellenőrizni.

Az utolsó ovis napon is Bözsike ment Berciért az óvodába. Hazafelé szokás szerint beszélgettek. Berci valamit nagyon nem tudott magában összerakni.

– Megjött a Jézuska?

– Igen, mind a három!

– Mind a három? Csak egy Jézuska van.

– Nem lehet, mert egyszerre mind a három terembe megérkezett. Tudom, mert ott volt a fa!

– Akkor valami varázslat lehet a dologban, mert bizony csak egy Jézuska van.

Ettől lett gondterhelt Berci. Mind a négy évével nem értette, hogy lehet az ilyesmi. Sehogy nem állt össze a kép, és nem hagyta őt nyugodtan a gondolat.

Bözsike is volt ennyi idős. Ugyan ki nem? Neki is gondot okozott ez a nagy titok. Hogy lehet, hogy Jézuska, az az egyetlen, itt is, ott is gyertyát gyújt és csenget? Sok évig nem értette, de most, éppen most rájött a Nagy Titokra. Elmagyarázta Bercinek.

– Jézuskával én se találkoztam, ahogy talán senki ezen a világon. De egy elgyönyörködő angyalkát láttam. Faggattam

őt, hogy és miként lesz abból az egyszerű fenyőből karácsonyfa, de nem válaszolt igazán. Csak annyit mondott, hogy az bizony nem egyszerű fenyő, de az összes többi szigorúan őrzött, nagy titok. Egyik éjszaka aztán megálmodtam az igazságot.

Már a Mikulással kezdődik a történet. Amíg ő a szánon körbejárja a gyerekeket, kiosztja az ajándékokat, addig csak a Főmanó, meg a legügyesebb, leggyorsabb manók dolgoznak. Elvégre valakik mindig újratöltik a hatalmas puttonyt, hogy idejében megérkezzenek a csomagok.

– A többi manó mit csinál? – kíváncsiskodott Berci.

– A többi manó sem lustálkodik. Amint elindul Rudolffal és a rénszarvasokkal a csodaszán, ők már szedik is össze a szerszámaikat, és mennek a tündérek fenyőerdőjébe. Ott éppen annyi fa nő, ahány családnak, iskolának, óvodának, kórháznak kell. A tündérek egész évben gondozták, ápolták a karácsonyfákat, locsolták tündérvízzel, legyezték selyemszélővel, hogy éppen olyanok legyenek, mint amilyeneket a gyerekek megálmodtak. A manók pedig aranyfűrészsel, gyémántfejszével szépen, sorban kivágják az egyszerű fenyőnek látszó karácsonyfákat. Összekészítik az angyalkáknak. Mire Mikulás bácsi kiszellőzteti a piros ruháját, megpucolja fekete csizmáját és elcsomagolja csodaputtonyát, ott sorakoznak az óvatosan csomagolt karácsonyfák.

Bizony, Jézuska sem egyedül dolgozik. Nem bírná a sok munkát, az övé maga a csoda. Az angyalkáké a neheze, ők viszik mindenhova a gondosan megcímzett karácsonyfát, állítják a helyére, igazítják a megfelelő pontra. Aztán, ahogy jöttek, úgy mennek is. Jézuska pedig megvárja, hogy mindenhová megérkezzen minden szép és jó. Aranycsomagok, ezüstdobozok, színes szalaggal átkötve rejtik a csodálatos meglepetéseket. Itt egy babát, ott egy kisvasutat, amott egy igazi kosárlabdát. Akkor, de csak akkor ide pillant, oda bólint,

és amerre néz, ott kigyúlnak a csillagok. Hirtelen felöltöznek a fenyők, fehérbe, aranyba, ezüstbe, pirosba vagy éppen tarkába, ezer és ezer kis csillag csillan a csodálatos karácsonyfákon és az ablakokban, megszólal a kristálycsengettyű csodacsilingelése, jelezve, hogy itt vagy ott már be lehet menni a szobába.

– És te ezt honnan tudod? Találkoztál velük? A Jézuskával, meg az angyalkákkal?

– Csak egy angyalkával. Azt mondta, amit ők tesznek, az egy olyan csoda, ami a legnagyobb titok a világon.

Arról már nem beszélt Bözsike az unokájának, hogy más-kor jön az igazi varázslat. Felnőtt korban. Amikor a gyerekek nevetése szebb a kristálycsengettyű csilingelésénél, csillogó szemük többet ér, mint az összes gyémántcsillag. Ő már rá-jött: ez az igazi Nagy Titok.

MARISKA

MARCI

A nagy sütögetés közben felelevenednek régi és frissebb emlékek. Hiába, múlnak a gyermekévek, egyre több az emlék. Mariska az unokájáról, Marciról mesél.

– Marciról először is azt kell tudnotok, hogy már elmúlt hároméves. Igazi csibész, éppen annyira, amennyire az apja tanítja. Általában szokott köszönni, de egy ideje megvonta a szomszédasszonytól ezt a megtiszteltetést. Napokkal ezelőtt találkoztak, de egy szia nem sok, annyit se volt hajlandó mondani. Én próbálkoztam, nevelgettem, figyelmeztettem.

– Ki köszön Lujzi néninek?

– Szenki! – jött a határozott válasz.

Lujzinak bevillant a gondolat:

– Tudom, mi a baj, már régen sütöttem pogácsát.

Néma csend következett. Mi, öregek beszélgettünk még egy kicsit, aztán elköszöntünk. Aztán újra nógatni kezdtem Marcit:

– Köszönj szépen.

– Süssél pogácsát! – találta meg a legújabb köszönési formát a csibész. Tegnap Marci ismét átjött. Lujzit meglátva messziről kiabálni kezdett:

– Sia, Lujzi néni! Süssél pogácsát!

Aztán az anyjához fordult:

– Kösöntem!

ÚJ CSENGŐFRÁSZ

A csengőfrász kifejezés valamikor az ötvenes években született, a rettegett ávósok miatt. Mostanában kiújult a betegség.

Vegyük csak a két barátnőt: Mariskát és Annuskát. Mindketten elmúltak húszévesek, többször is. Más közös tulajdonságuk alig akad.

Annuska mindig talál magának munkát, alig lehet a kezéből kivenni a fakanalat, vagy a vasalót. Ha mégis rászánja magát a pihenésre, elmegy bevásárolni, sétálni. Alig-nyugdíját igyekszik ésszerűen beosztani, s ha adódik valamilyen spórolási lehetőség, él vele. Megtakarítását is ilyen célra használja fel.

Mariska nagyon szeret kirándulni, s hol ezzel, hol azzal az ismerőssel, baráttal mennek el az erdő széléig, természetesen autóval. Amikor hazaérkeznek, első dolga becsöngetni Annuskához. Csak egy pillanatra szaladt át, mert olyan nagyon fáradt, megy is aludni. Csak el akarta mondani, hogy... és mondja órákon keresztül. Annuska meg már az ebédfőzéskor énekelgeti, hogy „Hol jár, az eszem, csak a csengőt figyelem...” Merthogy várható a muslica Mariska személyében.

Mariska soha nem veszi észre, hogy nagyon rosszkor, éppen ebédidőben érkezik. Vagy lehet, hogy ez nem is véletlen? Hiszen mint aki otthon van, megy a konyhába, s az első kérdését összeköti a másodikkal:

– Micsinász? Mit főzöl? Nálad mindig olyan kellemes illatok vannak. Nekem semmi kedvem magamra főzni, bár te igazán jól tudod, mennyire szerettem mindig is enni. Az én drága jó párom szokta is mondani, hogy még az édesanyja főztje sem ízlett neki annyira, mint az enyim. De tudod, így egyedül az embernek semmihez nincs kedve. És még sütsz is? Valami különlegesség? Nem? Az enyém soha nem sikerül. Hogy csinálod? Ugye, majd leírod a receptjét...

Mindezt egy szuszra, választ nem is várva, levegőt sem véve. Mit tud csinálni ilyenkor egy szomszédasszony, aki nem akar haragot? Megebédelteti Mariskát.

Ha vasalás vagy nagytakarítás közben lepi el Annuskát Mariska, köszönés helyett – valami elmondhatatlanul fancsali képpel – annyit mond:

– Jöhetsz hozzám is, mert úgy fáj a lábom, alig tudtam hazajönni a város másik végéből.

Ha esetleg néhány nappal később Annuska látogatja meg Mariskát, azt látja, hogy megirigyelte a rendet. Éppen a szekrényt rámolja, és sopánkodik. A rongyhalmaz körül szaladgál, és hol egy szakadt darabot emel ki, amit évtizedek óta sajnál kidobni, hol egy marék anyagot, amit nagyon gyorsan szeretne eladni szomszédasszonyának. Természetesen csupa jószívúségből. A lakás még napokkal később is felforgatva, a szoba közepére kiszórva minden holmi, de Mariska már megint a szomszédban tölti minden idejét.

Annuska nem ért rá nála is összerámolni.

VAN MÁSIK!

Amikor a bohóc-zseni Nagy Eötvös kitalálta világhírű műsorát, talán maga sem gondolta, hogy az abban szinte egyetlen mondata szállóigévé válhat. Aki látta őt, emlegeti, ha valami sorra történik: „Van másik!”

Ha betegségről, bajról van szó, kétféle ember létezik. Mariska jajveszékel, sajnálja – és sajnáltatja – magát, de legalábbis állandóan panaszkodik. Szerencsére azért „van másik!”

Amikor az ember elmúlt húszéves, szinte biztos, hogy fáj a háta, lába, mája. Nem csoda, ha Annuska az egyik pillanatban szinte még szalad, a következőben pedig összecsuklik a bal lába. Ez néhány percig tart csupán, azután magától elmúlik. Nyugodtan sétált tovább Bözsikével, de alig néhány méter után felkiáltott: Van másik! Most a derekába csapott a villám. Nem érdekes, villámgyorsan jött, úgy megy is.

Valóban. De kis idő múlva újra megszólalt.

– Van másik! – most a térde sajdulása után. Már nevetett az egészen. Ő már csak ilyen, a saját bajából csinálja a legjobb viccet. Akkor már hangosan hahotázott, amikor újra szólt: Megint van másik!

Most a válla volt soron, hogy a táskáját sem bírja el.

– Van másik! – mutatta az elfehéredő ujját. – Már nem érzem.

Néhány perccel később kösszögni kezdett. Először köhögni, miközben kínjában röhögni, és ezt a lehetetlen valamit befejezte egy sorozattüszögő rohammal. Már mondani se tudta, hogy van másik.

Azután sokáig hallgatott. Bözsike már-már aggódni kezdett a nagy csend miatt. Aggódásában már éppen dalolászni kezdte, hogy „Mi fáj, gyere, mesélj”, amikor újra felhangzott:

– Van másik!

– Most mi? Már minden volt. Csak nem kezdődik előlről?
– Nem. Most a helyzet változott meg. Az van, hogy lassan öt perce nem fáj semmi. Erre mondtam, hogy van másik!
És rátüsszentett. Egyet, kettőt, hármat, négyet...

A POKOL BUGYRAI

Amikor Mariska megkapta az első újfajta vízdíj-számlát, csodálkozva tapasztalta, hogy újabb tételeket számolnak fel. Nézegette, ugyan tudja-e, mik azok a számok, de bizony fogalma se volt róla. Az a pénz, az! Így jobbnak találta felhívni a Víz-művek illetékesét.

Udvariasan válaszoltak minden kérdésére, de így sem vált teljesen világossá, mit is jelent ez vagy az az összeg.

– Azt hiszem, értem – gondolta végig a hallottakat. – Illetve, nem értem, Ahogy mondta, nem a vállalat találta ki újabban az alapdíjat, ezt törvény írja elő. Ez az összeg gyakorlatilag csőhasználati díj, egyszer a tiszta ivóvíz nyomóvezetékére, és egyszer a szennyvíz elvezetésére szolgáló csatornára. Az mindegy, mennyi a vízfogyasztás, fix összeg. Ezt hozzáadják a köbméterenként fizetett víz- és csatornadíjhoz. Persze, maguk is azt mondják, hogy csörrenj pénz...

Tovább töprengett. Ott van még a környezetterhelési díj. Ez ugyan már régen szerepel a számlán, eddig fizette is zokszó nélkül, de most kapott az alkalmon, és rákérdezett: csatornázott területen a csatornadíjat (és már az alapdíjat is) kell fizetni, miért számlázzák a környezetterhelésit is? Mert ugye, a környezetet nem terhelik.

Erre is kapott kimerítő választ: az más. De még mennyire! A nem csatornázott területeken, más néven, főleg magasabb összeget számláznak, ami több tételből tevődik össze – Mariska előtt már túl sokféle bonyolult módon. A csatornázott

részeken ez csak csőterhelési díj, de környezetterhelési díjként kötelesek feltüntetni. Szintén nem saját elhatározásból. Nem tudni ugyan, de valószínű, hogy ez az összeg is valamilyen „bugyorba” folyik be. A Pokol másik bugyrában, az ilyen vagy olyan minisztérium, hivatal, vagy bármi más „köz” számlájára. De ezt az összeget is hozzáadják az előzőekhez.

– Értem – gondolta Mariska, és lefordította egyszerűbbre. Hétköznapiibbra. Konyhára. Hogy akár Kutyabagos-alsón élő nénikéje is megérthesse.

Ahhoz, hogy Mariska főzzön egy húslevest, kell víz. Először, hogy megmossa a húst és a zöldséget. Mivel az a víz már piszkos, a csatornát használja, a lemosott homokkal és zsíros lével terheli. Azután felteszi főzni, vízben, a levesnek valókat. A tészta kifőzésénél ugyanez a helyzet, csak akkor a lisztes lé a terhelő anyag. Miután jóízűen megebédeltek, szintén használják és terhelik a csöveket meg a környezetet többször is, nem csak a mosogatással.

– Csak aztán a Pista fel ne számolja nekem a csőhasználati díjat. Majd inkább én neki! De még szénmonoxid-adót is.

A SZEKRÉNY

Mariska már régen el akarja adni az egyik szoba berendezését. Valahogy nem tud kibékülni az egésszel. Nem fér el tőle. Meg nem oda való. Meg... Maga se tudja, mi a baja, csak azt, hogy el akarja adni.

Ugyan, mennyit adnának érte? Hiszen régi, bár nagyon megkímélte. Különösebben nem is hirdette, csak néhány ismerősének szólt, hogy ha valakit esetleg tudnának, ő eladná.

Eltelt már vagy másfél év, amikor megállították a boltban: eladó-e még a bútor? Hogyne, természetesen, tessék megnézni, majd megegyezünk – és boldog volt, hogy sikerül megsz-

badulni az annyira nemszeretem daraboktól. Jól kezdődne az új éve, megfiatalítással.

Amikor a vevő meglátta, mit is kapna mennyi pénzért, azonnal elfogadta az árat, megegyeztek. Csak a „mikor” kérdése maradt nyitva. Nem sürgős egyiküknek sem, a lényeg: a megegyezés. Mariska örömeiben el is ment Annuskához, de barátnője már nem volt ebben olyan biztos. Hiszen nem akármilyen az a bútor. Emlékek kötődnek hozzá, amit Mariska mindig elmond, ha csak szóba kerül egy szekrény, egy asztal, egy fotel, bárhol, bármikor, bármivel kapcsolatban. Meg is kérdezte:

– Biztos el akarod adni? Idejében gondold végig.

– Biztos – vágta rá Mariska, így Annuska egy kicsit megkönnyebbült, de valami mégis ott mocorgott a gondolataiban. Valami nem hagyta őt nyugodni. De ha barátnője eldöntötte, hát eldöntötte. Az ő dolga, az ő gondja.

Mariska hazaérve előszedte a reklámújságokat. Volt otthon bőven, hiszen szorgalmasan hordják, ő meg spórolósan félreteszi: kitűnő zöldségpucoláshoz. Most nem krumplit vett elő, hanem a szemüvegét. Az „igazlátót”. Bútorokat nézegetett, meg az árakat. Láttá ő jól, hogy annyiért, amennyit kért az egész mindenségért – szekrények, kisasztal, két karszék, meg a puff – nem kap, legfeljebb egy szekrényt, de úgy gondolta, még akkor is megéri. Legalább adnak érte valamit. Elvégre nagyon szép darabok. Igazi garnitúra. Szép, intarziás, és még minőségi anyagból.

Amikor leült megnézni az esti híradót, már nem volt maradéktalanul boldog az üzlet sikere miatt. Azon törte a fejét, milyen szekrényt kell venni, meg milyen ágyat, asztalt, de mindig ugyanarra jutott: olyat, mint ez. Csak másikat.

Híradó után felállt székéből. Az egyik, éppen eladandó karosszékéből. Mert ő csak onnan tud tévét nézni, még akkor is, ha a másik szoba berendezéséhez valahogy nagyon nem pasz-

szol ez a karszék. De olyan jó rátámaszkodni. Hiába, ha az ember megöregszik, kell a segítség. A régi, bevált segítség.

Valahogy úgy mozdult, hogy felálltában az intarziás szekrényre esett a pillantása. „AZ” intarziás szekrényre. Amit hamarosan elvisznek. A székekkel együtt. Amiből a sorozatát szokta nézni. Meg a kanapéval együtt. Amin most alszik.

Ha elviszik, akkor min fog aludni? Jó, hát vesz egy újat, persze, hogy vesz, de azért meg kell válogatni. Az ember nem tud akármilyen ágyon aludni. És akárhogy is nézi, szép az a szekrény.

Már könnyes volt a szeme.

– Akárhogy is, de anyáméktól van – jártak a gondolatai a régmúltban. Már nem tudta megállítani az emlékezést. – Úgy múlik el az életünk: emlékezünk, emlékezünk...

Mikor is volt? Jól emlékezett, 1981-ben, december közepén vették meg. Egészen véletlenül. Egy napig nem volt gáz, nem maradhattak otthon a kemény hidegben, hát elmentek Pestre körülnézni. Akkor még mást rejtett az áruház fogalma, plázákról hallani se lehetett. Egy bútoráruházat vettek célba – ott úgysem vásárolnak, nincs is pénzük, a karácsonyi ajándék is csak a lyukas kesztyű, szakadt csizma, rongyos nadrág újra cseréjéből állt. Bútor? Ugyan már, jó az a Napfény garnitúra a kisszobában. Van benne akasztós szekrény, meg polcos is, éppen elég egy fiatal lány holmijára.

Aztán meglátták a Szekrényt. Sötét tömbjében világos, szinte csak vajszínű, diszkrét kis intarzia fogta meg a tekintetüket. Az ajtókon, a fiókokon ott díszlett. Kicsivel arrébb egy dohányzóasztal, ugyanazzal a mintával. Mellette a két karszék, mögötte a kanapé, rendben, összecsukva. Kopott kabátban, elcsámpázott cipőben álltak a ragyogó bútor előtt, és számoltak. Mindhárman. Ugyanarra jutottak: a 74 ezer forintból nekik éppen csak van valami kevés. Még azelőre sem elég, és még ott a fuvar is. OTP? Szóba se jöhet, már egy áru-

vásárlási hitelük van, többet nem adnak. Csakhogy beleszerettek a bútorba.

Egyetlen lehetőségük volt: a kunyera. Ki segítene, ha nem az Öregek? Persze, a Nagyiék. Oda kell elutazni. Talán ők adnak. Kölcsön, persze, kölcsön, hiszen az a hetvenezer egy vagyon volt akkor. Nem egyszerűen drága bútor, de egy egész vagyon!

Vonatra fel, indulás. Féltek, mit fognak szólni, de nem kellett volna izgulni. Első szóra, bár azért kicsit vonakodva, adtak kölcsön ennyi pénzt. Talán látták a fájdalmat a „gyerekek” arcán, hogy összedől a világ, ha most nem vehetik meg ezt a szekrényt. Meg a kisasztalt. Meg a kanapét. Meg a karszékeket.

Mariska most ott állt a szekrényével szemben, a karszékre támaszkodva, és úgy érezte, mindjárt meghal. Megy a szülei után. Hiszen ezt a szekrényt tőlük kapták. Igen, mert az volt a karácsonyi ajándékuk, hogy nem is kellett visszafizetni a kölcsönt.

A múltban jártak még a gondolatai, amikor megszólalt a csengő. Ugyan ki lehet ilyenkor? Este nem jár hozzá senki.

Annuska állt az ajtóban.

– Gondoltam – mondta köszönés helyett.

– Mit? Egyébként neked is jó estét. Gyere be.

– Hiszen látom rajtad, ezért is jöttem. Még mindig el akarod adni a szekrényt?

Annuska nem válaszolt. Csak potyogtak a könnyei.

– Láttam én, de nem mertem szólni. Olyan biztosan mondtad, majdnem én is elhittem, hogy valóban meg akarsz szabadulni a bútortól. De nem fogod kibírni. Egy kicsit belehalsz. Vagy nem is olyan kicsit. Nem fogod engedni, hogy elvigyék a szekrényt. Neked ez nem egy szekrény, hanem maga az élet. Az életed. A szüleid. A férjed. A szerelem – így is, úgy is érteve. Még mindig meg akarsz szabadulni tőle? Még mindig

el akarod adni? Gondold meg alaposan. Még visszamondhatod, még nincs kifizetve.

Mariska várta a vevő hívását. Telefonált volna ő is – talán, – de nem tudta a számot. Amikor megcsörrent a telefonja, a szíve a torkában dobogott.

– Ne haragudjon, de mégsem adom el. Azt mondták, és igazuk van, hogy belehalok. Egy kicsit mindenképpen. Mégis, anyáméktól van – és mesélni kezdte a Szekrény történetét.

A CSAPAT

A KLUBALAPÍTÁS

Mariska egyszer azzal állított be a közös teadélutánra, hogy ez így nem lesz jó, unalmas, monoton, értelmetlen. Barátnői sértődötten néztek rá, hát magyarázni kezdte.

– Itt ülünk kéthetente, mondjuk a magunkét, de tulajdonképpen semmi értelme, mert csak ismételtetjük egymást. Arra gondoltam, hogy ki kéne mozdulnunk. Jót tenne egy kis társaság.

– Miért? Minket talán már meguntál? Mert velünk nem lehet táncolni? – kérdezte Annuska.

– Legalább ismerősök közé mennénk? – érdeklődött félve Bözsike.

– Gondoltam! Az egyik megsértődik, a másik megijed, pedig azt se tudjátok, miről lenne szó. Csend, most én beszélek!

Beszélt bizony, jó hosszan, jó hangosan arról, hogy egy új nyugdíjasklub indul. (Arról mélyen hallgatott, hogy micsoda gondolatok járnak a fejében. Hogy hányszor sóhajtozik magában: ó, ha kezembe kapnék egy férfit!) Amit talált, amolyan „ötye”. Még az összejöveteleknek is Ötye-parti nevet adták. A vezető meg igazán jónak látszik. Már a neve is komolyságot sugároz: Hortenzia.

Bözsike még vonakodott egy kicsit, hogy idegenek, meg mégis, ugyan kiben mi lakhat, de Annuska leintette.

– Öregek közé mennénk. De mennyibe fog ez kerülni?

– Nem lehet olyan sok a tagdíj, nincs se terembérlet, se flancos programok, mégis kicsit szórakoznánk. Te meg, Bözsi, mit akarsz? Ha soha nem mersz kimozdulni, csak egy szenilis vénasszony lesz belőled. Leépülsz szellemileg teljesen. Nézz rám, mennyire fiatal tudok maradni.

A „szenilis vénasszony” megtette a hatását, megegyeztek, hogy belevágnak a klubtagságba.

Néhány nappal később mégis Mariska volt az, aki visszakozott. Faggatták, nem értették ezt a változást.

– De hiszen te találtad ki ezt az egészet!

– Igen, de akkor csak azt tudtam, hogy nyugdíjasklub.

– És? Most is ennyit tudsz.

– Nem, már tudom, hogy legalább tízen vannak a tagok.

– Még mindig nem értem. Legalább nem nekünk kell mindent kitalálni. Sokkal jobb okosan jobbat javasolni, mint a semmiből kialakítani egy rendszert.

– Igen, de öregek!

– Nem te mondtad, hogy ha nem megyünk oda, akkor mi is szenilis vénasszonyok leszünk? Hiszen elmúltunk már húszévesek.

– De akkor is! Én nem megyek annyi öreg közé!

Végül győzött a józan ész, mindhárman ott ültek a Dunaparti Ötye-partin. Hortenziával nagyon gyorsan össze is barátkoztak.

Hortenzia igazán érdekes egyéniség volt. Már megjelenésében is vonzotta az emberek figyelmét. Bronzvörös haja feltűnően rendezett, mintha naponta fodrásznál ülne. Ötyéékhez pedig minden alkalommal valamilyen színes, ámde angolosan szabott kosztümben ment.

Az első találkozás után mindhárman szívükbe zárták. Kinek a vörös haj, kinek az angolos kosztüm, kinek a színek vállalása tetszett. Megállapodtak hát a barátnők: ők is frissítenek, a privibulikba is beveszik őt. Később nem is volt olyan Ötye-parti, ahol ne jelent volna meg a rózsaszín kalap, a szürke szoknya és a fekete retikül. És ne sóhajtozott volna, hogy ó, ha kezembe kapnék egy férfit...

HORTENZIA LEKVÁRJA

Hamarosan beköszöntött a nyár, a befőzési szezon, így kis időre bezárt a klub is. Néhány hétig gyümölcs után jártak az asszonyok, nem Duna-parti Ötve-partira. Az valahogy senki-nek nem jutott eszébe, hogy Hortenzia is lekvárt főzne. Ugyan már, panelházban? Ott nem terem gyümölcs, nincs telke, nyaralója, csak néhány cserép virágot ápolgat az ablakban. Meg némi barátságot mások kisunokaival. Amolyan pótnagyiként szokták őt kérni, hogy ó, ó, nagymami, drága nagymami! És ő igen. Minden alkalommal.

Hortenzia, bár se kutyája, se macskája, de még távoli rokona sincs, minden évben megtölti – aztán rendesen ki is üríti – a kamráját mindenféle finomsággal. Ebben az évben tavasszal, vagy inkább nyár elején is fogta magát, meg a saját készítésű nyuggertalicskáját, és elment vásárolni. A piacot többször is körüljárta, míg megtalálta a legolcsóbb, mégis szép, egészséges epret. Bevásárolt rendesen, és ahogy egy rendes korosodó hölgyhöz illik, dobozba csomagolva tette a „talicska” puttönyába. Onnan ment cukorért. Már tudta, hova érdemes, hol kapja meg a kedvenc márkájú kristálycukrot, számára is elfogadható áron. Fizetés után a dobozt szépen kivette a kocsiból, a bolti kosárból a táska aljába sorakoztatta a cukros zacskókat, egyenesre igazította, visszatette az epres dobozt, és szépen hazagurult az alapanyagokkal.

Akkor még jó volt, a dzsem főzésekor még messze volt a kánikula. Nem zavarta a haját szorosan lefogó hófehér kendő. Mert bár minden reggel haját mos, azért nehogy beleessen a lekvárba valami nem odaillő szál.

A málnaszörp sem jelentett problémát, azt még főzni sem kellett, csak áttörni, csöpögtetni, keverni.

– Azért 10-15 kiló gyümölcsnél többet nem vállalnék – gondolta a sokadik üveg után, immáron kánikulában. – Főleg,

hogy Mariska jóvoltából van hozzá vagy 10 kilónyi zöldborsó. Azt sem kell, csak kifejteni, szemezgetni, szemezgetni.

Hortenziát borsófejtős gondolataiból Bözsike csengetése riasztotta fel. A jó barátnő „telkes gazda” lévén az első pillanatban meglátta a szűrőzsákot és az abból csöpögő illatos piros málnalét, Hortenzia lelkére kötötte:

– Ribizlit és egyebeket ne vegyél, majd hozok. Különben is, egész évben kaptam a házi sütikből a kóstolót, gyümölcs meg van elég. Tudod, csak azért van, mert drága párom emléke az a telek.

Hortenzia megköszönte a segítséget azzal, hogy csak nagyon keveset kér neki, hogy egyedül van, igazán elég lesz 2-3 kilónyi is.

Amikor a gyerekek Bözsikének szállították a ribizlit, Hortenziához is bekopogtak – egy nagy vödör, csábítóan piros gyümölcscsel. Az bizony jóval több volt a megbeszélte mennyiségnél, de nem baj, nagyon finom lesz az télen. És csupa vitamin!

Elkezdte mosni, a bogyókat szemezgetni, szemezgetni, szemezgetni... Darálni – passzírozni, csöpögtetni, csöpögtetni, zsákot „megfejni”, csöpögtetni, cukorral megkeverni, kevergetni, üvegezni. Az üvegmosáshoz használt minden csodaszert: hypót, szódabikarbónát, ecetet, még akkor is, ha tudta: a kiürült palackokat fertőtleníttette el.

Nem sokkal később, csak azért, nehogy unatkozzon, vett még néhány kiló meggyet. Legyen túl egyszerre minden. De ha már van friss, „igazi” meggy, süttött egy jó meggyes-mákos rétest. Nekiállt hát mákot darálni. Egyszerűsítve az életet, mindjárt az egészséget. Jó lesz azt később csak elővenni a fagyasztóból. És elkezdte darálni, darálni, darálni...

Még ki se szuszogta magát, egyszer csak csengettek. Annuska állt az ajtóban. A változatosság kedvéért szép mennyiségű feketeribizlivel. Meg néhány tökkel, uborkával.

– A tököt csak legyalulod a fagyiba, az uborkát felszeleled, csak levet kell főzni rá. Kapor is van benne, bőven elég lesz hozzá.

Hortenzia nagyot sóhajtott. Majd valahogy beosztja a munkát. Nekiült újra a szemeztetésnek. A feketeribizli már azért is izgalmas volt, mert minden fürtön csak egy-két szem termett. És „csak” egy vödörnyi várt a sorára. Szemeztette, szemeztette, közben a keze feketedett, feketedett, de a végére ért. Jött a passzírozás, csöpögtetés, ez utóbbi némi rásegítéssel. Hogy nagyon fogy a cukor? Nem baj, majd hazahúz megint egy csomaggal. Egy tízkilós csomaggal.

Hazafelé tartott a nyuggertalicskával, amikor összetalálkozott Annuskával. Soha rosszabbkor! Előző este nem sikerült a haját olyan jól festeni, kicsit pirosabb lett. Reggel meg idegesen fésülte, nem is száradt meg rendesen. És a keze! Az zavarta a legjobban. A meggytől fekete, nem a kosztól. Hortenzia addig idegeskedett, amíg Annuska is felfigyelt zavarára. Még jó, hogy nem tette szóvá – de leplezni nem tudta észrevételét.

Már csak ez hiányzott. Idegesen ért haza, ledobálta magáról a rendes ruhát. Aztán, csak úgy, szokásból, elpakolta. Póló a szennyesbe, nadrág a száránál felakasztva a szekrénybe. Felkapott egy otthonra vásárolt, túlzottan is nagyméretű pólót, és leült a kis műanyag székre. Gondolkodott.

Az üvegezéssel ugyanis már bajban volt: még a paradicsomnak szánt palackok is megtelnek a szörpökkel. Néhányat sikerült összekunyerálni a szomszédoktól, de a feketeribizli után tartalék így sem maradt.

Az uborkaszéletelés és tökgyalulás közben a megoldást kereste. Egyszer csak csengettek. Bözsike érkezett. Maradt egy kevés ribizli és feketeszeder, így elhozta, hogy legyen Hortenziának bőven szörp és lekvár. Elvégre nincs jobb a házi eltevésnél...

A mennyiséget látva Hortenzia megijedt, de az ecetes uborka beüvegezése után azonnal hozzálátott újra, és csak szemeztetett, szemeztetett... Csakhogy jött az újabb megoldandó feladat: mibe tegye?

Irány a bolt, az üvegviszaváltó. Először csodálkoztak, hogy félliteres pálinkás üveget akar vásárolni, de amikor piruló arccal megmagyarázta, mire is kell, még kupakokat is adnak hozzá. A szeder tehát megoldódott, a ribizli meg jó lesz dzsemnek. Már a kánikula kellős közepén kellett főzni, de okosabb nem jutott eszébe, gyümölcsöt kidobni meg Isten ellen való véték. Arról nem is beszélve, milyen jó lesz ez télen, tele vitaminnal.

A tök a fagyasztóban, a lekvár üvegekben, a pince tele. Már éppen ott tartott, hogy ha valaki azt mondja: kicsi, piros, gömbölyű, édes és eltenni való, a guta üti meg, még hőség se kell hozzá, egyszer csak csengettek. Csak szólt Mariska, hogy paradicsomot véletlenül se vegyen, van bőven a telken, majd ő hoz.

– Jó termés volt, mi meg ültettünk vagy száz tövet.

Piros, gömbölyű, eltenni, sőt főzni való! Még mielőtt Hortenziát a guta megütötte volna, hozzátette:

– Nem kell vele sokat dolgozni, csak főzni, passzírozni, főzni, főzni, üvegezni, üvegezni, üvegezni...

JÓ REGGELT!

Hortenzia már eddig is bajban volt: elfogytak az üvegei, közben pedig jött – mit jött, gurult! – a sok paradicsom. Mit tehet ilyenkor egy asszony? Üvegeket szerez. Ahogy tud, ahol tud. Mivel ő nem egy nagy pálinkás, talán kétszer ivott gyógycseppet, valami okosat kellett kitalálnia.

Ki is találta, hogy elmegy egy ismerőshöz. Férfiember, biztos tud annyit összegyűjteni a barátainál, hogy neki elég legyen. Talán még pofásakat is. Elvégre a jó szörpök és a finom paradicsom sorakozzon csak szép, egyforma üvegekben a hűvös, sötét, alig látogatott pincében. Így hát erőt vett magán, és meglátogatta Ervint.

Amúgy magyarázatként előadta azt is, hogy az új Ötveklub tagjai látták el olyan sok alapanyaggal, hogy elfogytak az üvegek. Ugyan, segítsen már egy kicsit!

– Sok biztos nem lehet, hiszen vagy másfél hónapja elvittem harmincat.

– De mégis, mennyi kéne?

– Vagy húsz, de persze elég lesz, amennyit tud adni.

– Jó. Majd elhozom.

Elvitte. Nagy, műanyag zsákban, éppen akkor, mikor Hortenzia nem volt otthon. A szomszédnak adta oda a vodkás-üvegekkel teli zsákot. Tényleg nem volt 20, csak 19.

Egy ideig nem is volt vele dolga, állt a zsák az erkély egyik sarkában, érkeztetett állapotában. Csakhogy jött a piros, gömbölyű paradicsom, kellett az üveg. Előszedte hát az új szerzeményeket, hogy szépen tisztára súrolja. Először a címkéktől szabadítja meg, már amennyire lehet, aztán beteszi egy nagy lavórba, hogy a maradék is leázzon. Természetesen csak annyit, amennyi éppen kell, hogy időre ki legyen mosva, fertőtlenítve, száradva. Azután már jöhet a többi is.

A többivel lett a gond. Címkék trükk nélkül nem lehúzza, hanem gyorsan be a vízbe a kupaktalanított üvegeket. És akkor jött a baj. Meg a jaj. A címkék bizony nem áztak, az üvegben maradt ital viszont szétfolyt a lavórnyi vízben. Az első pillanatban még semmi rosszra nem gondolt szegény, de úgy fél óra elteltével kezdett megtelni a lakás erős pálinkaszaggal.

Hortenziának irány a lavór, kaparászás az üvegen, címkételenítés céljából, oszt meg hukk. Egyre homályosodó szemmel szimatolt a levegőbe.

– Hű, ebbia kerítésszagató vóna, ha pohárban vóna. De nem ott van, hanem a feredőszóban lakik itt bent. Hinnye-azannya! Nidamá, hát ott egy házi címke, mi van arra rája írva? Na, ne keverd már, a rája az egy tengeri valami. Vagyis kukoricamuty. Na, de nézzük. Húúúhuk! Hát ez igaz – véleményezte röviden az olvasottakat: „Gyorsanölő”.

Szédült fejjel kiöntötte a vizet, amilyen gyorsan csak tudta, de a fürdőszoba valahogy nagyon tele maradt. És mint kiderült, inkább lassan, de folyamatosan ölő volt az egyik üveg tartalma. Szellőztetés, huzat nem sokat ért, azonkívül, hogy Hortenzia nyaka teljesen bemerevedett.

– Megyek, leheveredve keresve keservemre enyhet. De nehezen lelem!

Nem is aludt valami jól, reggel meg pálinkaszagra ébredt. Még mindig tele vele a lakás. Vagy csak az orra? Nem tudta eldönteni. Aztán odadöcögött a telefonhoz, Annuska számát tárcsázta. Amint a barátnője jelentkezett, Hortenzia így köszönt:

– Pájinkás jóreggelt! Olyan beszélhetnékem van. Hogy mi történt? Dunsztom sincs. Tegnap paradicsomot főztem, ott állnak a pálinkásüvegek a dunsztban. Én meg arra ébredtem, hogy ülök egy rózsaszínű kádban. Igen. Nem, már kimásztam. Gyere át, akkor majd ketten csináljuk. Mit, mit? Hát mondjuk... Hogyhogy mit mondunk? Háát... hukk!

ERVIN

Telefoncsörgés ébresztette Mariskát szerda délután.

– Na, ha eddig aludtál, most fel fogsz ébredni. Tudom, hogy nagyon fogsz örülni, majd hívd fel a lányokat is – hallatszott a klubvezető korholása.

– Miért, mi a csuda történt? Megnyertük a lottó ötöst?

– Szó sincs pénzről. Viszont van egy multifunkciósunk.

– A régi beszélgetés? Csak nem adtál fel tényleg egy hirdetést?

– Nem, dehogy! Éppen én? Egy régi ismerősöm jelentkezett. Tudod, egyszer ő segített ki a paradicsomos üvegekkel.

– Ervin? Jól hangzik a neve. Remélem, felvetted.

– Fel. De azért figyelmeztettem, hogy nem lesznek urak, akikkel pecázásról, meg autószerelésről tudnak beszélgetni, mi meg nem szeretjük a focit. Azt mondta, nem baj. Na? Szólsz a lányoknak?

Mariskának nem kellett több. Az egész világ életkedve dolgozott benne. Hogy legszebb álmából ébresztette Hortenzia? Éppen az álma vált valóra: egy hús-vér férfi van a láthatáron. Azzal meg zene, tánc, és mi még! Körbetelefonálta a barátnőit, csicssergett, csacsogott vidáman.

A következő összejövetelre mindenki kicsit korábban érkezett, mindenki kicsit jobban öltözve, szebben fésülve. Elvégre kakas érkezett a tyúkudvarba.

Befutott Ervin is. Minden régi tag az újoncot vizslatta: vajon megfelelő lesz-e? Jó, jó, lehet, hogy az idős hölgyek női szemmel néztek a pasira. Csoda ez ebben a szegényes világban?

Hortenzia, vezetői kötelezettségének eleget téve bemutatta az új klubtagot, majd felkérte, mondjon magáról néhány szót.

Ervin felállt, csuklójáról lefejtette autóstáskájának fülét, kicsit hátrébb lépett, hogy megmutathassa külsejét. Ő tökéle-

tesen meg volt magával elégedve, úgy gondolta, sikert is arathat vele. Teste kisportolt, erős, izmos volt. Valaha. A kihajtott gallérú, frissen vasalt ingen keresztül is látszott, hogy az évek meglazították kissé a deltát, kockahasa is inkább ívelt vonalakban redőzött.

Annak érdekében, hogy még az eddigieknél is hódítóbb legyen, gyakran igazgatta széles műbőr órasíjját. Csábmosolya már-már állandósult. Ahogy határozott, kitartó beszéde is.

Katonás stílusának okára hamar fény derült: hadmérnöki élet rejtezik a titokzatos külső mögött. Beszélt szokásairól, miszerint nem dohányzik (arról bölcsen hallgatott, hogy csak néhány éve hagyta abba), egészségesen étkezik, alkoholfogyasztása is az egészséges szinten van, miszerint naponta azt az egy pohár bort, vagy sört, ritkán pálinkát iszik meg. (Arról is mélyen hallgatott, hogy az ő pohara éppen egy iccényi.)

Mesélt szerencsétlen házasságáról, hogy a felesége nem értette meg, milyen fontos is az ő hivatása, hamar elhagyta őt. (Arról is bölcsen hallgatott, hogy az elhivatottsága időnként a barátnő telefonja után tört rá, hirtelen, egy egész éjjelig tartó kellemes délután reményében.)

Sportol is, természetesen. Mintegy mellékesen jegyezte meg, hogy nagyon szeret sakkozni. Jó kis agytorna, csak alig van a környezetében vele hasonló szinten játszó partner. Bezzeg aktív korában! A tisztársakkal hosszú sakkpartikat rendeztek. (Arról is hallgatott, hogy a második lépésen is sokat kellett gondolkodni. A gondolkodás pedig megfelelő táperőt igényel. A borban nincs elég cukor, konyakkal kellett pótolni a folyadékot is.)

Ő se számított akkora sikerre, mint amekkorát végül is aratott: mindenki őt figyelte, arra volt kíváncsi, mi újat tud hozni a csapatba. Az újat pedig hozta, hozta, hozta. Kalandos életéről, fontosságról, pontosságról aztán tudott mesélni.

A KIRÁNDULÁS

Az Ötye-partik szerveződtek-rendeződtek sorra, de volt, aki többet akart, a létszám pedig lassacskán egy egész Vékatagsággal is bővült. Egy késő tavaszi délután felvetődött a kirándulás gondolata.

– Persze nem itt a környéken – igyekezett pontosítani az ötletadó Irmuska – hiszen sétálni bármikor tudunk. Jobb időben le is járunk a Duna-partra. Valami távolabbi kellene. Elutazni messzebbre.

– Ugyan már! – korholta le Julika. – Hogy gondolod? Az igaz, hogy elvileg ingyen utazunk, de már Bőzsi sem ugrál olyan könnyen a vonatra. Vagy busszal? Mondd meg őszintén: te kibírnál több órát szükségmegállás nélkül problémamentesen?

– Hölgyeim, hölgyeim, ha én is szót kérhetek! – villant hirtelen Ervin karórája. – Valóban jó lenne egy kirándulás. Még a mozgásunkat is segítené egy fürdő. Miért ne vághatnánk bele?

– Ervin, ugyan menjen már! Maga tudja a legjobban, hogy nagy gond az utazás. Nem az ára, hanem egyébként. Kinek ez, kinek az. Fel a vonatra, le a vonatról, csomaggal. Vagy a buszon: nincs se kiswa, se nagyboka. Ráadásul egy gyógyfürdő akkor ér valamit, ha legalább 3-4 napig maradunk, miközben a szállások igencsak drágák. Van valami ötlete?

– Ha nem volna, meg se mertem volna szólalni – válaszolt a hős hadfi sértődötten. – Érdekli még, vagy tartsam meg magamnak? Én elmegyek, az biztos.

– Jól van, mondja már!

Mondta. Krk. A sziget. Túl az Óperencián. Azért javasolná, természetesen a tengerpart mellett, mert egy régi ismerősének ott van a nyaralója, valamikor ott szállt meg ő is. Nem is nyaraló az, hanem szép nagy ház. Egészen pontosan egy kisebb

szálloda, amolyan jobb fogadó. Még drága se lenne, csak önköltségi áron számolná el. Leginkább azért lenne jó a barát-nak, mert élet költözne a házba, ősszel is. Nem mintha nem lenne forgalom, de olyankor már gyérülnek a vendégek. Már útlefél se kell.

– Azt majd a hölgyek eldöntik, hogy étkezdébe járjanak, vagy az apartmanban felváltva főzzenek a csapatnak.

Itt aztán elakadt még a régi hős szava is. Parázs vita lett a konyha-ügyből. Az egyik úgy vélte, ha már nyaralás, akkor legalább ott nélkülözzék a fakanálművészetüket. Az ellenoldal szerint viszont az nagyon sokba kerülne.

– De hölgyeim! – őrmesterkedett a nyugdíjas ezredes. – még el se tudtam mondani, amit akartam. Na! Tehát a szállás megoldva, szinte ingyen. A kaja nem lesz gond, van ott egy jó kis étterem, olcsón, házi kosztal. Itthon is pénzbe kerül az alapanyag, nem? – nézett körbe jelentőségteljesen. Némi hatásszünet és csábmosoly után folytatta.

– Az utazást is meg tudjuk oldani, hasonlóképpen. Egy másik régi ismerősömnek van egy utaztató cége, természetesen így busza is. Nekünk éppen elég lenne a 16 személyes.

– Jó, de ki fog vezetni? Maga, Ervin? Vállalja egy idegen, tele kisbusz vezetését ilyen hosszú távon?

– Én nem, dehogy, de a cégtulajdonos tud sofört is hozni.

Némi vita után úgy döntöttek, hogy Ervin kezdjen a szer-vezésbe. Ház, kisbusz, soför, árak, bérek, egyebek. Aztán, ha mindent tudnak, majd döntenek.

JENCI

Kíváncsian várták az asszonyok, mivel is áll elő majd a vál-lalkozó. Egyáltalán, kicsoda? Milyen ember lehet? Ervin hon-nan ismeri? És mennyire?

Nem kellett sokat várniuk, a következő összejövetelükön már készen kapták a válaszokat – első kézből. Ervin magával hozta ama bizonyos régi ismerősét, az utazási vállalkozót, Jenőt.

Volt, akit meglepett a megjelenése, volt, akit nem. Egy gömbölyded pocakú, alacsony ember érkezett. Feje búbja szinte világított a hajnélküliségtől. Apró, barna szemei idegesen ugráltak egyik arcra a másikra.

Bemutatkozáskor elmondta, amit már mindenki tudott: van egy vállalkozása, amire nagyon büszke. Elvégre garázmester volt a Tefunál, onnan nehéz volt indulni. Amit meg neki Ervin felvázolt, azt nagyon szívesen vállalja.

Ervin, ismerve a társaságot, a lényegre tért.

– Még mielőtt bármit kérdeznének: a benzinköltségen meg a szálláson kívül nem kér semmit. Ő fogja vezetni a kisbuszt, igény szerint indulnak, és ahogy az ilyen esetekben lenni szokott, a megállókat is a kedves utasok mondják meg.

– Ahogy kell, ugye...

Ez a vicc nem jött be, hát inkább előzékenykedni próbált.

– Jártam arra néhányszor, ha gondolják a hölgyek, az úton idegenvezethetek is. Csak az a baj, hogy mikrofonnal nincs felszerelve a busz, de legfeljebb hangosan mondom, amit kell.

Köszönték szépen, de idegenvezetést nem kértek. Megnyugodhattak azok is, akik férjeiket is el akarták hozni egy fiatalító kúrára, ebbe a buszba befér mindenki, aki kirándulni akar. Megegyeztek hát: szeptember közepén-végén mennek Krkre.

– Az az önök nyara – kedélyeskedett ismét balsikerrel Jenő. – Illetve a miénk... vagyis hát az enyém. Talán...

Ebből már nem tudott kikecmeregni. Leginkább Mariska szeme villogott, de Bözsike gyorsan közbelépett, megmenteni a helyzetet.

– Jencike, ne aggódjon, hogy rosszat mondott, nincs itt semmi baj, én majd helyre teszem a dolgokat, meglátja. Úgy, ahogy szokott az lenni, meg majd a többiben is számíthat rám.

Némi kuncogás hallatszott az asztalok mellett, ezzel el is simultak a hullámok.

Amikor elérkezett az indulás napja, mindenki ott állt a Duna-parton, a megbeszélt cukrászda bejáratánál, egy-egy szép, nagy bőrönddel. Ha már egy hétre mennek, közös döntésük alapján, ráadásul a tengerhez, kellenek a ruhák. Kánikulára is, hűvösebb estére is. Általában kényelmes, meg fürdőköpeny, természetesen vagy három fürdőruha, de kell az elegánsabb is. Hiszen elmehetnek még akár táncolni is.

Tervezetős gondolataikból a várakozókat a néhány perces késéssel érkező busz zökkentette vissza a valóságba. Nem az érkezés, hanem a bepöfögés. Jenci vidáman szólt ki a sofőr-ülésről:

– Bemutatom Robit! Sajnos kicsit makacskodott még ilyen korán, noszogatni kellett, hogy induljon el. Bocsánatot kérek a késésért az ő nevében is. Biztosan azt gondolta, hogy egy kicsit öregecskének tetszenek majd tartani őt, pedig nem öreg, csak nagyon hűséges. El is neveztem Retró Robinak. Már a fajtája miatt is. Ő még igazi, békebeli Robur. Nemrég plasztikáztattam, meg kozmetikusnál is járt, hogy néhány évet lefaragjunk a külsejéből.

Jenő megint hiába várta a hatást, kényszeredett vigyorral nyitotta az ajtó alumíniumkilincsét, és segítette fel udvariasan az utasait. Amikor Annuska fellépett a lépcsőn, nem állhatta meg szó nélkül.

– Tudja, Jenő, én felvarrathatom a ráncaimat, festethetem az arcomat a legjobbakkal, attól belül még öreg és elhasznált maradok. Köhögök, a motorom is nehezen bírja a legkisebb emelkedőt is, a futómű meg támogatásra szorul. Miniszoknyával jobban tudnék futni?

Kínos csend ült a társaságra. Mindenki érezte, hogy igaza van Annuskának, mégis, ez az alig leplezett párhuzam nagyon fájt. Hortenzia határozottan vetett véget ennek a rossz kezdésnek.

– Jenci, csapjon a lovak közé, induljunk. Csak óvatosan, az idősebb utasokat ne szédítse meg!

A kis csapat némi rázkódás és megrázkódtatás után végre elindult. A hangulat is oldódni látszott, amint az első reggeli, egy rántottás kenyér előkerült a táskából. Lassan minden ülésen a főlia- és zacskózörgés hangja váltotta fel a duruzsolást. És természetesen a hangos, éneklésnek éppen nem nevezhető nótázás, hogy „Robival szállni élvezet...”

ÚTON

A szendvicsek előkerülésével egyszerre jöttek a problémák is. Nem az egy-egy üveg sör miatt, azt igazán nem lehetett sajnálni senkitől. A férfiaknak ki is jár ennyi egy ilyen úton. Az első gond az útvonallal volt.

Kiderült, hogy Jenci járt ugyan erre – valamikor Tefus korában, Zillel, amolyan beugró sofőrként. A közlekedés ama korában, amikor sztrádák, autópályák csak az amerikai filmekből lehettek ismerősek.

Tett ő némi óvintézkedést, beszerzett egy modern GPS-t, amely ott villogott a szélvédőnél. Eleinte nem is villogott, nem is világított, csak egyszerűen sötét volt. Kicsit késve kapcsolta be a pilóták gyöngye.

Elképzelni se tudta, honnan tudja ez a dobozka, hogy ő most éppen hol van, de nem sokáig törte a fejét. Eldöntötte: vezet úgy, ahogy ez a Gizi – így nevezte el – mondja. Elvégre a szomszéd srác rendesen beállította a helyzetet, a célt, min-

dent, de valami mégis elromolhatott, mert egy kukoricatábla szélén találták magukat.

– Akkor itt most tartunk egy pisike szünetet – jelentette be Jenci gyöngyöző homlokkal.

Nem kellett ahhoz nagy szakértelem, hogy láthassák: eltévedtek. Mindenki elővette azt, amije volt: szendvics, süti, sör, fröccs (előre elkészítve), csoki, kávé (tej nélkül), helyismeret, szakértelem. Ez utóbbi a csodaketyeréhez kellett.

Ezen a buszon még hozzáértő útítárs is volt, Csaba képében. Megnézte, nyomogatta, pötyögtette, aztán megszólalt:

– Legalább már azt tudjuk, hol vagyunk.

– De honnan tudja ez a valami? – idegeskedett Jenő. – Mindegy, akkor most tudjuk, merre kell menni?

– Persze, már minden rendben lesz. És most hová is megyünk? Jó, tudom, persze. Még pár perc. Egyszerűen rossz irányba indultunk el. Na, pattanjon, mehetünk is.

– Már semmit nem mondok, nem kérdezek, megyek úgy, ahogy a gép mondja. De ha újra eltévedünk, ne engem szidjanak!

– Nem fogjuk, Jencike, nem fogjuk. Maga mindent megtesz értünk, amit csak tud – nyugtatgatta Bözsike, de Margó nem állhatta meg szó nélkül.

– Pont ez a baj. Csak, amit tud.

Hortenziának kellett a vitát lezárni. Határozott közbelépésének – és természetesen Csaba hozzáértésének – köszönhetően hamarosan a sztrádán haladhattak tovább.

Némi akadályok, mint térképolvasás, útjavítás, elterelés után átléphettek a határt. Nagy volt az izgalom. Ült a társaságban olyan is, aki még soha nem látta a tengert. Most meg ott tölthet egy egész hetet! Mások a tengeri herkentyűktől tartottak, de lesz, ami lesz, mostanában különlegességeket fognak enni.

Időközben szavazniuk is kellett. Sztrádán menjenek, rövid idő alatt a célhoz érve, vagy a főúton, ahol látni is lehet vala-

mit? Nagy többséggel az utóbbi mellett döntöttek. Szép tájak mellett haladtak el, Robi sem köhögött olyan csúnyán.

Tartottak attól is, hogy nyelvismeret hiányában nehezen tudnak majd eligazodni, de kellemesen csalódtak. Újra csak bizonyosságot nyert, hogy a magyar világnyelv. Szinte szó nélkül mutatták a tengerhez vezető utat a megkérdezettek. Néhány tankolás, ilyen-olyan pihenő – hol Robi, hol egy úr, hol egy hölgy kényszerült megállni, szükség szerint – végre meglátták a hatalmas kékséget. A mólón megálltak.

Mindenkit lenyűgözött a látvány. Csak Jenci vakargatta feje búbját. Ez itt a part, ott meg van a sziget. Át kéne menni, de hogyan? Ervin nyugtatta meg.

– Meglepetés! – és lenyomta az ajtó kilincsét. – Bemutatom Brúnót.

Egy huszonéves fiú pattant fel mosolyogva. Barna haja, napbarnított bőre külön kiemelte kék szeme vidámságát.

– Jó napot a vendégeknek! Rögtön a célhoz érkezünk, és a kis szállodánkban köszönhetjük önöket. Nem egy sokcsillagos luxus, csak amolyan családi fogadó, családias hangulattal, házias ételekkel, Brúnó, a csodaszakács, a helyi specialitások mestere áll szolgálatukra szerény személyemben. Természetesen nem maradnak programok nélkül, Zia, a főnőkasszony, nem mellékesen keresztanyám, gondoskodott a bőséges választékról, amelyből majd önök döntenek el, mi is kerüljön a napi menübe. Nem hagyhatom, hogy akár egy percig is unatkozzanak, de ha úgy döntenek, akár a semmit is tehetik. Itt a strand, a víz, a homok, a napsütés, ki kell használni ezt is.

Jencihez fordulva kérdezte:

– Nem akar pihenni, sofőr úr? Hallottam Robiról, gyakoroltam is egy kicsit hasonló busz vezetését, na meg ismerem az utat is.

– Hát nem a szigeten fogunk lakni?

– Neeem. A szigettel szemben. Viszont bármikor át tudunk menni, van egy kis hajónk is. Csak Robit kell itthon hagyni.

Ennél szebben már nem is kezdődhetett volna a kirándulás. Mindenki megnyugodott, bármitől is félt eddig. Lesz program, de választható. Étkezés is megoldva: tengeri herkentyűkkel, ugyanakkor olyan szakáccsal, akivel aludni is lehet, ha valami nem ízlene. De persze mindent ki kell próbálni, meg kell kóstolni. A szállás meg nem kaszárnya, nem kemping. Utaznak hajóval a tengeren, megnézik az összes érdekességet, de főleg: Jenci nem fog eltévedni. Robi is a garázsban pihen a következő napokban.

ROBI VILÁGOT LÁT

Másnap reggeli után a strandra vonultak. Induláskor egymás után jöttek a meglepetések. De még milyenek! Eddig hétköznapi utcai ruhában találkoztak, most pedig minden takargatnivalójuk megmutatkozott a maga valójában. Igen ritka társaság jelent meg a parton, még a tenger is mosolygott a látványon.

Néhányan már javában élvezték a tenger vizét, a „mag” együtt maradt, mintha össze lennének kötve hatan. Ervin már a bejáratnál várta a többieket. Önmagához képest is előkelően domborított, hódító termetét öltözködésével is kiemelve. Lenge, halványszürke, biztonságosra kötözött bermudáján talán a férfiaságát jelképezte a láncminta. Itt egy kicsi, ott egy kicsi.

Életkedvét pedig „havajvirágos” inge harsogta világgá, kacéran felvillantva szomorú-ívesre alakult kockahasát. Egy kicsit túlméretezett napszemüvegét előre megtervezett módon feltolta, mint egy hajráfot.

Beállította legcsábítóbb mosolyát, amint meghallotta Hortenzia határozott hangját, de ennél is szélesebbre sikeredett,

mikor Mariska mindent legyőző magyarázata hasította a levegőt.

– Ne lepődjetek meg, ha valamire ráléptek. Ez itt a tenger, nem valami kis pocsolya, igazi étellel. Itt még a sünik is a vízben élnek, meg a csillagok is, meg mindenféle csigák. És csúnyán megvághatja a lábatokat egy olyan ehető kagyló, vagy megcsíp egy rák.

– Tudjuk, hol vagyunk – próbálta csendesíteni Hortenzia. – Megfelelő ruhákról is gondoskodtunk. Én legalább.

Ki is húzta magát büszkén. Szikár alakja így kifejezetten soványnak tűnt. Ha valaki ránézett, nem tudta elképzelni, azok a pilincka lábak hogyan tudják egyensúlyban tartani a testét. Egyszerű, kissé szűk, barna fürdőruhájához egy halványbarna fürdősapkát választott, amin ott billegett egy gumirózsa. Elvégre valami dísz is kell. Az egész látványt alig fedte a vékony köpeny.

Bözsike nem volt gazdag, de szegénynek se lehetett mondani. Nehéz volt őt rábeszélni a tengerben mártózásra, de azért hagyta magát meggyőzni. Ő aztán megmutatta, mit is jelent, ha valaki tud varrni! Saját készítésű, kissé talán divatjamúlt, sötétszürke, néhány helyen pókhálósra változott karton fürdőruha feszült erősen telt idomain. Régi vietnámi papucsáról csak ő tudta, milyen színű is volt eredetileg. Minderre egy szürke-fehér, hosszában csíkos frottír fürdőköpenyt dobott. Leginkább azért ilyen lazán, mert már a gombolás nem ért össze, összekötni is csak nagyon nehezen lehetett volna. Mégis, mivel ez a művi lazaság idegesítette, állandóan igazgatott magán valamit.

Annuska itt se tagadta meg önmagát. Kékesszürke, enyhén gumírozott fürdőruháján kicsi, de észrevehető díszítés csillant meg, ha véletlenül egy pillanatra szétnyílt egyszerű, selyemfényű köntöse. Fürdőpapucsja igazi kínai volt.

Mariska szinte állandóan kacarászott, miközben osztotta barátnőit rendesen.

– Soha nem fogtok megismerkedni senkivel, ha ilyenek maradtok. Legyetek élénkebbek, fiatalosabbak. Nézzetek csak meg engem, így kell a tengerparton öltözni – és megpördült előttük. Fiatalosan, magas sarkú papucsban, libbenő, rózsaszín műselyem lebernyegében majdnem elesett. Annuska mentette meg a nagyobb bukástól. Ervin ebből az egészből már csak az utolsó pillanatokot látta, és Mariska jellegzetes hangját hallotta.

– Jaj, nem vigyáztam! Köszönöm, hogy elkaptál. Képzeld, mi lett volna, ha egyenesen Ervin karjaiba zuhanok. Most aztán irigykednétek!

Ervin nem volt teljesen meggyőződve erről. Különösen sokat számított nála, amikor meglátta a köntös alól kivillanó lila, fehérpöttyös fürdőruha látványa, na meg az eddig töltött-galambnak látszó asszony kihegyesedő pocakja. A félrecsapott sárga szalmakalapja a nagyon tarka, nagymintás szalaggal már csak ráadás volt.

– A rózsaszínt mindig kell látnom rajta? – zuhant bánatba az obsitos.

Nem szólt azért semmiről. Mintha mindig erről álmodott volna, dicsérni kezdte a hölgyek választékos öltözékét. Elvégre ő ide hódítani jött, nem veheti el a kedvét az első csalódás.

– Jencike hol marad? – érdeklődött élénken Mariska. – Jencike, hol bujkál? Jöjjön már, lemegy a nap, ha nem siet, és soha nem tudja meg, mi is az igazán jó!

Fehér sziklák, ti láttatok mindent. Bizony ám! Hogy bele nem szürkültetek.

Jencike az éles hangra, már-már kiabálásra előgurult a garázs felől. Mariska abban a pillanatban elnémult. Egy hatalmas traktorkerék belső gumija jelent meg. Alatta (tényleg alatta) egy békebeli fekete klottnadrágból két kilógó vastag

lábszár, elcsámpázott gumipapucsban végződve. A traktorbelsőt egy gömbölyű, külön életet élő, hatalmas sörhas támasztotta ki, amelyet egy lazán vastag felkar fölötti fordítottan deltás váll tartott. A látvány egységét már igazán nem bontotta meg a valaha fekete atlétatrikó.

Jencike hatalmas zsebkendővel törölgette izzadó fejét. A melege fogta vörösödő képét is, amikor megszólalt.

– Elnézést kérek, hogy eddig nem említettem, de én nem tudok úszni. Ezért hoztam magammal az úszógumimat. Csak a garázsban még fel kellett fűjni, ugye. Jaj, olyan kínos, olyan kínos.

A fiatal kora ellenére is sokat látott és tapasztalt Brúnó is megdöbbszent egy pillanatra, de ügyesen megoldotta a helyzetet.

– Mindjárt lesz itt minden. Gurítsa csak vissza Robi lábát a garázsba, én meg hozok egy gumimatracot. Nézze, milyen sokan fekszenek így a vízen. De ha valami baleset miatt véletlenül mégis beborulna, ne ijedezzen. Csak addig megyünk, amíg biztonságban tudhatom magukat.

– Maga is jön, Brúnócska? – anyáskodott Bözsike, amivel egyáltalán nem aratott sikert.

– Brúnó, ha kérhetem. Brúnó. Köszönöm. Egyébként igen, megyek egy csónakkal. Mondtam az elején, hogy vigyázok magukra – válaszolt, gondolatban füle tövét vakargatva, mint ha megbánta volna könnyelmű ígéretét. Ilyen díszes társasággal még nem találkozott.

Jenci az ötletet hallva megkönnyebbült, Ervin viszont kissé rosszkedvű lett. Vetélytársat látott a fiúban.

– Csak egy gyerek – igyekezett meggyőzni magát, de saját hódító külseje, adoniszi alkata miatt már nem volt olyan magabiztos. Sebj, majd villant ő még ezzel-azzal!

A parton már egészen más volt a hangulat. Hiába, a tenger mindenkit magával ragad. A távolság, a hullámok, amik még-

is a nyugalmat, a végtelent jelentették, a legelkeseredettebb látogatót is felvidították.

Jenci se zavartatta magát, az első lépések a vízben őt is könnyűvé tették. A lelkét, a szívét. Amikor már úgy érezte, elég mély részre ért, felmászott a gumimatracra, elfeküdt kényelmesen. Tudta, hogy túl sokáig nem maradhat, de jó volt süttetni a gömbölyű pocakját.

Az asszonyok is vidáman mártóztak, Ervin kísérte őket. Elvégre legyen egy férfi is velük, ha netán segítségre szorulanának. Gondoskodott is napellenzőről: ott fehérlett a homlokán a gumipántos műanyag lapocska. Védeni kell a szemet a szürkehályog ellen.

– Jaj, Ervin, ne csinálja már – korholta tréfás hangon Bözsike. – Ne legyen ennyire fegyelmezett.

Ervin mégis fegyelmezett maradt. Inkább fegyelmező. Percenként nézte „búvárkaróráját”, mikor kell abbahagyni a felhőtlen viháncolást. Ebédre pontosan kell visszaérni. Még azt se tudják, mi lesz, számukra ehető, vagy nagyon különleges. Arról is volt szó, hogy Brúnó a szakács, aki itt lebzsel, ahelyett, hogy valami jó kis marhapörköltet készítene.

Magában morgolódott Ervin, de hazafelé menet eljött az ő ideje. Az a kölyök, mármint Brúnó, előresietett, a hős hadfi szórakoztathatta a társaságot. Amint meglátott egy gyerekek által épített homokvárat, megállt, és már mondta is a magáét.

– Ha én ilyen csináltam volna, most nem lehetnék itt.

Először senki nem értette az összefüggést, de ő megmagyarázta.

– Ha egy erődítmény ennyire gyenge védelmet kap, nevetve elfoglalja az ellenség. Nézzék csak meg! Hát védelem egy ilyen vizesárok? Patakocskának is sekély, ezt egy kétéltű simán átrepüli. Tudják, olyan a kétéltű, ami szárazföldön is, meg a vízben is jól mozog. Szóval, ezt simán átrepüli. Az a híd is rossz helyen van, kicsit balra kellett volna tenni. A falak

meg vékonyak, gyengék, alacsonyak. És hol vannak a gép-puskaállások?

– Ervin, hogy maga milyen ragyogó szakember! – áradozott Mariska, ám Hortenzia sem hagyta szó nélkül a tudományos szakelőadást a homokvár építésének haditechnikai és biztonsági szempontjairól.

– Remek. Nagyon fontos dolgokat tanultunk meg. Csak aztán a polgári védelemről ne kezdjen magyarázni, mert éhes vagyok.

A vitatkozás ezzel abba is maradt. Tusolás után ki kevésbé, ki többé megsértve lépett be az ebédlőbe. Már az kötötte le a figyelmüket, milyen meglepetés várja őket az asztalnál. Brúnó pedig kitett magáért: volt ott minden, mi szem-szájnak ingere.

Így ment ez egész héten. Egy szigetlátogatás, meg báránypörkölt bográcsban. Hajóút szkorpinával. Városnézés, rata-tojjal, illetve a háziak specialitásával: a tepsiben sült lecsó húsgombóccal. Ettek grillezett drubicsot, és természetesen minden húсок mártását, ajvárt. El is kérték a receptjét, hiszen hagyma, fokhagyma, padlizsán, paradicsom és kápia paprika otthon is kapható, csak össze kell darálni és megfőzni.

– Ma akkor csebabcsicsát eszünk? – kérdezték a kizárólag hagyományos magyar ételeket kedvelők a háziasszonyt a búcsúestén.

– Csevapot.

– Ez az eredeti neve? Csevap? Nem bab?

– Ez a neve. Semmi köze a babhoz.

– És akkor mi a csicsa? – firtatta a tovább Annuska.

– Az a matyó-hímzés rajta.

– És miért cse?

– Csak azért, hogy senki ne érezze magát csehül. Holnap már utazunk.

Hamar eltelt a nyaralásra tervezett hét, indulni kellett haza. Brúnó elővezette a kipihent, energiával és üzemanyaggal feltöltött, ragyogóra suvickolt Robit. Megveregette az oldalát,

csak barátságosan, elkészönt tőle, majd átadta igazi gazdájának.

– Jenő, vigyázzon erre a jószágra. Megbízható öreg járgány, ne cserélje újabbra. Ő már nem tanul meg úszni, mint maga, de jó barát.

Jenő egy kicsit elérzékenyült. Bizony, öregecske, de hát ő sem fiatal már. Szereti ezt a sokak által megbámult csodabuszt, ezt a Retrő Robit. Dehogy adná egy új, csupa automata gépért!

Brúnó is észrevette Jenő hangulatát, magában barátságosan mosolygott, majd az asszonyokhoz fordult. – Hölgyeim, élvezet volt önökkel együtt tölteni ezeket a napokat. Különleges élményt jelentett számomra is, hogy most egy kicsit másképp mutathattam meg a mi világunkat, a mi tengerparti életünket. Remélem, a konyhával is meg voltak elégedve.

Ezzel lepattant a buszról, az ajtót – biztos, ami biztos – óvatosan csukta be, majd megütötte az oldalát, mintha a kedvenc lova lenne. Jenő pedig indított, egy búcsú koromfelleget pöffentetve Robival. Lelkes integetés után csendben, emlékeik közé bújva indultak haza.

Megérkezve a Duna partján álló kis presszóhoz – ahonnan erre a kirándulásra indultak – leszálláskor megállapodtak: a következő összejövetelre mindenki elviszi a fényképeit, hogy felidézzék a vidám napokat.

Azért néhányan most sem tagadták meg magukat. Mariska is, Bözsike is lelkesen javasolták, hogy vegyenek fel a klubba több fiút, de Ervin tiltakozott. Még hogy neki vetélytársat hozni? Azért hamar elsimultak ezek a hullámok is. Elvégre a lényeg: jól érezték magukat.

Meg kéne ismételni. Majd. Egyszer.

Retrő Robinak is világot kell látni!

Hortenzia alig egynapos pihenője után körbetelefonálta a csapatot.

– Mielőtt tartunk egy kis klubszünetet, össze kellene jönni, az élményeket kibeszélni – javasolta mindenkinek, amivel egyet is értettek a kedves tagtársak. Mindenki viszi a fényképeket, a videókat, az emlékműtűrkéket, albumokat, naplóját. Legélénkebben a két pasi helyeselt az ötlet hallatán.

Az összejövetelkor volt bőven műcsodálkozás.

– Jé, ezt a ruhát még nem is láttam rajtad. De csini az új szandálod! Hol vetted ezt a jó táskát? – kinek mi tetszett, vagy éppen nem tetszett a másikon. Legtöbben Mariska pótkontyát csodálták meg, aki lelkesen forgolódott, miközben a műhaj pamacs oldalra billent. Csak Ervin és Jenő álltak árván. Hiába, ők nem „nőbül vannak”, akik mindenféle értelmetlen dologról tudnak csacsogni. Pedig készültek rendesen.

Ervin vett egy új óraszíjat. Még Brúnó tette szóvá, hogy jól passzol Robihoz. Ezt mégsem hagyhatta, esetleg a hölgyek is a kölyökkel értenek egyet, hát vett egy új rugós fëmet. Praktikus, nem kell a csattal bíbelődni. És olyan férfias, aminek egy nő se tud ellenállni. Se ingujj, a mandzsettáról nem is beszélve.

Jenő is adott magára. Ő egy vadonatúj farmert cincált magára. Kicsit talán szűk volt, úgy deréktájban, meg nem is biztos, hogy igazán párhuzamosak az élek a nadrágszárban, de hát ő szabadidő ruhához szokott. Ha néha rendes nadrágot vett fel, a szomszéd vasalta ki. Lehet, hogy jó lesz elkezdeni ezt a művészetet is megtanulni?

A két kakas egymásra meredt. Mindketten ugyanazt gondolták:

– Ez akar az én vetélytársam lenni? Hahaha! Labdába se rúghat az új megjelenésem mellett!

Azért csak bökte valami a lelküket, mert az első néhány mosolygós, ámde néma perc után megindult a harc a „csajokért”. Először Jenci igyekezett magára vonni a figyelmet, a maga stílusában.

– Ervin, neked nagyon jó dolgod lehetett, mert meghíztál rendesen. Nézz csak rám, nekem milyen jót tett ez a kirándulás, lefogytam, hogy még ezt a farmert is fel tudtam venni.

Erre még a csacsogás is abbamaradt, mindenki döbbenetben állt, vagy ült. Hogy lehet ilyet mondani? Hát nem volt elég az a sok finomság? Vagy nem tudta értékelni, hogy az a drága fiú még a lelkét is kitette értük?

Jenő balul sikeredett viccét azonnal le akarta csapni Ervin.

– Még jó, hogy rád ment! Most vetted, valamelyik tengerparti turkálóban. Én viszont ott is, akkor is gondoltam a hölgyekre. Nézz csak ide, el is hoztam, igazi jugoszláv! Vagy milyen – mutatott egy hatalmas ventillátorra a sarokban.

– Ezt nekünk hozta, Ervin? – érdeklődött Mariska és Bözsike egyszerre, nagyon élénken.

– Igen, hölgyeim, úgy gondoltam, ebben a melegben még este is jól fog esni egy kis szellő.

– Rádásul álló! – lelkendezett Bözsike, Mariska pedig gyorsan túllícitálta a dicséretet.

– És működik is? Mert most nem mozog!

Ez egy kicsit leforrázta Ervint, némi kuncogást hozott ki Jenőből. A meccs állása 1:1. Olyan férfi még nem született, aki ennyinél feladja, folytatták rendesen a kis viadalukat. Az egyik látott szemüveg nélkül is (hunyorogva), a másik tisztán (félre) hallott. Az egyiknek volt jogosítványa, a másiknak volt diplomája. Az egyiknek volt kockahasa, a másiknak volt humora. (Ezzel azért csak saját maguk értettek egyet.) Már-már kiabálásig jutottak, amikor Hortenzia közbeszólt.

– Uraim, itt érzékeny lelkű nők vannak, kérem, a veszeke-dést folytassák az udvaron. Ott akár párbajozhatnak is.

Erre a szóra minden vitatkozó kedvük elszállt. Ifjúkoruk jutott eszükbe. Bizony, volt orrvérzés, gyomorfájás, kék-zöld folt éppen elég, amikor elhangzott, hogy „gyere ki az udvarra, majd ott lejátsszuk”. Most valahogy nem érezte magát olyan erősnek egyikük sem. Bizony, hol van az a nyár...

Elkezdtek végre az emlékezést. Egy kagyló, egy fénykép a grillsütőről, egy rövid videó a bográcsolásról éppen elég volt a jókedvhez. Meg egy kis vitához.

– Nem úgy volt, rosszul emlékszel!

A szezon utolsó összejövedele késő estig elhúzódott, de valahogy senki sem bánta, még ha nyafogott is egyik-másik asszony. Volt, aki félt egyedül hazamenni ilyen késői órán. A férfiak, igazi lovagként felajánlották segítségüket, mire kitört a tömeges félelem. Mindenkit haza kellett kísérniük.

Talán jól is jött az őszi-karácsonyi szünet. Annyi dolog, annyi szaladgálni való lesz, hogy csak emlékezni tudnak a szép napokra. Meg a tengerre, a sült lecsóra. És persze Robira.

A két öregfiú nem is tudta, pedig igazán csak a kék, pöfögő, sárga plexis fényvédővel villogó, alumíniumkilíncses buszra lehettek volna leginkább féltékenyek. Az asszonyok igazán Robit zárták szívükbe.

Egy kicsit talán Brúnót is.

MŰVELŐDIK A CSAPAT

Nem lenne ÖTYE a klub, meg VÉKA a banda, ha az előre megbeszélt szünet valóban szünet lehetne. De ő is „ö”, meg a másik is „vé”, hát elugranak egymáshoz, egy kicsit pletykálni. Hortenzia is berobogott Annuskához, mint aki tudja, hogy általában nála jönnek össze a barátnők.

– Lányok, láttam egy plakátot, a régi kultúrban, amely előzőleg mozi volt. Tudjátok, most csinálták vissza színházzá.

– El tudom képzelni – legyintett Bözsike. – Csupa amatőr, meg kis semmi darabok.

– Hát, ha ők neked amatőrök, meg ez egy semmi darab, akkor vedd úgy, hogy nem szóltam! – csapta sértődötten az asztalra a programismertetőt. A barát nők egyszerre kaptak érte, amint meglátták a fényképeket.

– De jó volt a múltkor! Tudod... Vele bármikor szívesen megnézek egy darabot!

– Ő meg nagyon hiányzik a sorozatból.

– Te, ez lehet a fia? A „kis” mára „öreg” lett? Hova tűnt eddig?

– Őt meg fiatal kislánként láttam utoljára. Igaz, ma sem lehet öreg.

– Jé, róla nemrég hallottam valamit.

Mintha néhány pillanattal korábban nem is hangzott volna el az a bizonyos gúnyos megjegyzés. Helyette csak egy nagy sóhajtás jött. Azok a szép napok! A címet észre se vették, úgy belemerültek az emlékezésbe.

– Ha kilelkesezték magatokat, akkor figyelmetekbe ajánlanám a „semmi darab” címét – bökött Hortenzia az ismertetőre. Hiszen az se mindegy, mit néznek meg. Egyszerre ugrott három szemüveg a felső sorra, ami örömujjongást váltott ki az asszonyokból. Még azt is elfelejtették egy pillanatra, hogy fáj a hátuk, lábuk, derekuk.

Annuska tért először magához.

– Jó lenne, de hogy jövünk haza? Ahányan vagyunk, annyi felé lakunk. Este már busz se jár. Színház is, taxi is már nem fér a nyugdíjba.

Ez lehűtötte a kedélyeket. Bözsikének ekkor jutott eszébe, hogy megtámadhatják őket, Mariskának meg hirtelen fájni kezdett a lába. Elvégre ők nem gondolnak a pénzre.

– Ezt is meg lehet oldani. Tudjátok, van nekünk egy...

- ...Robink! – kiáltottak fel örömben egyszerre hárman.
– Csak szólni kell a Véka-tagoknak is.

Megegyeztek, megbeszélték a részleteket, kiosztották a feladatokat. Hortenzia egyeztet a fiúkkal, Annuska megveszi a jegyeket (látatlanban is tudták, ökörszám kell ide: 6), Mariska intézi a fodrászt, Bözsike pedig öltözködési tanácsokkal látja el a társaságot, természetesen a meglévő készletből. (Legfeljebb kiegészítőket cserélgetnek, elvégre a szürkét is fel kell dobni valamivel, Mariskát meg nem árt rózsaszín mániájában visszafogni.) Jól tudja ő, hogy a divat a pillanat gyermeke.

A fodrász miatt egy helyen kellett összejönni – kivételesen nem Annuskánál, hanem Mariskánál. Ide várták az ex-garázmestert csodakék Roburjával. Be is pöfögött, szokás szerint késve. Nem okozott gondot, ezt is belekalkulálták, amikor a randevút megbeszélték. Jenci a sofőrülésből kipattant a kockás pléddel letakart motorháztető megkerülésével az ajtóig, de Ervin gyorsabb volt: ő nyitotta a beszorult kilincset a hölgyek előtt. Hiába, egy hadmérnök nyugdíj után is ért a műszaki dolgokhoz.

Kicsit korán érkeztek, körbejárták a színházat. Előkerült a rántottás kenyér, a kolbászos szendvics a táskákból. Vacsorázni is kell, lehetőleg pontos időben, de semmiképpen nem 6 előtt, és nem 7 után. Közben Robi minden kékségével látványossággá lépett elő, de ki törődik egy szegény öreg busz lelkével? Bezzeg ők nosztalgiázhattak!

Hej, amikor ez még mozi volt! Micsoda programok mentek itt... Az volt a szép, boldog idő... De akkor ez az ajtó nyitva volt, a folyosó végén volt szombatonként az osztály... Az emeleten meg a zeneiskola... Tényleg, mi lehet most a szolfézssterem? Akkor se volt minden tökéletes, a csőtörés miatt hetekig a színház öltözőjébe jártunk hegedűórákra... Már át se tudunk menni, az már ott egy másik „cég” – sorolták, egymás szavába vágva.

- Te, ez nem az volt?
- Dehogynem! És milyen jó volt!
- Már láttatok?
- Hallottuk!

Fellelkesülve ültek a nézőtérre. A két fiú közrevette a lányokat, elvégre úgy illik. Elöl ment Ervin, kivételesen fekete cipőben, fakult zokniban, kinőtt érettségi öltönyében, fehér „tulipántos” ingben, hatalmas fekete nyakkendővel, és elmaradhatatlan autóstáskájával. Őt követte Mariska, meglehetősen szorosan. Csak azért, hogy a többiek mielőbb leülhessenek. Őt most se lehetett lebeszélni mániájáról, még a nézőtéren is a fején billegett a rózsaszín kalapja. Hortenzia határozottsága kellett ahhoz, hogy kegyeskedjen letenni eme ékességét, hiszen a mögötte ülő is látni szeretné az előadást. Meg amúgy is milyen jó most a narancssárga frizurája.

Hortenzia természetesen adott magára. A sötétzöld kosztüm, magasan gombolódó világos selyemblúz minden színházhoz megfelelő ruha. Így nem volt olyan feltűnő Bözsike feketesége. Némi változatosságot csak a szürke, ezüstösen csillogó mohernek látszó pulóver, meg a fehér haj jelentett.

Annuska is igyekezett kitenni magát. Semmi szürke, hanem kék. Sötétkék. Szoknya, mellény, vékonyka blúz. Soha nem megy ki a divatból. (Talán soha nem is volt benne.) Mellette kicsit furcsának tűnt Jenci farmerban, vastag, elnyúlt pulóverében, de legalább igényli a kultúrát.

A különös kis csapat nem okozott nagyobb feltűnést. Nem is volt rá idő. Szerencsére.

Perceken belül azt is elfelejtették, hogy kikkel is jöttek együtt, akkora hahotázásba fulladtak. Mariska nyerítése, Jenci röhögése kicsit talán elnyomott minden más hangot, de üsse kö! Végre jól érezték magukat. A szünetben még levegőt is vettek.

Előadás után jöttek az elmaradhatatlan bajok. Robi nem akart indulni. Pedig nagyon fontos lett volna mielőbb a főbejárathoz állni, Annuska ugyanis – minden akarata ellenére – nem tudott elindulni. Bözsike jajgatott, hogy mi lesz most, meg mit csináljon, Mariska pedig hangosan panaszkodott, hogy neki bizony jobban fáj.

– Nekem nem fáj a lábam, csak nem tudok elindulni – pontosított Annuska, mire barátnője szinte kikérve magának a gyanúsítást, rávágta:

– Nem is a lábom fáj, hanem a tenyerem. Ennyit csapkodni!

– Alkalmaznod kellett volna Velasz kéz ügyességét!

Erre ismét kitört a nevetés. Még Robi is vígan szállította haza a népet, mindenkit letett a lakása előtt. Mulatságosan meghajolt minden nyikorgó ajtónyitás után.

Valahogy senkinek nem ment az alvás, körtelefon futott a társaság tagjainak:

– Holnap kibeszéljük az egészet!

Hortenzia egy kicsit tovább gondolkodott.

– Csak nem jön össze az a szünet. Most néztem, hogy lesz megint előadás. El kéne menni arra is. Meg a következőre is. Meg...

ASSZONYOK AZ INTERNET ELŐTT

Annuska, Bözsike és Mariska nemrégiben fölmászott a fészfára. Úgy kezdődött, hogy Bözsikének a gyerekek karácsonyra adtak egy számítógépet. Nem, természetesen nem újat, hanem az eddig használtat, ők ugyanis lecserélték szebbre, jobbra, okosabbra. Megtanították Bözsikének a használat alapjait. Ő ugyan szabadkozott, hogy nem kell, öreg már az ilyen úri divathoz, de könnyen meggyőzték: így olcsóbb a

telefon is. Meg különben is, nem az a fontos, az ember hány éves.

Amikor Mariskával találkozott, eldicsekedett vele, mire megkapta a választ:

– Én is vettem, mert messze laknak a gyerekek, könnyebb így. Néha lehet filmet is nézni. – Arról azért hallgatott, hogy ő sem újat vásárolt, hanem használtat, meg arról se beszélt, hogy besegítettek a gyerekek is.

Annuska éppúgy járta a várost, mint korábban, de egyre furcsábbnak találta, hogy nem fut össze a barátnőivel. Piszkálta őt a dolog, hát felhívta Mariskát. Akkor aztán kiderült minden.

– Mióta van számítógép, meg internet, minden nap itt szoktunk csattogni. Így kell mondani újabban a csacsogást. Ha nem sietsz, lemaradsz minden jóról.

Annuska nem volt híve semmi gépnek, semmi modern dolognak. Illetve, ha őszintén be akarta vallani magának, csak félt tőle, de nagyon is szerette, hogy a műszaki dolgok megkönnyítették az életét. Öreg már az ilyen úri nyavalyákhoz – szokta mondogatni, de most belevágott. Elment a boltba, és vett egy olcsóbb masinát, aztán meg – drótokat kerülendő – egy mobil internetet is megkockáztatott.

Az eladótól kérdezte meg, hogy és miképp kell bekapcsolni a gépet, mit mikor kell megnyomni. Rendes ember volt, látta, hogy az idős hölgy nem akarja bevallani tudatlanságát, így amit kellett, elindított.

Annuska otthon nekirugaszkodott a nagy munkának. Enni is kell valamit, feltette főni a krumplit, hogy gombócot készíthessen magának. Aztán, némi kínlódás után meglepte Bözsikét: bejelentkezett hozzá.

– Hát te hogy kerülsz ide? – kérdezte meglepetésében önmagához képest is lassan pötyögve.

– Mariska mondta, hogy ti itt csattogtok, meg hogy lemaradok mindenről, hát bementem a boltba és vettem egy ilyen

lapmasinát, meg egy olyan bedugós internetet is. Elvégre ez a legmodernebb, ez a hordozható minden.

– Ez a Mariska soha nem fogja megtanulni, hogy itt nem csattogunk, hanem e-csetelünk.

– Mit csináltok?

– Ez valami olyasmi lehet, hogy elektromosan kenjük egymást. Nem tudom pontosan, de jó dolog – magyarázta Bözsike.

– Ezért jöttem én is. Itt mit lehet tulajdonképpen csinálni? Csak ülni, és várni? – próbált megtudni valamit Annuska.

– Meg pletykálni, meg recepteket cserélni, meg mindent – adott Bözsike kimerítő választ.

Hosszú ideig nem érkezett felelet. Már éppen el akart köszönni minden ismerősétől Bözsike, amikor megjelent az ablakban Annuska szövege.

– Jó, hogy mondtad a receptet, még éppen nem égett a konyha. A főtt krumpliból tojásbrikett lett.

– Akkor nem vagyok egyedül. Ne izgasd magad, ez mindenkivel előfordul. En például a múltkor úgy elbeszélgettem egy gyűrűről, hogy megfeledkeztem a vacsoráról. Kirohantam a tűzhely sütőjéből kivenni a husit. A sütőzacsiból olyan ügyesen sikerült kihámoznom, hogy a gőz rendesen leégette az ujjaimat. Volt kétórányi jeges borsóba mártva dajkálás – vágott rövid élménybeszámolójába Bözsike.

– Látnod, így megy ez, ki-be rohangálunk, eldobom a forró vasalót, vagy „de jó illat jön valahonnan”. Egyszerűen elfelejtettem, hogy én főzök, és ez a legeslegjobb eset – jelentkezett be Mariska.

– Ó! Számtalan eset van. A tejet lendületesen beleöntöttem a szemetes kukámba és percekig totyorogtam, hova tegyem a dobozt. A tejforraló lábos nem a helye volt. Géza macska meg ordított a tejecske adagjáért. Még jó, hogy két házra van a bolt – írta Bözsike.

– Ismerős? A pénztárcádat tetted már a mélyhűtőbe? – kérdezte Mariska.

– Hát, nem a mélyhűtőbe, de gondolkodtam, hogy hogyan jöttem be a házba? A felvágott mellé szépen bestokiztam – válaszolt Bözsike.

– Jó, jó, hagyjátok abba! Már megfulladok a nevetéstől – jelent meg végre Annuska szövege. – Tényleg megérte ez az ecsetelés. Bár, ha az anyagiakat nézzük, nem biztos. Vagy akkor is odaégetnénk a húst?

Egyszerre jelent meg Mariskától és Bözsikétől a válasz:

– Oda!

– Oda!

– Mert rosszul csináljátok! – lepte meg a társaságot Zia. – Én már megtanultam, mit hol és hogyan kell.

– Hogyan? Elmeséled?

Zia pedig mesélni kezdte élete legizgalmasabb internetes történetét.

UTAZÁS AZ INTERNET KÖRÜL

Kalandozásom a mobil internet körül néhány nappal ezelőtt kezdődött. Nem is annyira nappal, mint inkább éjszaka. Furcsa zajokra ébredtem, mintha valami recsegve zuhant volna. Ilyen a hangja a redőnynek, amikor hirtelen lezuhan, és a lécek zörögve csapódnak egymáshoz. Álmoságom elszállt, és bár nem vagyok félős természet, még a lustaságomat is sikerült legyőznöm, hogy megnézzem, mi történt. De semmit nem találtam. Semmi újat, rendelleneset. Így hát szépen visszafeküdtem, és békésen aludtam tovább.

Másnap délelőtt nem értem rá különösebben az internetezésre, a barátaimnak éppen csak beköszöntem. Nehezen ment a dolog, valahogy nem akarta az igazságot a kütyüm, állandó-

an megszakadt a kapcsolat, de nem tulajdonítottam ennek különösebb jelentőséget. Majd délután foglalkozom vele.

Az ebéd utáni felmosásnál vettem észre, hogy a konyhaajtó alatti padlócsempe gyönyörűen, szabályos átlóban elrepedt. Mintha vonalzóval húzták volna meg a vonalat. Na jó, kissé szálkás vonalzóval, de annak is van joga megöregedni, elkopni, kiszállásodni. Vagy nem?

Mérges lettem. Nem tudom, kire, mire haragudtam, de nagyon haragudtam. Be is vonultam a kuckómba, hogy egy kis baráti csevegéssel kivasaltassam az idegeimet. Gép bekapcs, kutyü bedug, kapcsolat indul... indul... mondom: indul... namégegyszer indul... végre indul. Sóhaj. Beír, oldalra ugrás... mondom: ugrás... ugorj már végre... nnnnnna végre! Katt a saját oldalamra. Csak egy rövidített tömondat erejéig, amíg beköszönök. Katt a megosztásra, hogy akit illet, lássa is, hogy engem még az anyukám nevelt, nem a videó – csakhogy ezt valami vagy valaki nem akarta. Elszállt minden kapcsolatom. Azt azért reméltem, hogy a barátiak nem.

A mérgem a padlócsempe miatt nem múlt el. Viszont ettől a perctől kezdve nem volt egyedül: társult hozzá a másik mérgem az internet miatt. Néhányszor még kísérleteztem, egyre mérgesebben és egyre türelmetlenebbül, de feladtam. Azért legalább köszöntem, és néhány mondat erejéig „társalogtam” is, de jobbnak láttam abbahagyni az egészet. Pedig éppen aznap tértem vissza a politikai élet megfigyelői közé. Napokig kerültem mindent, ami ezzel a zűrzavarral kapcsolatos lehetett. Nem örültem meg, hogy örületbe kergessem magamat azért, mert néhányan örülségeket csinálnak! Kis pihenés kellett csak.

Ha nem akartam megörülni a hiábavaló kapcsolgatások miatt, más megoldást kellett keresnem. A legegyszerűbbnek az látszott, hogy megkérem Hugit, a barátosnőmet, szóljon a többieknek: nem bunkóságból nem válaszolok a hozzám nem

intézett szavaikra, csak van egy kicsike gondocskám. Hogy a lapom nincs topon, vagy a topom nincs lapon, netán a kütyüm tyütyül, azt akkor még nem tudtam. Egyáltalán, semmit nem tudtam.

Lapos pénztárcával az ember nem költ feleslegesen. Mindenképpen meg kellett tudnom, mi is a hiba, hát felszemtelenkedtem a fölöttünk lakó szomszédhoz. Nézze már meg, hogy az ő gépével az én modememmel, vagy az ő hálózatán az én gépemmel élek-e az interneten? Megnézte. Az én gépemmel és az én kütyümmel tökéletes volt minden. Haza is mentem, nyugodtan és boldogan, hogy immár két nap után megnézhetem a leveleimet.

Végre! Mert egy nagyon fontos választ vártam, amire illik annyit írni, hogy köszönöm, megkaptam. Se kilépni, se kikapcsolni nem akartam magamat gépileg, azt az egy kis emeletnyi lépcsőfokokat így is meg lehet tenni. Hazaérve boldogan újságoltam, hogy igen, mostantól már én is vagyok. De valami történhetett, vagy az éter hullámai a bejelentkezésemet fenyegetésként értelmezték, mert sutty, megszakadtam. Én, mint kapcsolat. Vagy csak az én kapcsolatom? Vagy a kapcsolat énségem?

Kezdtem az analízálásba belebonyolódni, tekeredni, csavarodni. Félretettem újra mindent. Majd reggel!

Úgy terveztem, egy kis ágyneművasalással kisimítom a néhány nap alatt teljesen összecsomósodott (vagy összegörcsölődött) idegszálaimat, de azért csak megnéztem előbb, van vagy nincs internetem? Félelmem beigazolódott: nem volt. Ment minden szépen, rendesen, térerő is volt, mint rendesen, addig a pillanatig, amíg megjelent az a drága kezdőlap. És ennyiben is maradtunk. Én meg csak meredtem a képernyőre. Tényleg kellett vasalni! Ágyneműt, idegszálakat egyaránt.

A dunnahuzat – jó, csak amolyan nyári takaróra húzott – adott egy ötletet: próbáljam meg, a lépcsőházban talán nem

haragszik rám semmi. Megpróbáltam. A lépcsőfordulónál, a második lépcsőfokra toptam lassan vándor lapomat – és láss csodát! Minden szépen, simán ment tovább. Hurrá! Irány haza, otthon majd lelevelezzük a dolgainkat!

Örömmel nyitottam ki a lakás ajtaját, kezemben az internet-kapcsolatot éppen birtokló laptopommal. Óvatosan beléptem az előszobába – és ebben a pillanatban meghallottam az ismerős hangjelzést. Igen kérem, jól tetszenek gondolni, a kapcsolat alaphelyzetbe állt. És kapcsolat nélküli mód volt. Internetem ott, a küszöbön volt, nincs, de már csak a fene bánja!

Majd megoldom ezt is, ahogy bármikor bármit. Bár a megoldóképességem néha bír némi hiányossággal, de nem vagyok én lehetetlen, csak műszakilag teljesen tehetetlen. Van, aszongya az egyik lehetőség, mint beköltözni a szomszédhoz. Ez esetleg nem arat osztatlan sikert. Hiszen szabit kéne kivenniük, hogy bejussak hozzájuk napközben. Vagy a másik megoldás lesz a jó: kiköltözöm a lépcsőházba. Kempingasztallal, meg kempingszékkal. De akkor meg állandóan zavarni fognak, akik közlekedni szeretnének. A legjobb talán inkább az lesz, ha az utcán sétálgatva tartom a kapcsolatot a barátaimmal. Majd néha hazaugrok, bedugom, hogy töltődjön, elvégre ennek a gépnek is kell néha enni. Meg nekem is. Aztán meg lesétáljuk, így, szépen, együtt, kéz a kézben, én, a lap meg a top. És talán az internet.

Azért arra nem lehet panaszom, hogy minden figyelmeztetés nélkül maradok ki a jóból. Hiszen abban a szent pillanatban, amikor elhatároztam, hogy mégiscsak belenézek a politikai történeésekről írottakba, a padlócsempe hangosan kettétört. Ördögöm van! Egyszerűen csak meg kellett volna értenem ezt a boszorkányos jelzést.

Jót mulattak mindannyian a történeten. Nem is ért váratlanul senkit, amikor Zia felvetette, hogy elugrana meglátogatni újdonsült barátnőit.

– Akkor gyere a bulira! – javasolta Hortenzia. – Lesz egy pótszilveszterünk, amolyan nekünk való.

– Mi lesz? Nekünk való? – lepődött meg Mariska. Neki ez maga volt a csoda, nem akart egyetlen pillanatról se lemaradni.

– Úgy gondoltam – magyarázkodott Hortenzia –, hogy összejöhetne a klub magja. Nekünk is kijár egy kis szórakozás, egy kis bulizás, egy kis társaság. Jó, nem szóltam eddig senkinek, de majd megszervezzük valahogy.

SZILVESZTER

Másnap bele is kezdtek a szervezésbe, de az első pillanatban elakadtak. Valami nagyobb helyet kéne keríteni, de minden teremfoglalás egy vagyonba kerül. A nyugdíjukhoz képest mindenképpen.

Volt hely, ahol nem kértek előre foglalási díjat, de a kötelező fogyasztás, a vacsora, meg ami vele jár, legalább olyan drágának bizonyult. Már kezdték feladni az asszonyok, amikor befutott Ervin. Meglátva a sápadt, elkeseredett arcokat, érdeklődött udvariasan, mi okozza ezt a hangulatot. Amikor végre a történet végére értek Hortenziáék, Ervin arca felderült.

– Csak ennyi?

– Csak? Mi lesz most a pótszilveszterrel? Zia jön hozzánk, és még egy ilyen hétköznapi ígéretet se tudunk betartani!

– Csak a te ígéreted – replikázott Mariska, de ezzel valahogy senki nem törődött.

– Jó, csak az enyém. De akkor nem tiltakoztatok, ezért vártam volna tőletek egy kis segítséget.

– A segítség meg is érkezett.

– Hol? Csak nem maga? Tud valami megfizethető helyet?
– Nem megfizethető, de jó hely. Szerintem. Én felajánlom a kis nyaralómat, ha megengedik.

– Nyaralóját? Persze, hogy megengedjük! – örömködtek az asszonyok, egymást is túlkiabálva. – Hol van? Elég nagy? Hogy jutunk oda?

– És mi lesz a kajával? – hűtötte le a kedélyeket Annuska.
– Van legalább egy rezsója, hogy megmelegíthessünk valami ehetőt?

– Természetesen van konyha, meg fürdőszoba is – vágott vissza az obsitos kicsit csípősen. – De ehető valamiről inkább önök gondolkodjanak. Én egy korhelylevevest vállalok másnapra.

– Másnapraaaa? – nézett nagyot Bözsike.

– Csak nem gondolják, hogy éjnek évadján hazautaznak? Természetesen az egész szilveszterezésre ajánlottam fel a házat.

– És hogy jutunk oda? Egyáltalán, hova kell eljutnunk?

– Ezt talán megoldhatom. Mit szólnának Robihoz? Ha nem kell azonnal visszajönni, Jenő is megihat egy pohár pezsgőt.

Ez hatott. Kinek a legalább egy, kinek a pohár, kinek a pezsgő, kinek meg csak úgy, megértésből lohasztotta le tiltakozását. Gyorsan meg is beszéltek a majdani menüt. Vagy inkább a kajabeosztást. Jobban mondva: feladatmegosztást.

Ervin adja a jó meleg, fűtött házat, másnapra a korhelylevevest. Jenő jön Robival, tőle ez is éppen elég, elvégre tankolni is kell. De mi legyen a többivel? Ez lesz ám a különös szilveszter!

Zia a szakember, tőle kellett tanácsot kérni.

– Nem tudom, mit, hogyan osztotok be, én viszem a fügebort, a fügepálinkát, a szőlődzsemet, meg egy kis csevapot. A csicsát is, ha nagyon akarjátok, igazi matyó hímzéssel. Grillezett lecsót most inkább nem, Brúnó nem tud jönni velem. Talán jobb is. Egyebeket meg beszéljétek meg. Kinek mi a specialitása, mihez ért, mije van.

Az ötlet ragyogó. Nekiültek, összeírták, kitől mi érkezik. A lista így nézett ki:

Fiúk: rendben.

Annus (befőzős): lekvárok, befőttek, savanyúság, meg sok szörp. Később a „sok” töröltetett.

Bözi (ügyetlen): meggyes piskóta, puding, kókuszgolyó, keksztekeres. Meg a kakaós palacsinta, főzve.

Mariska (lusta): virsli, mustár, pogácsa, lencseleves.

Hortenzia (kimért): szeletelt kenyér, kocsonya, szalvéta, ásványvíz, só. (Később hozzácsapta még a mákos kalácsot is.)

Zia: pia.

Megegyeztek abban is, hogy túllőtözöttség fölösleges, házi a buli, lényeg a kényelmes ruha.

Zia érkezésének napjára csak egy kis beszélgetős-pletykálós programot szerveztek, a pótszilvesztert másnapra időzítették. Kellett is ez a nap, hiszen Ervinnek nem volt elegendő fekhelye, gondoskodni kellett mindenki kényelméről. Jencivel kicipelték a nyaralóba a heverőket, nem feledkeztek meg az ágyneműről sem. A buszban még elfért néhány zsáknyi tűzifa is. A gáz mostanában mintha nem melegítene, meg hangulatosabb is a kandalló.

Komoly munkát jelentett a hálófülkében elhelyezni a két felfújható matracot, mivel előtte ki kellett cipelni a rekamiét, amin elalhatnak hárman is. Meg ott van még a kanapé, azon is elférnek majd ketten. Az asszonyoknak jut a nagy nappali éjszakára.

Hortenziáék indulása is bonyolult volt. Összecsomagoltak maguknak szinte mindent. Sminkkészlet, sampon, testápoló, hajszárító, hálóruga, de még törölköző is, mondván: erre úgyse gondol egy nyugdíjas katona. (Tévedtek, de ezt soha be nem vallották volna.) Ki-ki a saját csomagját jól letakarva kosarakba pakolta, úgy vitte a buszon, mintha a világ legnagyobb smaragdját ölelte volna magához.

A céljukhoz, Ervin nyaralójához érve jöttek a meglepetések. Bent, az asztalon állt egy üveg pezsgő, körülötte hét egyforma pohár, mellette hét egyforma kistányér. A házigazda ezzel köszöntötte vendégeit. Csak Jenci nem ért be, hiába várták. Már éppen indulni akartak érte – elvégre nem jó ilyen sokáig melegíteni az üres poharat – amikor szuszogva-nyögve szólalt meg:

– Meglepetés!

Egy méretes bográcsot cipelt, valami csodálatos illatot árasztva.

– Kis vaddisznópörköltet hoztam. Szilveszter mégsem lehet disznó nélkül, ebben még a vörösbor is benne van.

A pezsgős koccintás után előkerültek a kosarakból a várt ételek és italok. Mariskáében volt hét picike puding, hét picike palacsinta, hét pár picike virsli, hét picike kocsonya (körrömmel), hét picike tányérka, hét picike műanyag kanál, kés, villa, na meg hét picike műanyag pohárka – hogy ne kelljen már annyit mosogatni.

Bözsike okozott még meglepetést. Az ő kosarából előkerült néhány apró szendvics. Olajos hallal az összes, mondván: tengerparti vendégük mégse maradjon hal nélkül.

A sok újdonság ereje Ervint nem taglózta le, igyekezett minél előbb valami zenével előrukkolni. Nem volt rossz választás a hetvenes (meg hatvanas) évek magyar slágereit előszedni. Mottója lehetett volna az összeválogatásnak: Csak a szépre emlékezem. Hamar felpörgött a beszélgetés is.

Most látszott csak igazán, milyen jó volt nem báli ruhában érkezni. Kényelmesen lehetett enni, inni, beszélni az a-vonalú pamutruhában, kötényruhában meg papucscipőben. A fiúk is hasonlóan gondolkodtak: Ervin férfias hózentrágert csippengett a nadrágjára, Jenci pedig nyugodtan ehetett a gumis derekú farmerjában.

Két évtized örökzöldjeire még táncolni is volt kedvük. Mariskának mindenképpen. Jenő pedig örült, hogy – Ervin után – rá esett a táncos kis hölgy választása. Ervint valahogy nem vonzotta a rózsaszín, testhez simuló – tehát pici hegyes pocikát erősen kihangsúlyozó – lurex báli ruha.

Hajnalra mindenki elfáradt a zenétől, a tánctól, az evéstől, vagy éppen az ivástól. Mindent kihordtak a konyhába, és amilyen gyorsan csak lehetett, elvonultak pihenni. Az a mosogatós úgylis megvárja őket.

Meleg ide, fűtés oda, előkerültek a flanel hálóingek, a vastag, pamut pizsamák – és pillanatokon belül hétszólamú horkolás hallatszott a környéken.

ÁSATÁSON

Bizonyos kor után gyorsabban szaladnak a napok, mint néhány évvel korábban. Különösen, ha egyre gyakrabban jön össze a kis csapat, hol csak beszélgetni, hol klubkirándulás címén szórakozni, színházat, múzeumokat látni. Mire magukhoz tértek a sötét téli napok után, már készülődhettek is a húsvétra.

A húsvét nem lenne ünnep az első tavaszi kirándulás nélkül. Az ötletet a locsolás adta Ervinnek. Az asszonyok már hetekkel előre tiltakoztak, nekik nem kell semmiféle pacsuli, köszönik szépen, elég a család meg a szomszédok. Hiába győzködtek őket, nem engedtek egy jöttányit sem.

– Ha eljönnek, egy kupica pálinkával megkínálom magukat, de ne hozzanak semmi szagosítót – hadonászott Mariska.
– Még Zia ajándékából van egy kis maradék.

– Nálam is akad ez-az, de pacsuli nem kell – szólalt meg Annuska.

Mondhatott Ervin is, Jenő is bármit, bizonygathatták, hogy márkás parfümöt vesznek, a tiltakozás épp olyan heves volt egy óra elteltével, mint az első percben.

Ha nem, hát nem, elmarad a locsolás, de akkor mi legyen? Erre jött a tavaszi kirándulás ötlete. Nem valami világjárás, csak egyetlen nap, valami szép, erdős-mezős tájon. Még azt is bekalkulálták, hogy egy kisváros közelében kell körülnézni, egy elfogadható étteremben enni is tudjanak. Ne mindig a rántottás kenyér, a főtt tojás, a fasírozott, meg a kolbászos vajjas kenyér legyen a menü.

A két férfi útvonal- és programtervet készített. Biztos, ami biztos, Jenővel a térképet is átnézték, kielemezték, felhívták a hatóságokat, merre is van útlezárás. Indulás jó két héttel később, amikor az ünnepi családjáráson is túl lesz mindenki.

Az asszonyok éppen fészfán fűtyülő játékkal (azt csiripelték a verebek) voltak elfoglalva, amikor kaptak egy értesítést: a korábban leesett hó hirtelen olvadni kezdett, belvíz-árvíz miatt sok út járhatatlan, aki teheti, ne induljon útnak. De ha egyszer egy társaság meg lett szervezve, akkor az meg van szervezve. Különben is, az ablakon kinézve nincs is olyan nagy baj, az a kis sár a ragyogó napsütésben akár fel is száradhat.

A szokásos helyen, a Duna-parti cukrászdánál találkoztak. Természetesen csomag nélkül – éppen csak egy kis rántottás kenyér, néhány főtt tojás, fasírozott meg kolbászos szendvics volt szépen összecsomagolva. Ki mit szeret alapon. Meg egy kis boros tea, ásványvíz, szénsavas üdítő, málnaszörp. Szintén ki mit szeret alapon.

Az indulás szép simára sikeredett. Úgy, ahogy szokott, Robi pöffentett egy nagy feketét, rántott kettőt, és már úton is voltak. Nem sztrádán, csak úton. Időnként kátyúban, de mindig megúszták nagyobb gond nélkül. Hiába, öreg Robi nem vén Robi, jobban bírja a strapát, mint a mai kis gyengécske

buszok. Minek is rohanni, 220 felett? Olyan szép, kirándulóidőben jókedvűen énekelgettek, fecserészték.

Nem is volt semmi gond, amíg be nem értek a kiszemelt kisvárosba. A terveik, meg a térkép szerint mentek, mondhatni robogtak, de valami mégsem úgy volt, ahogy lenni kellett volna. Először csak egy nagy agyagrögön csusszant meg a kerék, aztán egyre sárosabb lett a főút.

– Biztos valami csőtörés lehetett, kimoshatta a földet a víz – nyugtatgatta Jenőt Ervin, mint műszaki tudor. Csakhogy egyre beljebb mentek, egyre sárosabbak lettek – mármint a busz kerekei – és nem akart ez a sár sehogy megszűnni. A pilóták gyöngye már bizony elkanyarított néhány cifra mondatot. Ő igyekezett haladni, meg intelligensen viselkedni, de bizony kibújt belőle a kocsis. Természetesen mindig hozzátette:

– Bocsánat, hölgyeim.

De akkor, amikor végképp elakadtak egy árok közelében, már nem tudott uralkodni magán, kiszakadt belőle minden mérges.

– Hogy az a gyeplőtáncoltató mezőgazdasági tárogató legyen holnap ennek a prostituált életnek legnagyobb öröme! Már bocsánat, hölgyeim.

A hölgyek először csodálkoztak. Először nem értették Jenőci minden szavát, de végül összeállt a kép, kitört a nevetés. Aztán abba is maradt.

– Mi történt, Jencike? Mi a baj? Mert azt halljuk, hogy nagyon mérges.

– Most nézzenek ki! Nyakig sár, hatalmas árok, az út lezárva, haladni nem lehet. Mi a csudát csináljak most? Kaptam ugyan sms-t, hogy sárga hóból ne egyek, de még fehér hó sincs, nem sárga, meg piros, meg bármilyen színű. Meg, ha elakadok, üljek át másik kocsiba! Tankot tetszettek gondolni?

– Jenő, a honvédséget ilyen formában már megszüntették – harciaskodott Ervin. – Inkább a négyökrös szekérre lenne

szükség. De ennyi hó nem is volt, szerintem nem az olvadás miatt akadtunk el.

– Csak azt ne mondd, hogy Robi nem bírja a strapát! Inkább nézz ki! Most egy jó kis kirándulás helyett itt ülhetünk, csak azért, mert néhány okoska ott kapirgál valami huszonnyolcezedik cserépdarab miatt.

– Azt akarja mondani, hogy régészek miatt nem tudunk egyet kirándulni?

– Azt. Most itt állhatunk, amíg valami ki nem szabadít ebből a sárból!

– Ne idegeskedjen már, ilyet még úgyse láttunk. Nevezzük ki ezt a programot a kirándulás céljának – próbált kicsit csendesíteni Hortenzia.

Egy darabig nézelődtek a buszból, de a kíváncsiság hamar leszállította a csoportot, elsétáltak a gödör széléig. Vagy legalább, amíg lehetett. Eleinte csak nézték, mi történik az árokban, egymás között megbeszélték, mi is lehet az a valami ott lent. Azon is csodálkoztak, hogy a nők ásnak, vagy inkább kotorásznak, miközben néhány férfi vízben pancsol.

– Ha ezt csak olyan pancsolásnak gondolják, akkor csinálják – szólt fel egy csupasár kezű, stabil lábakon álló nő. Közében egy spaklit tartott, azzal vakart ki valami vasdarabot a sárból.

– Találtak már valamit egyáltalán? Azt meg nem hiszem, hogy lehet nekünk is ott kapirgálni, talán a főnökségtől, az igazi tudósoktól kéne engedélyt kérni – próbált kibújni a mosogató terhe alól Bözsike.

– Az lenne az érdekes, ha nem találtunk volna semmit. Egyébként meg szerencsénk van, én vagyok az ásatásvezető. Én megengedem, hogy dolgozzanak. Ha már önként jelentkeztek egy kis tanulásra.

Mariska aggódva nézett vadonatúj, rózsaszín tornacipőjére. Ilyen piszkos kirándulásra nem számított, de nem tudott kita-

lálni semmi okos kifogást. A lába most éppen nem fájhat, hiszen nem sokkal korábban Ervin megtáncoltatásáról beszélt. Kimaradni sem lehet abból, amit az egész csapat lelkesen csinál.

Bözsike se tudott okosabbat. Ő megpróbálta a főnökség engedélyét, de nem volt szerencséje. Ugyan ki gondolta volna, hogy egy ilyen csupa kosz, ócska farmerban kaparászó fiatal nő lehet a főnök? Egyáltalán nem úgy néz ki, mint egy tudós.

Annuska reálisan felmérte a helyzetet, nem keresett kibúvót. Elvégre mosogatni otthon is kéne.

Hortenzia, mint amolyan tanító néni lelkű, egy pillanat alatt rábólintott. Őt érdekelte a tudomány, többet akart megismerni belőle.

Ervin szinte azonnal szakmázni kezdett: megmagyarázta, hogy mennyire nem szabad közel menni, mert beomlik a föld – a fizikai távolságot hívva segítségül a tiszta kéz érdekében.

Jenci egyszerűen megadta magát. Robi a sárba ragadt, mintha lerobbant volna. Egykönnyen úgyse szabadulnak, vezetni nem lehet, akkor meg mindegy, mit csinálnak.

– Na, jöjjenek – szólott immár mellőlük a régész. – Legalább látnak valamit abból, mit csinál az a néhány okoska. Kapnak mindent, ami a mosogatáshoz kell, ha kedvük van a szakmánkat megismerni, akkor kezdjük az elején. Azt látom, hogy érdeklődnek, csak azt nem tudják, hogy kezdjenek hozzá. A nevem Boróka, ha kérdezni akarnak valamit, csak szóljanak. Nézzék, azok a kutyák is érdeklődnek, szépen kiásnak nekünk valamit. Ügyesek, nem játszadoznak, nem viszik sehova a leleteket, mintha tudnák, milyen értékesek.

Ez kicsit csípős megjegyzés volt, hiszen látszott, hogy inkább menekülnének, mint tanulnának. De intelligens ember nem tiltakozik egy kis munka, meg egy kis ismeretszerzés ellen. Legfeljebb a lelke. Meg az a jó bor, ott a szatyor rejtekében. A jó, házi kolbászról nem is beszélve.

Boróka belekezdett a tudósnevelésbe. Elmondta, hogy nem ők „kapirgáltak” az asztal mellett, hanem egy szállodát akartak ide építeni. A környéken nincs még tisztességes szálláshetőség, örültek is a városban, hogy elkezdték az alapásást, de mindjárt az elején abba is hagyták. Találtak egy régi falat.

– Ilyenkor mindig be kell jelenteni, hogy hol mit leltek, mi meg kijöttünk, megnéztük, és mivel valóban egy régi falmaradvány, megnézzük, mi is volt ez valamikor.

– Aztán meg majd hónapok múlva az egészet betemetik, és kezdődik újra az alapásás, ahogy lenni szokott – morgolódtott Mariska.

– Az még a jövő zenéje. De nem dolgozni akartak? Tanulni egy kis régészetet?

– De, de igen – jött a nem túl lelkes válasz.

– A gyakorlatot kezdjük mindjárt mosogatással. Tudom, ázni jobban szeretnének, de balesetveszély, meg hasonló dolgok miatt azt inkább ne. Viszont előjönnek sorban a leletek. Nem orvosi leletek, hanem tárgyi leletek. Óvatosan, nehogy bármi bajuk legyen, szépen, darabonként tisztára kell mosni. Mind a huszonnyolcezer darabot.

– Mit használnak hozzá? Folyékony mosogatót, vagy Ultrát? – kérdezte Bözsike mosogatási szakismereteire alapozott tudással.

– Bár hasonlít az otthoni mosogatáshoz, de a cserepeket, meg a vasakat mosni szoktuk. Meg ne kérdezze, nem Persillel! Ha úgy tetszik, a legtökéletesebb ökomosást végezzük: szép, nagy lavór tiszta vízzel. Calgon nélkül. Ezeknek a daraboknak nem csillogni kell, hanem tisztán és szárazon állnak a vizsgálatok elé.

– Akkor el is kell törölgetni?

– Csak azt ne! A napon, vagy legalább a szabad levegőn kell szépen megszáradniuk. Mindjárt elkezdjük, úgy egyszerűbb lesz. Józsi bácsi! – kiabált egy talicskát toló embernek. –

Hozzon már néhány lavórt, meg egy vödör vizet a lelkes újoncainknak! Meg némi szakszerszámot hozzá.

Józsi bácsi perceken belül megjelent a lavórokkal, vágdlin-gokkal, utána pedig két teljes vödör hideg vízzel. Egy zacskó-ban pedig körömkefékkel, fogkefékkel, meg mindenféle ecsetekkel. Igazi riadalmat ez okozott. Mariska már igyekezett volna eldugni műkörmeit, de minden igyekezet hiába volt. Bözsike riadtan szólalt meg:

– Csontvázaknak fogunk majd fogat mosni?

Boróka megnyugtatta, hogy erről szó sincs. Igaz, hogy ez itt éppen egy temető, szokás szerint egy templom mellett, de a koponyák kényes jószágok. Csak cserepeket, meg vasakat mosnak majd tisztára. Azokból majd megtudják, éppen me-lyik korban járnak.

– Miért? Hát nem egy kort ásnak ki?

– Kiderült, hogy itt egy sokszor átépített templom állt, természetesen sok korszak temetőjével. Úgyhogy magukon a tudomány szeme. A tömör darabokat lehet körömkefével is tisztítani, a kényesebbeket fogkefével, ami meg nagyon bi-zonytalan, legfeljebb ecsettel simogatható.

– Körömkefét nem hoztunk, de a sminkecsetem mindig ná-lam van – jelentkezett Mariska.

– Igen, az urak meg voltak katonák, megtanultak fogkefé-vel takarítani. Ide majd ki lehet pakolni a tiszta darabokat – mutatott a sorba rakott tálcákra. – Délután továbblépünk, ha úgy akarják, egy kis restaurálásra.

Tévénézősen múzeumlátogatóknak nagyon izgalmasan hangzott ez is. Úgy a harmincadik darab tisztára mosása után kezdett derengeni, hogy ez bizony nem az „Elveszett ereklék fosztogatói”, vagy Indiana Jones következő epizódja, de még nem is Agatha Christie mezopotámiai kalandja. Rakosgatták a különböző színű, mintájú, formájú darabokat, közben találgat-ták, mi illik össze, mit mire használhattak.

Észre se vették az idő múlását, csak arra lettek figyelme-
sek, hogy valaki elkiáltotta magát.

– Ebédidő!

Igyekeztek az öregecske tanulók mielőbb Robihoz érni. Pillanatok alatt elpusztították azt a szendvicsmennyiséget, ami máskor egy egész kirándulásra elég. Aztán, amilyen fürgén csak tudtak, lemásztak a buszról. Már várták Boróka magyarázatát. Kezdték becsülni ezt a munkát.

A mosás nehéz munkája után, immár jóllakva, Borókával a múzeumba vonultak. Ott aztán ámuldoztak rendesen. Elkép-
zelní se tudták, abból a sok felcetlizett kis darabból hogy lesz néhány egész valami. Boróka hagyta egy kicsit csodálkozni a társaságot, aztán magyarázni kezdte a restaurálás célját, fon-
tosságát, mikéntjét.

– És persze mindenhez más ragasztót használnak – okos-
kodott az obsitos. – Műgyantát is?

– Most kezdünk anyagismereti előadásba, vagy megelé-
szik azzal, hogy igyekszünk anyagbarát ragasztót használni. De bocsánatot kérek, egy pillanatra, ezt fel kell vennem –
emelte ki zsebéből a mobilját. Néhány mondat után tanulóihoz fordult. – Szerencsénk van. Perceken belül idejön a majdani szálloda tulajdonosa. Új terveket hoz, tanácsot kér. Múzeum-
óra előtt akkor megtapasztalhatják a tudóskodást is.

Legnagyobb meglepetésükre farmerban, pólóban, sportci-
pőben Zia jelent meg az ajtóban. Kölcsönös, és nagyon zajos
üdvözlések után Borókának kellett jelezni, hogy itt, kérem
szépen, munka folyik, meg múzeumban tetszenek lenni, és
ahogy mondani szokás: templomban nem smárolunk.

Mindenki összeszedte minden tudásának minden cseppjét,
hogy együtt találják ki a nagy kérdésre a még nagyobb meg-
oldást.

– Az történt, hogy építeni akartunk egy szállodát, olyat,
amilyenben ti is voltatok. Bosko lett volna itt az igazgató, azt

hiszem, vele csak futólag találkoztatok. Igen... Csak itt a gépek beleütköztek a falba.

– Tudták az építők, hogy az egy várfal?

– Templomfal – javította ki Bözsikét Boróka.

– Nem tudták, csak azt, hogy valami van ott, hát felhívtak. Mondtam, hogy hatóság meg főnökség. Így jutottunk el addig, hogy ásatás lett, meg határidőcsúszás. Sőt! Tervet is kellett módosítani.

– Azt azért nem kellett volna – szólt ismét Boróka, de most komolyan, amúgy „igazi” tudósként. – Sajnálom, hogy késnek, de átadjuk a terepet úgy, ahogy kaptuk.

– Igen, csak így egy kicsit más lett az egész alapja. Ha már egy régi fal mellé építkezünk, elvileg minden maradhat az eredeti terv szerint, miért ne építhetnénk be magát a falat a szállodába?

Most Borókán volt a csodálkozás sora.

– De ez a fal már nem bír el egy épületet.

– Jaj, nem úgy gondoltuk, de ezért is jöttünk, tulajdonképpen – és elővette laptopját, hogy azon mutassa meg, az új helyzetben mit is találtak ki. Ezt látva a barátnők ámuldoztak.

A régi fal adta az ötletet, hogy az új hely nem modern szálloda, hanem régi típusú fogadó lenne inkább – külsőleg. A régi fal adná a hangulatot a régi korcsma képéhez, amolyan marhapörköltös, szalonnás rántottás, borozós, gyertyafényes pincéhez. Kármentővel, miegymással. Nem, karikás ostor meg Laci betyár nem lesz, csak cigányzene. Fölötte azért lenne modern csilivili étterem is, persze. Volnának még új ötletek, retró cukrászdához meg többféle berendezéshez, de most azért jött, hogy ez egyáltalán lehetséges-e a múzeum, a régészeti szempontjából.

Leült az egész csapat, és olyan csicserségbe kezdtek, amilyet nem hallott még múzeum ebben a világban. Boróka csak saccolni mert akkor, nagy hirtelen a dolgok állását, de szerin-

te nem lesz akadály. Ha nem találnak valami csodát, a templomfalat visszatemetik. Illetve így nem temetik. Ha a statikus, meg a geológus, meg az összes tudományos is megoldhatónak látja. De ha már ez a régi fal, akkor úgy kellene még a berendezést is, hogy korban egy kicsit passzoljon.

Zia azonnal reagált a hirtelen ötletre.

– Jó! Ez remek! És segítené ebben?

– Mármint hogyan? A múzeumi tárgyakat nem lehet kiadni, de használni se tudnák.

– Persze. Viszont sokat segítené, ha mutatna olyan berendezési tárgyakat, amelyek alapján még korhű is lehetne a szálloda. Nem hiszem, hogy sokkal többbe kerülne így kialakítani, mint az újabb külsővel felöltöztetni.

– Jó, de melyik kort akarják? Mert itt úgy háromszáz év lett eltemetve.

Némi fejtörés után Ervin adta az elfogadható ötletet.

– Miért ne lehetne ebből is egy kicsikét, meg abból is egy kicsikét? A borozó adja magát, a recepció környéke lehetne a fogadó fogadóterme, az étterem amolyan kockás abroszos, a szobák meg parasztbútorral. A drágábbak, meg a lakosztályok a polgári szalon és hálószoba berendezésével.

– Hm. Jó alap!

– Bocsánat, hölgyeim – szólalt meg Jenő kissé félénken. – A fűtésről meg ne feledkezzenek. Bubos, meg kandalló kellene a radiátorok helyett. Csak ne füstöljön. Amolyan múltangosra gondoltam.

– Majd beszélek cserépkályhással.

– Meg még valami. A kocsiszín. Ne csináljanak már kockagarázst.

– Ez mind szép és jó, de mindenkinek fog ez tetszeni? Nem gondolják majd néhányan, hogy giccses helyen nem szállnak meg? – hűtötte le a kedélyeket Boróka. Hiába, igazi tudós kell a dolgok átlátásához.

– Hogy mondta az előbb Ervin? Ebből is egy kicsikét, meg abból is egy kicsikét? Megfelezzük! Úgyis nagyobb lett volna a terv, hát csináljunk olyat, hogy 2 az 1-ben. Na, Boskossal meg is beszélem.

Zia ezzel el is köszönt, sietett a terveket rögzíteni. Boróka is hasonlóan tett: úgy elszaladt az idő, hogy a restaurálásokról már nem is magyarázott. A csapat is felkerekedett, még a teljes sötétedés előtt haza akartak érní. Csak Ervin morgott az orra alatt.

– Nők! A függönyt már megtervezték, a terítőket is kihímezték, csak éppen azt nem tudják, áll-e valaha majd az a ház, aminek a kemencéjében sütik meg a kenyerüket.

Nem is cáfoltak rá később sem az obsitos mondatára. Borókát azzal tették tönkre, hogy berendezték a kiállítást. Azt, aminek a darabjait éppen a föld alól ásták ki, rakták rendbe, a restaurátor keze alá.

– Ide kellene tenni azt az üvegasztalt azokkal a lemezekkel – magyarázta Mariska, a terem közepére mutatva.

– A tárlóra gondol? – sértődött meg némi joggal Boróka.

– Igen, azok a tároló asztalok. Itt mutatna a legjobban a sok csillogó arany.

– Ahhoz meg a legjobban egy homokszínű fal menne – fűzte tovább nagyon gyorsan a gondolatot Bözsike. – Esetleg valami kis mintával, hogy ne legyen olyan unalmas.

A többiek csak álltak és bámultak. Először Ervin szólalt meg.

– Netán lila, vagy rózsaszín pöttyökre gondol?

– Ne sértegessen már, a rózsaszín nem az én kedvencem. Csak valami kőfalkinézetre gondoltam.

– Hozzá esetleg matyóhímzéses terítőt? – gurult be a régész, ennyi ostobaság hallatán.

– Nem, a matyó már nagyon snassz. Főleg, hogy kalocsai. Viszont maradhatnánk a népinél. Mit szólna esetleg a házi

szöttek? – okoskodott tovább Mariska, nem értve, mi is a baj ezzel az elképzeléssel.

Borókát a restaurátor mentette meg a gutaütéstől. Csendben érkezett, szépen elhordta a megtalált kincsekkel rakott dobozokat. Az utolsó darabot kézbe fogva, csak úgy, „mellesleg” szólt a régészhez.

– Ma már nem kezdek hozzá. Késő van. Nézz ki, lassan lemegy a nap. Téged nem várnak a gyerekeid?

A gondolat lényege eljutott a kirándulókhoz is. Ők is elköszöntek. Robit is kimentették sárfogságából.

Amíg hazafelé döcögtek, ki is tárgyalták a nap értékeit. Annuska megállapította, hogy így volt gazdaságosabb az út. Hortenzia örült, hogy újat tanulhattak. Bözsike úgy érezte, megmenekült az őt kísérteni akaró szellemektől. Mariska meg még mindig lelkesen és hangosan rendezgette a múzeumot, különös figyelemmel a szállodára.

– Milyen izgalmas lenne, ha az érkezőket az a sok arany izé fogadná. Meg a páncélos alabástromok.

– Alabárdosok – jegyezte meg szakértőként Ervin.

– Most nem mindegy az magának? – sértődött meg ismét Mariska. Azért érezhette, hogy nem neki van igaza, mert nem folytatta később sem a gondolatait az ésszerű és szép elrendezésről.

Vagy csak megérkeztek? Igen, már a parti cukrászda elé kanyarodtak. Robi pöffentett még egy utolsót – ezt már ismerték, megvárták szépen –, aztán elköszöntek egymástól.

Otthon mindenki tovább álmodozhatott a jövőről, a múlt-ról, a tudásról, a kincsekről.

Majd, legközelebb, ha összejönnek újra... Majd kibeszélik az egészet...

Csak most, a nagy munka után egy nagyot kell pihenni.

TARTALOM

EGYÜTT

Emlékek	7
Látogatás	9
Dicsekvés	11
Utcán	13
Sütés	15
Vásárlás	18
A születésnap	20
Annuska – Gyümölcsjoghurt	22
Spórolós hajszárító	25
Barátfüle meg a hajszárító	27
Vasutasné nosztalgája	28
Tavaszi nagytakarítás	31
Kincsek	33
Bözsike – Multifunkciós	35
Bezárt a bazár	37
Szösz a vacsoráról	40
Önérzetesen	41
Betegtájékoztató	42
A citrompótló	45
A Nagy Titok	46
Mariska Marci	48
Új csengőfrász	49

Van másik!	51
A pokol bugyrai	52
A szekrény	53

A CSAPAT

A klubalapítás	61
Hortenzia lekvárja	63
Jó reggelt!	66
Ervin	69
A kirándulás	71
Jenci	72
Úton	75
Robi világot lát	78
Újra otthon	85
Művelődik a csapat	87
Asszonyok az internet előtt	91
Utazás az internet körül	94
Szilveszter	98
Ásatáson	102

A HUNGAROVOK KIADÓ AJÁNLATA

Albert Béla: SZILÁNKOK (elbeszélések)

Alföldy Jenő: A HÍVÓ HANG. Bevezetés Tornai József világába
(tanulmányok)

Almássy Katinka: SZÓCSEREPEK (versek)

Ágai Ágnes: LEVELEK ZSOMBINAK

Ágai Ágnes: ZÉNÓNNAK MONDOM

Árpás Károly: HARANG ÉS KERESZT (versek)

Ballai László: BEM APÓ ERDÉLYORSZÁGBAN (regény)

Baranyi Ferenc: A SEHONNAI BORBÉLY Zenés színművek

Baranyi Ferenc: VAD VADON (versek)

Bakacsi Ernő: LÁNGOLÓ TAVASZ (regény)

Bárány László: KONCENTRIKUS KÖRÖK. Közelítések
a humánnum kérdéseihez (tanulmányok)

Bene Zoltán: FARKASCSERESZNYE (regény)

Birtalan Ferenc: TRUBADÚRÉNEK (versek)

Bistey András: KÓMÁBAN (elbeszélések)

Bíró András: ÁDÁM ÉS FELESÉGEI (válogatott novellák)

Bíró József: KONTEXTUS (versek)

B. Horváth István: VERSEK A BALATON PARTJÁRÓL

Botz Domokos: SZÁLKÁS KERESZTEK (elbeszélések)

Czegő Zoltán: MEDRÉBEN ÉL I-II. (regény)

Czigány György: LÁMPALÁZ. Három filmetűd

Czigány Zoltán: AZ UTOLSÓ MONDAT (prózai írások)

Cseke Péter–Burus János: CSÍKSOMLYÓI SZÉKELY
NÉPFŐISKOLA

Csoóri Sándor: ÍGY LÁSSON, AKI LÁTNI AKAR (Válogatott
versek magyar–olasz nyelven **Sztanó László** fordításában)

Csernák Árpád: KÉT ÉV. Egy kaposvári színész naplójából

Dante: AZ ÚJ ÉLET (ford.: **Baranyi Ferenc**)

Deák Mór: PISZKAPOLC (mese)

Demeter József: HAZATÉVEDTEM (versek)

Farkas Gábor: VALLÁSÁT KERESŐ HIT (tanulmányok)

Fazekas István: KIS KÁROLY (dráma)

Fecske András: ÍRÁS A FALON (esszé/k/novellák)

Ferenczi László: „MÉG EGY KICSIT NÉZNI...” (esszék)

F. Horváth Anna: SUSZTERSZÉK (versek)
Gyárfás Endre: EURÓPA SZÓTTESE (versek)
Hadnagy József: KŐ ÉS TÜKÖR KÖZÖTT (versek)
Hegyí Béla: LÉLEKÜZENET (novellák)
H. Hadabás Ildikó: KINN A BÁRÁNY, BENT A FARKAS
(elbeszélések)
Holló József: ŐSZMARASZTALÓ (versek)
Jakabos Sára: FEHÉR KÖPENYBEN (napló)
Juhász György: MIKOR KEZDŐDIK A XXI. SZÁZAD?
(esszék, tanulmányok, cikkek)
Kaiser László: DINNYÉS JÓZSEF, A DALTULAJDONOS
Életinterjú dokumentumokkal
Kaiser László: ELVÁLT APÁK MAGYARORSZÁGON
Béke és háború. Helyzetjelentések, vallomások
Kaposi Márton: MAGYAROK ÉS OLASZOK AZ EURÓPAI
KULTÚRÁBAN (tanulmányok)
Karczag György: A TÉRKÉP SZERINT ISMERETLEN (regény)
Kassai Franciska: FÉNYKOSZORÚ (versek)
Kellei György: BEJÁRAT A POKOLBA (regény)
Kis Antónia: KI SZERET JOBBAN? 21 novella
Kiss Irén: A BOLDOGASSZONY KERTJE (versek)
Kocsis István: A FÉNY ÉJSZAKÁJA (dráma)
Kolozsvári Papp László: KLEOTÉRA TÖRTÉNETE (novellák)
Kósa Csaba: A MEGSEBZETT CÉDRUS (tárcák, jegyzetek)
Kreutzwald, Friedrich Reinhold: KALEVIPOEG. Észt nemzeti
eposz Árpás Károly fordításában
Laczkó András: BARANYI FERENC. Pályakép-vázlat
Lestár János: KAVICSOK. Egy filmrendező emléktörödékei
Lukáts János: „EZ LÉGYEN OSTOROD...”
P. E. grófné levelei Rodostóba M. K. úrfihoz (levélregény)
Matyikó Sebestyén József: TAKARÓNK A CSILLAGOS ÉG
(versek)
Madarász Imre: ANTIRETRÓ. Portrék és problémák a pártállami
korszak irodalmi és tudományos életéből
Mikus Attila: ÁBRAHÁM (elbeszélő költemény)
Nemeskürty István: ELÉRHETETLEN, TÜNDÉR CSALFA CÉL
Vörösmarty tündérajátéka, a Csongor és Tünde (tanulmány)

Novák Éva: JÁTÉKOK (elbeszélések, karcolatok)
Novák Valentin: HOVAVONATOZNI (versek)
Oláh András: IDEGEN TEST (versek)
Pomogáts Béla: A MAROSVÉCSI VÁRBAN
Az erdélyi Helikon íróiról
Pozsgai György: A NAP KAPUJÁBAN (esszék)
Renard, Jules: ÁLLATI PORTRÉK (Ford.: **Kozma Ferenc**)
Rónay László: MESTEREK ÉS LEGENDÁK
(esszék és tanulmányok)
Sarusi Mihály: KOPÓIRAT. Regény a XX. századból
Sárfi N. Adrienn: BOLOND LÉLEK (regény)
Simai Mihály: VALAKI MINDENT ELSZERET (Válogatott versek)
Somos Béla: A SZERELEM BOLONDJA LENNE? (versek)
Szabó László Tibor: INGYENKONCERT
Novellák és utazási impressziók
Szabó Tibor: DANTE ÉLETBÖLCSELETE (tanulmányok)
Szarka István: GYERE (versek)
Szepes Erika: A MOCSKOS MESTERSÉG
Gondolatok a paradigmaváltásról
Szervác József: ASZÁLY ELŐTT. ÁTDOLGOZÁS (versek)
Szigeti Lajos: A TEJÚT SZÉLÉN (versek)
Szirmai Péter: A TÜRELEM (elbeszélések)
Sz. Tóth Gyula: TANÁRI NOTESZ (1–8.)
Szuromi Pál: ÁRNYAK ÉS PARAZSAK. Ezredfordulós látletelek
(művészettörténeti írások)
Takács Tibor: ARANYKERESZT A FÉLHOLD FÖLÖTT
(történelmi regény)
T. Ágoston László: BUMERÁNG (elbeszélések)
Temesi Ferenc: GABO MEG A HALÁL (publicisztikai írások)
Tusnády László: LISZT, A REMÉNY ZENÉJE
(eposz magyar–olasz nyelven)
Varga Rudolf: VARGA VERON ROKKÁJA (versfüzér)
Veszélka Attila: AMIKOR A HAMVASZTÓMESTER SÍRNI
KEZD (versek)
Véghelyi Balázs: TEREPAZSZTAL (versek)
Viczián Sándor: EMLÉKEK TERASZÁN (versek)
Vörös Boglárka: PRIZMA (versek)

*Az epizódok megtörtént esetek, a szereplők valós személyek.
Igaz, a három hősnő és a két úr legalább tíz-tizenkét
élő személy volt. Valahol. Valamikor.*

„...Bözsike mindig karcsú volt, de az évek mintha lefaragtak volna testéről néhány kilót. Haja hófehér, olcsó fekete keretes szemüvegét régen megszokta. Fiatalságából csupán jószívűsége maradt – keserű, pesszimista asszony lett.

Annuskát talán észre se vennék mások, olyan egyszerű, hétköznapi jelenség. Csupa szürkeség, még haja sem őszül annyira, mint Bözsikéé. Vékony keretes szemüvegét állandóan igazgatja. Még idegen számára.

Mariska maga az élet, sokat ad magára. Látszik rajta, hogy gyakran látogatja a kozmetikai szalonokat. Platinaszőke haj, rózsaszín kalap, molett testén a világos bőrkabát majd szétpattan. Dagadt, visszeres lábára modern, túsarkú cipőt erőltetett, bokaláncára külön is vigyázva tipegve igyekezett megtartani egyensúlyát. Körülötte tömény illatfelhő. Talán túlságosan is tömény...”

1200 Ft

